

Crna Gora

Ministarstvo rada, zapošljavanja
i socijalnog dijaloga

PREDLOG

**ZAVRŠNI IZVJEŠTAJ
O REALIZACIJI
NACIONALNE STRATEGIJE ZAPOSŁJAVANJA CRNE GORE
2021-2025
i
Akcionog plana zapošljavanja za 2025. godinu**

Mart 2026

Sadržaj:

1. Uvodni rezime	3
2. Informacija o statusu indikatora uspjeha (napredak u postizanju strateških i operativnih ciljeva) za sveukupan period trajanja strateškog dokumenta.....	25
2.1. Opšti pregled ključnih indikatora tržišta rada.....	25
2.2. Rezime realizacije ključnih aktivnosti u okviru prioriteta i ciljeva.....	26
2.3. Osvrt na doprinos Strategije dostizanju prioriteta u krovnim strateškim dokumentima	29
3. Tabela o realizaciji aktivnosti Akcionog plana zapošljavanja za 2025. godinu	31
4. Nalaz i zaključci evaluacije	114
4.1 Ključni nalazi Evaluacije	115
4.2. Zaključci evaluacije.....	117
5. Osvrt na planirana i utrošena finansijska sredstva.....	118
6. Preporuke za naredni ciklus planiranja politika 2026-2030	122
7. Pregled skraćenica i akronima korišćenih u dokumentu	123

1.Uvodni rezime

Vlada Crne Gore je na sjednici od 29. decembra 2021. godine donijela Nacionalnu strategiju zapošljavanja 2021-2025, sa Akcionim planom za 2021. godinu koja je predstavljala strateški okvir za sprovođenje reformi u okviru tržišta rada i zapošljavanja u prethodnom petogodišnjem periodu i direktan je nastavak strateškog okvira koji je postavljen Nacionalnom strategijom zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa za period 2016-2020. godine.

Strategija se zasnivala na novom pristupu politici zapošljavanja koji podrazumijeva širi kontekst sagledavanja i sprovođenja strukturnih reformi, sektorskih politika, pojedinačnih mjera, sa ciljem uklanjanja prepreka i stvaranje uslova za ubrzani privredni rast, kao glavnog generatora rasta zaposlenosti. Stoga je i opšti cilj Strategije „stabilan i održiv rast zaposlenosti zasnovan na jednakim mogućnostima i dostojanstvenom radu, uz razvoj znanja i vještina i veću socijalnu uključenost “.

Okvir za izradu ovog dokumenta predstavljala su ključna nacionalna i evropska dokumenta, između ostalih:

- ✓ *Nacionalna strategija održivog razvoja do 2030. godine;*
- ✓ *Program ekonomskih reformi za Crnu Goru 2021-2023;*
- ✓ *Program pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2021-2023;*
- ✓ *Strategija obrazovanja odraslih 2015-2025;*
- ✓ *Strategija za mlade 2017-2021;*
- ✓ *Smjernice politike zapošljavanja;*
- ✓ *Evropski stub socijalnih prava;*
- ✓ *UN agenda 2030;*
- ✓ *Ekonomski i investicioni plan za Zapadni Balkan.*

Za ostvarivanje strateškog cilja Strategije definisana su četiri operativna cilja, koji su se realizovali kroz mjere i aktivnosti definisane godišnjim akcionim planovima, čiji je ukupan prosejan stepen realizacije mjera i aktivnosti 72,0%.

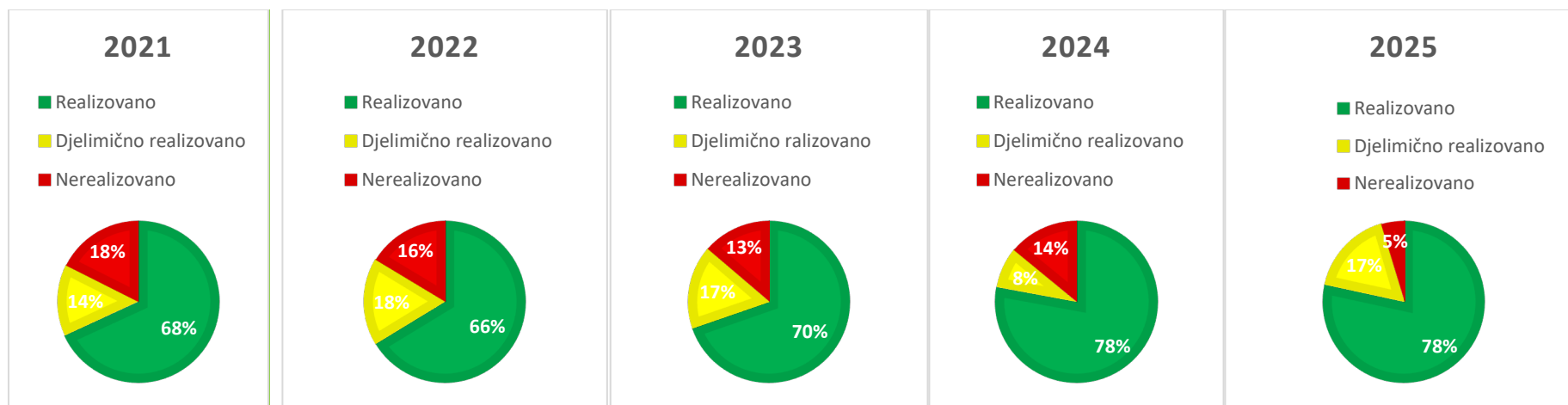
Realizacija operativnih ciljeva:

Kako bi se pratila realizacija operativnih ciljeva definisanih Nacionalnom strategijom zapošljavanja 2021-2025 pripremani su godišnji Akcioni planovi i izvještaji o realizaciji akcionih planova i to:

- ✓ Akcioni plan zapošljavanja za 2021. g. i Godišnji izvještaj o sprovođenju Akcionog plana zapošljavanja za 2021. godinu
- ✓ Akcioni plan zapošljavanja za 2022. g. i Godišnji izvještaj o sprovođenju Akcionog plana zapošljavanja za 2022. g.
- ✓ Akcioni plan zapošljavanja za 2023.g.
- ✓ Akcioni plan zapošljavanja za 2024.g. s Izvještajem o realizaciji Akcionog plana zapošljavanja za 2023. godinu
- ✓ **Akcioni plan zapošljavanja za 2025. g. sa Izvještajem o realizaciji Akcionog plana zapošljavanja za 2024. g.**

Godišnji akcioni planovi sadržavali su konkretne mjere, aktivnosti i indikatore u okviru svake mjere i aktivnosti koje su trebale da doprinesu ostvarivanju svakog cilja. Praćenje realizacije vršeno je kroz redovne godišnje izvještaje i analizu ostvarenih indikatora, što je omogućavalo procjenu stepena ostvarenosti postavljenih ciljeva i identifikovanje izazova u narednom period sprovođenja Strategije.

Stepen realizacije aktivnosti Akcionih planova zapošljavanja po godinama

Stepen realizacije Akcionog plana zapošljavanja za 2021. godinu

U 2021. godini realizovano je 68% planiranih aktivnosti. Uprkos relativno visokom stepenu realizacije, sprovođenje Akcionog plana odvijalo se u otežanim okolnostima usljed negativnih efekata pandemije COVID 19 i privremenog finansiranja. Izazovi su se odnosili na kašnjenje u donošenju pojedinih zakonskih i podzakonskih akata, odlaganje određenih mjera aktivne politike zapošljavanja i budžetska ograničenja, što je uticalo na planiranu dinamiku realizacije.

Stepen realizacije Akcionog plana zapošljavanja za 2022. godinu

U 2022. godini realizovano je 66% planiranih aktivnosti. Iako je zadržan stabilan nivo implementacije, izazovi su se odnosili na normativna usaglašavanja i institucionalna prilagođavanja, posebno u dijelu uspostavljanja Kredito-garantnog fonda, izmjena nastavnih planova u oblasti digitalnih kompetencija i prilagođavanja programa podsticaja za preduzetništvo. Dio aktivnosti prolongiran je zbog potrebe dodatnih analiza i strateškog usklađivanja,

Stepen realizacije Akcionog plana zapošljavanja za 2023. godinu

U 2023. godini realizovano je 70% planiranih aktivnosti, što predstavlja napredak u odnosu na prethodnu godinu. Uprkos tome, određene aktivnosti nijesu realizovane planiranom dinamikom usljed potrebe usklađivanja sa novim strateškim dokumentima, posebno u oblasti reforme obrazovanja i izmjene zakonodavnog okvira tržišta rada. Više aktivnosti je prolongirano za naredni period.

Stepen realizacije Akcionog plana zapošljavanja za 2024. godinu

U 2024. godini ostvaren je najveći stepen realizacije sa 78% realizovanih aktivnosti. Iako je implementacija unaprijeđena, izazovi su se odnosili na složene zakonodavne procese, usvajanje strateških dokumenata i pripremu novih metodologija za sprovođenje mjera aktivne politike zapošljavanja. Aktivnosti koje nijesu realizovane u planiranom roku prenesene su u 2025. godini, gdje su okončane u okviru završne faze sprovođenja Nacionalne strategije zapošljavanja 2021-2025, čime je obezbijeđen kontinuitet i zaokruživanje reformskih procesa.

Stepen realizacije Akcionog plana zapošljavanja za 2025. godinu

U 2025. godini realizovano je 78% planiranih aktivnosti, dok je 17% djelimično realizovano, a 5% nije realizovano. Ovakav nivo realizacije ukazuje na kontinuitet u sprovođenju planiranih mjera i stabilnost u završnoj godini implementacije Nacionalne strategije zapošljavanja 2021-2025.

Iako je većina aktivnosti uspješno sprovedena, pojedine aktivnosti realizovane su djelimično ili su ostale nerealizovane usljed produženih procedura usvajanja određenih normativnih rješenja, kao i potrebe za dodatnim institucionalnim usaglašavanjem i evaluacijom pojedinih mjera aktivne politike zapošljavanja. Uprkos navedenim izazovima, sprovedene aktivnosti u 2025. godini doprinijelo je zaokruživanju ključnih reformskih procesa i ostvarivanju strateških ciljeva u oblasti tržišta rada i politike zapošljavanja.

Pokazatelji uspjeha u cilju mjerenja implementacije Nacionalne strategije zapošljavanja 2021-2025

Pokazatelj (Indikator uticaja)	Početak na vrijed nost (2020)	Ostvar ena vrijed nost (2021)	Ostvar ena vrijed nost (2022)	Ciljna vrijed nost (2023)	Ostvar ena vrijed nost (2023)	Ostvar ena vrijed nost (2024)	Ciljna vrijed nost (2025)	Ostvar ena vrijed nost (III kvarta I 2025)	Izvor podat aka
Stopa zaposleno sti (20-64)	50,4%	54,2%	62,5%	61%	66,5%	69,7%	66,0%	71,3%	Mons tat
Stopa nezaposle nosti (15- 67)	45,3%	16,7%	14,8%	15%	61,1%	62,9%	12%	65,3%	Mons tat
Stopa zaposleno sti mladih (15-29)	18,2%	30%	41,0%	33%	46,8%	46,9%	35%	52,0%	Mons tat
Rodni jaz u zaposleno sti	12,9%	11,1%	8,7%	10,0%	11,0%	12,8%	8%	5,7%	Mons tat
Dohodni kvintilni odnos (S80:S20)	6,7(20 19)	5,8%	5,6%	6,0%	5,1%	5,8%	5,4%	- ¹	Mons tat

Pokazatelji uspjeha prikazani u tabeli ukazuju na značajan napredak u realizaciji ciljeva i indikatora definisanih Nacionalnom strategijom zapošljavanja 2021-2025.

¹ Posljednji poznati podatak se odnosi na 2024. godinu

U odnosu na početnu vrijednost iz 2020. godine, stopa zaposlenosti za ciljnu grupu 20-64 godine bilježi kontinuirani rast i u III kvartalu 2025. godine iznosila je 71,3% čime je ciljna vrijednost od 66% premašena.

Stopa zaposlenosti mladih (15-29) povećana je sa 18,2% na 52,0%, što ukazuje na unapređenje njihove integracije na tržište rada tokom perioda implementacije Strategije. Istovremeno, rodni jaz u zaposlenosti smanjen je sa 12,9% na 5,7%, čime je ciljna vrijednost od 8% ostvarena i premašena.

Dohodovni kvintilni odnos (S80:S20) pokazuje trend smanjenja u odnosu na početnu vrijednost, što ukazuje na ublažavanje nejednakosti u raspodjeli dohotka. Ukupno posmatrano, kretanje indikatora potvrđuje da su u periodu 2021-2025. godine ostvareni značajni rezultati u sprovođenju Nacionalne strategije zapošljavanja 2021-2025.

OPERATIVNI CILJ 1: Ostvarivanje rasta zaposlenosti, ulaganja u kvalitetna i sigurna radna mjesta, kroz unapređenje poslovnog ambijenta

U izvještajnom periodu 2021-2025. godine, aktivnosti u okviru ovog operativnog cilja bile su usmjerene na jačanje tražnje za radom kroz unapređenje poslovnog okruženja, podsticanje investicija i razvoj konkurentnosti privrede.

Sprovodile su mjere usmjerene na kreiranje novih radnih mjesta, unapređenje regulatornog okvira, ekonomske i poreske politike u oblasti tržišta rada i podsticanja formalnog zapošljavanja, kao i jačanje socijalnog dijaloga.

Realizacija ovog cilja doprinijela je jačanju makroekonomske stabilnosti i stvaranju povoljnih uslova za održivi rast zaposlenosti i unapređenje poslovnog ambijenta. Istovremeno, ovaj cilj je bio uskladen sa prvom smjernicom zapošljavanja Evropske komisije, koja se odnosi na povećanje tražnje za radom, posebno u dijelu podsticanja otvaranja novih radnih mjesta i unapređenje uslova rada.

OPERATIVNI CILJ 2: Kreiranje znanja i kompetencija za tržište rada u digitalnom dobu

Tokom implementacije Strategije, poseban fokus stavljen je na mjere koje trebaju podstaći rast produktivnosti i razvoj ljudskih resursa, kroz unapređenje sistema obrazovanja i obuka, razvoj digitalnih i ključnih kompetencija, kao i na jačanje koncepta cjeloživotnog učenja.

Realizovane su aktivnosti usmjerene na bolje usklađivanje obrazovnih programa sa potrebama tržišta rada, uz poseban akcenat na smanjenje nezaposlenosti mladih i dugoročno nezaposlenih lica. Ključni aspekt je stavljen na unapređenje IT vještina za savremene potrebe tržišta rada koje je trebalo dodatno razvijati i unapređivati kako bi se preduprijedilo da nedostatak ovih vještina zaposlenih, preduzeca ne razvijaju svoje poslovanje u skladu sa zapocetim procesom digitalne ekonomije. Istovremeno ovaj cilj je bio uskladen sa drugom smjernicom zapošljavanja Evropske komisije koja se odnosi na unapređenje ponude rada i kvalifikacija, adresirajući strukturne slabosti u sistemu obrazovanja i obuke, posebno imajući u vidu nezaposlenost mladih i dugoročnu nezaposlenost.

OPERATIVNI CILJ 3: Unapređenje položaja nezaposlenih lica na tržištu rada kroz jačanje efikasnosti usluga zapošljavanja, aktivnih mjera tržišta rada i socijalne uključenosti

U okviru ovog cilja fokus je stavljen na vecu efikasnost usluga i mjera za tržište rada kako bi se umanjio strukturni nesklad izmedju ponude i trazenje, u prvom redu nesklad izmedju profesionalnog i prostornog nesklada, te povećanju transparentnosti trzista rada. Realizovane su mjere i aktivnosti kojima su unaprijedjeni institucionalni kapaciteti za pružanje usluga zapošljavanja, modernizovane su mjere aktivne politike trzista rada, i prosiren obuhvat programima namijenjenim ranjivim grupama. Posebna pažnja posvećena je integraciji mladih, žena, lica sa invaliditetom i dugoročno nezaposlenih lica na tržište rada.

Evaluacija sprovedenih mjera pokazuje napredak u pogledu aktivacije nezaposlenih lica i smanjenja rizika od socijalne isključenosti i siromaštva. Ovaj operativni cilj bio je usklađen sa trećom i četvrtom smjernicom zapošljavanja EU, koje se odnose na unapređenje funkcionisanja tržišta rada, samnjenje segmentacije, povećanje mobilnosti radne snage i promovisanje jednakih mogućnosti.

OPERATIVNI CILJ 4: Efikasno funkcionisanje tržišta rada

Tokom perioda realizacije Strategije, sprovedene su mjere koje su imale za cilj uspostavljanje efikasnijeg funkcionisanja tržišta rada u smislu stvaranje pravednih, transparentnih i predvidljivih uslova rada. U tom smislu fokus je bio na usklađivanje sa pravnom tekovinom Evropske unije i podsticanje formalizacije neformalne zaposlenosti. Poseban naglasak stavljen je na promovisanje principa dostojanstvenog rada, smanjenje administrativnih barijera i jačanje inspeksijskog nadzora. Dodatno mjere su se odnosile i na ispunjavanju obaveza iz PP 19 i PP 2 u cilju adekvatnog sprovođenja pravne tekovine Evropske unije i pripreme za samo članstvo u Evropsku uniju.

Sprovođenje ovog cilja doprinijelo je većoj transparentnosti i stabilnosti tržišta rada, kao i boljem balansiranju između fleksibilnosti tržišta rada i sigurnosti zaposlenja. Cilj je bio u skladu sa trećom smjernicom zapošljavanja EU, koja se odnosi na unapređenje efikasnosti i otpornosti tržišta rada.

Kratak prikaz Izvještaja o realizaciji Akcionog plana zapošljavanja za 2025. godinu

Akcioni plan zapošljavanja za 2025. godinu predstavlja završnu godinu implementacije Nacionalne strategije zapošljavanja Crne Gore 2021-2025 i zaokružuje petogodišnji ciklus sprovođenja strateških ciljeva u oblasti politike zapošljavanja i tržišta rada. Izvještaj o njegovoj realizaciji daje pregled ostvarenih rezultata, ključnih dostignuća i izazova u završnoj godini primjene Strategije, ali i sumarni prikaz efekata sprovedenih mjera u cjelokupnom period njenog važenja.

Imajući u vidu da je Nacionalna strategija zapošljavanja 2021-2025 izrađena u skladu sa važećim normativnim okvirom koji reguliše planiranje, izradu i praćenje sprovođenja strateških dokumenata, Izvještaj je pripremljen u skladu sa propisanom metodologijom, uz jasno definisane indikatore učinka i rezultata. Time je omogućeno sistematično praćenje realizacije planiranih aktivnosti i ocjena stepena ostvarenosti operativnih ciljeva Strategije.

Strukturno posmatrano, Izvještaj o realizaciji Akcionog plana zapošljavanja za 2025. godinu sadrži pregled osnovnih kretanja na tržištu rada u izvještajnom periodu, uključujući pokazatelje zaposlenosti, nezaposlenosti, aktivnosti stanovništva i položaja ranjivih kategorija. Ovi pokazatelji predstavljaju osnov za mjerenje uspješnosti sprovođenja mjera definisanih Strategijom i za ocjenu ukupnog napretka ostvarenog u periodu 2021-2025.

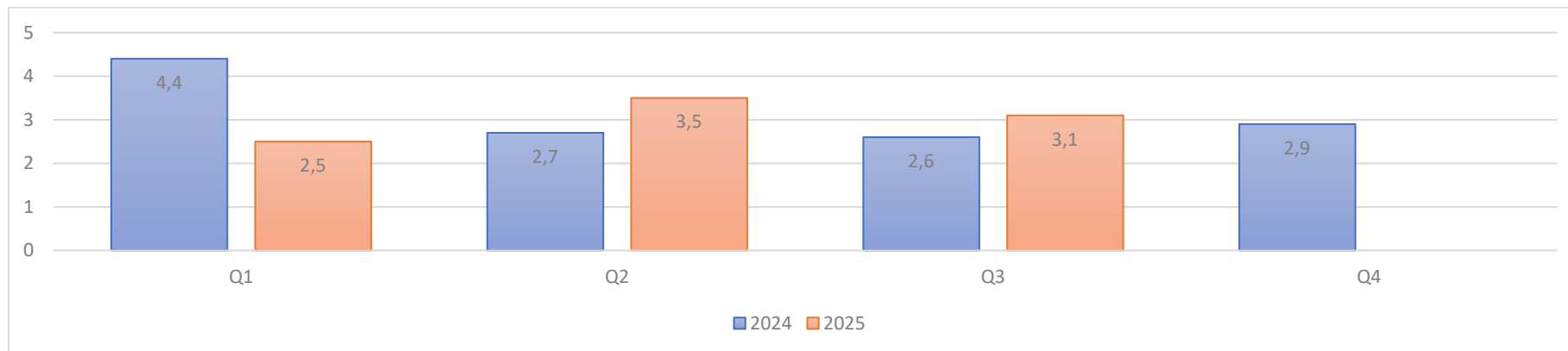
Izvještaj daje pregled realizacije planiranih aktivnosti u 2025. godini, uz detaljan tabelarni prikaz sprovedenih mjera, nosioca aktivnosti, stepena realizacije i ostvarenih rezultata. Poseban akcenat stavljen je na procjenu doprinosa pojedinačnih mjera ostvarivanju operativnih ciljeva, kao i na identifikovanje izazova koji su uticali na dinamiku sprovođenja određenih aktivnosti.

Godina 2025. obilježena je nastavkom prilagođavanja tržišta rada strukturnim promjenama, potrebom za jačanjem otpornosti ekonomije, unapređenjem kvaliteta radnih mjesta i daljim usklađivanjem sa evropskim standardima u oblasti zapošljavanja i socijalne politike. Aktivnosti su bile usmjerene na podsticanje rasta zaposlenosti, unapređenje znanja i kompetencija radne snage, jačanje efikasnosti institucija tržišta rada, kao i promovisanje socijalne uključenosti i jednakih mogućnosti.

Izvještaj o realizaciji Akcionog plana zapošljavanja za 2025. godinu, zajedno sa indikatorima iz Izvještaja iz prethodnih godina, čini sastavni dio Završnog izvještaja o realizaciji Nacionalne strategije zapošljavanja 2021-2025 i predstavlja osnov za sagledavanje ukupnih efekata sprovedenih politika, kao i za definisanje budućih pravaca tržišta rada i politike zapošljavanja u Crnoj Gori.

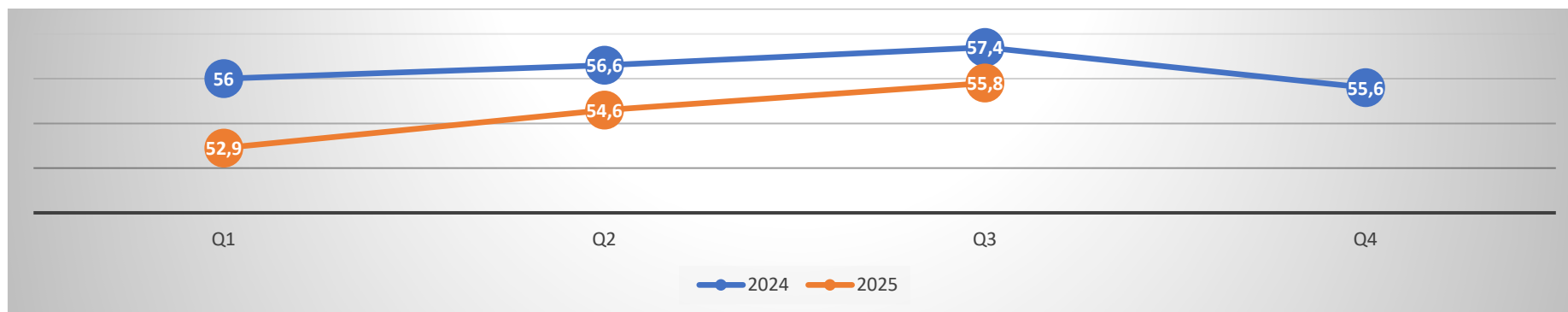
Prema raspoloživim podacima za 2025. godinu, u prva tri kvartala ostvarene su realne stope rasta od 2,5%, 3,5% i 3,1%, dok je prosječna stopa rasta za navedeni period iznosila 3,03%. U odnosu na isti period 2024. godine, kada su stope realnog rasta bile 4,4%, 2,7%, 2,6% odnosno prosječno 3,23%, uočava se nastavak ekonomskog rasta, ali uz blago usporavanje dinamike u 2025. godini. Navedeni pokazatelji ukazuju na nastavak umjerenog ekonomskog rasta, uz stabilizaciju dinamike privredne aktivnosti u odnosu na prethodnu godinu, što je imalo pozitivan uticaj na kretanja na tržištu rada u realizaciju mjera definisanih Nacionalnom strategijom zapošljavanja 2021-2025.

Grafik 1: Kvartalne stope rasta BDP-a 2024-2025

Izvor: Monstat, Anketa o radnoj snazi

Grafik 2: Kvartalne stope zaposlenosti 15+

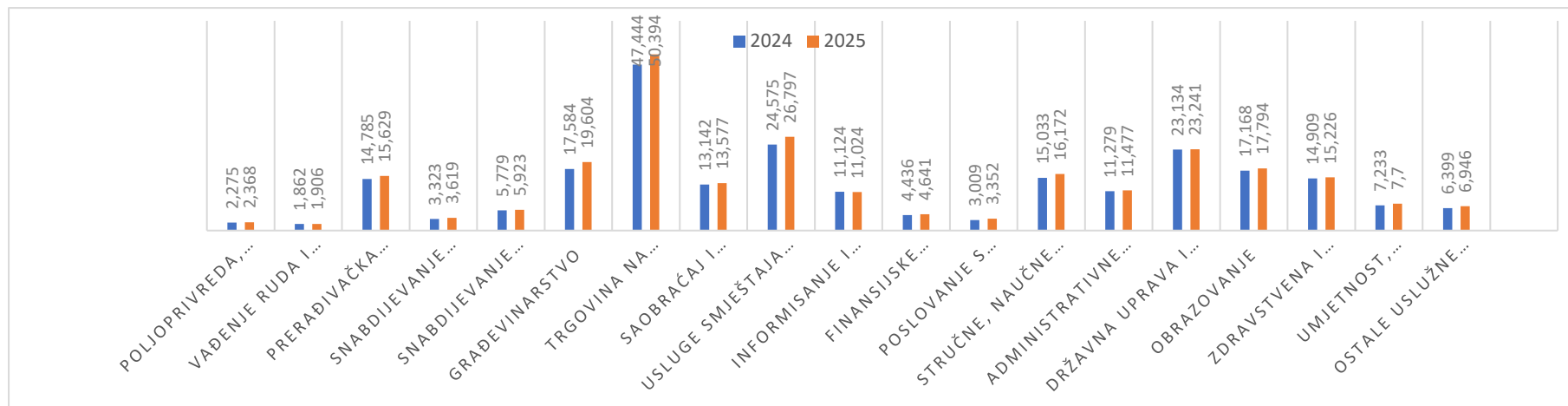

Izvor: Monstat, Anketa o radnoj snazi

Tokom 2025. godine stopa zaposlenosti bilježila je kontinuirani rast. U prvom kvartalu iznosila je 52,9% u drugom 54,6%, dok je u trećem kvartalu dostigla 55,8%. Ovi podaci ukazuju na izražen trend povećanja zaposlenosti tokom godine, nakon nižeg nivoa na početku perioda, što upućuje na postepeno jačanje tržišta rada i poboljšanje ukupnih kretanja u oblasti zapošljavanja.

Tokom 2024. godine stopa zaposlenosti kretala se na relativno stabilnom nivou, uz umjerene kvartalne oscilacije.

Grafik 3: Prosječna zaposlenost po djelatnostima-Monstat

Izvor: Monstat, Mjesečni statistički pregled

Ključni indikatori tržišta rada

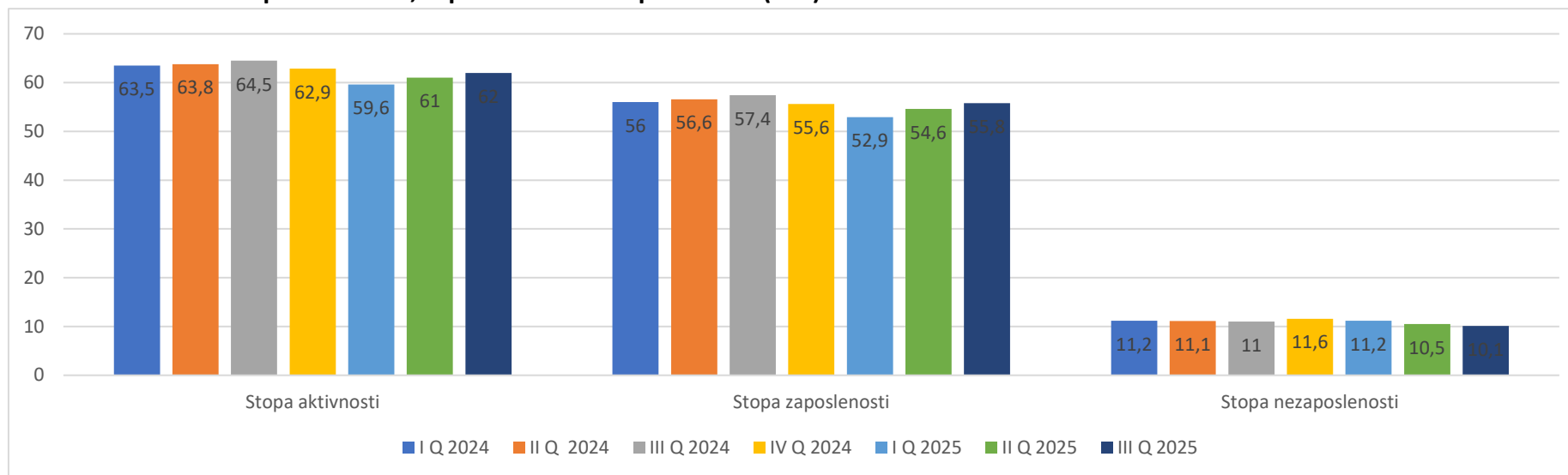
Indikatori tržišta rada za ciljnu grupu 15+ ukazuju na pozitivna kretanja na tržištu rada u Crnoj Gori.

Stopa aktivnosti 15+ u 2025. godini iznosila je 59,6% u I kvartalu, 61,2% u II kvartalu i 62% u III kvartalu, što pokazuje postepen oporavak aktivnosti tokom godine. Tokom 2024. godine stopa aktivnosti kretala se od 63,5% u I kvartalu do 62,9% u III kvartalu, uz blage oscilacije.

Stopa zaposlenosti 15+ u 2025. godini, iznosila je 52,9% u I kvartalu, 54,6% u II kvartalu i 55,8% u III kvartalu, što ukazuje na kontinuirani rast zaposlenosti tokom godine. U 2024. godini zabilježen je blagi pad sa 56% u I kvartalu na 55,6% u III kvartalu.

Stopa nezaposlenosti 15+ u 2025. godini, iznosila je 11,2% u I kvartalu, 10,8% u II kvartalu i 10,1% u III kvartalu, što pokazuje postepeno smanjenje nezaposlenosti. Tokom 2024. godine, stopa nezaposlenosti kretala se od 11,2% u I kvartalu do 11,6% u III kvartalu, uz blago pogoršanje tokom godine.

Grafik 4: Kvartalne stope aktivnosti, zaposlenosti i nezaposlenosti (15+)

Izvor: Monstat, Anketa o radnoj snazi

Učešće žena na tržištu rada

Prema posljednjim raspoloživim podacima za III kvartal 2025. godine, i dalje je prisutan rodni jaz na tržištu rada. Stopa aktivnosti žena iznosi 56,5% dok je kod muškaraca značajno viša i iznosi 67,7% što ukazuje na manju uključenost žena u radnu snagu.

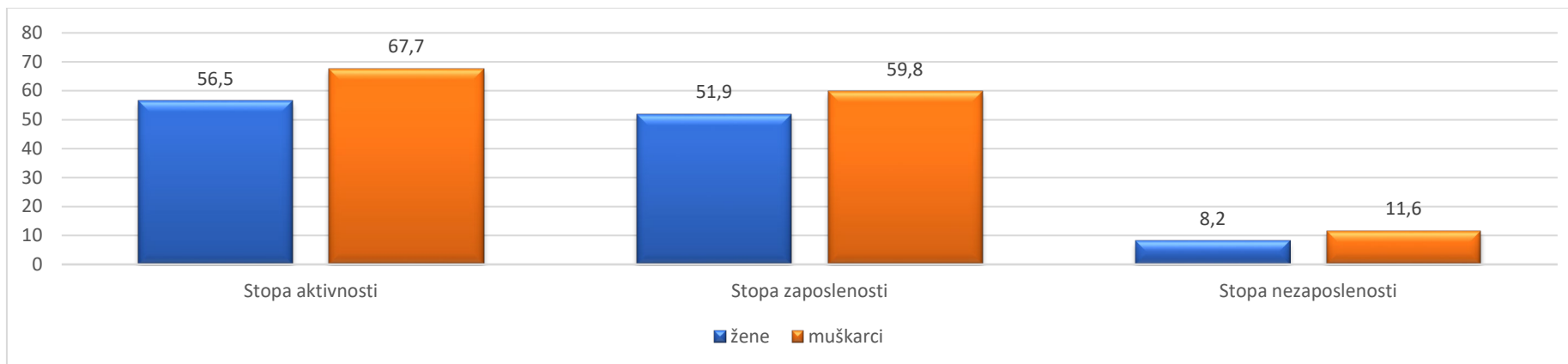
Stopa zaposlenosti žena iznosi 51,9%, dok je kod muškaraca 59,8% što potvrđuje da su muškarci i dalje zastupljeniji u ukupnoj zaposlenosti.

Kada je riječ o stopi nezaposlenosti, ona kod žena iznosi 8,2%, dok je kod muškaraca 11,6%. Iako je stopa nezaposlenosti u ovom periodu viša kod muškaraca, niža stopa aktivnosti i zaposlenosti žena ukazuje na i dalje izražene strukturne razlike u položaju žena na tržištu rada.

Ukupno posmatrano, podaci za III kvartal 2025. godine potvrđuju postojanje značajnih razlika između žena i muškaraca u pogledu učešća na tržištu rada.

Ukupno posmatrano, podaci za III kvartal 2025. godine potvrđuju postojanje značajnih razlika između žena i muškaraca u pogledu učešća na tržištu rada, posebno u segment aktivnosti i zaposlenosti.

Grafik 5: Stope aktivnosti, zaposlenosti i nezaposlenosti (15+) prema polu

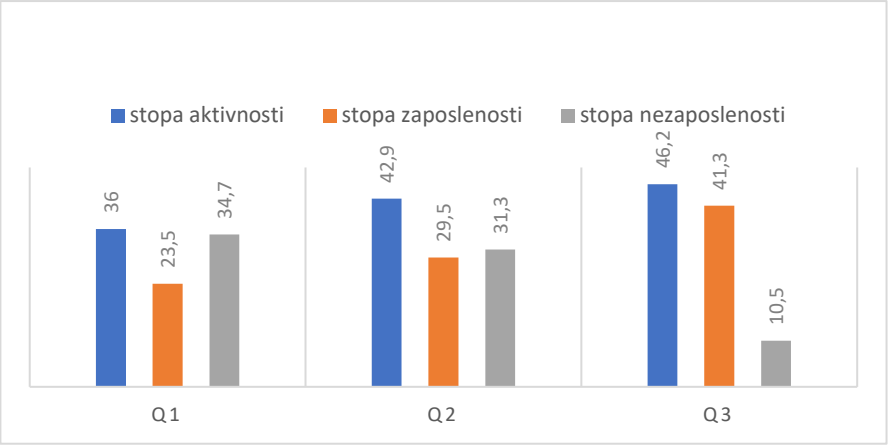

Izvor: Monstat, Anketa o radnoj snazi, III kvartal 2025

Učešće mladih na tržištu rada

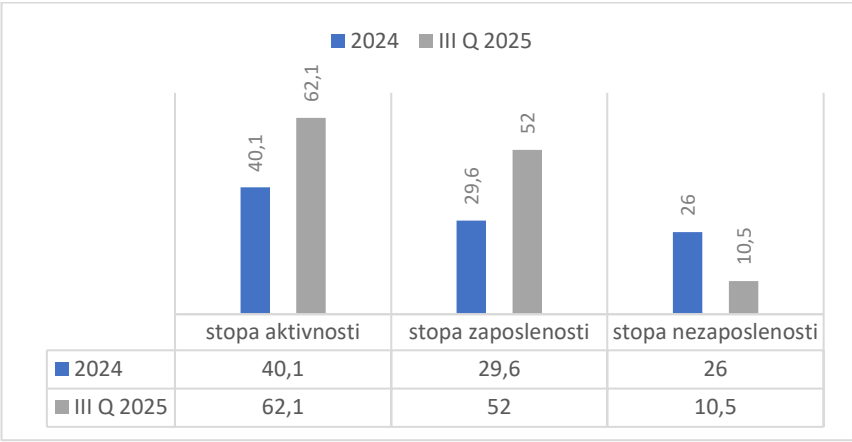
Kada su u pitanju mladi, odnosno populacija starosti **15-24** godine, koji su kao indikator navedeni Nacionalnoj strategiji zapošljavanja 2021-2025 podaci za treći kvartal 2025. godine ukazuju na pogoršanje indikatora tržišta rada za ovu ciljnu grupu. U više navrata od izbijanja pandemije, sa raznih evropskih adresa ukazivano je na probleme i posledice koje će ova zdravstvena i ekonomska kriza ostaviti na mladu populaciju. U tom kontekstu u skladu sa preporukom Savjeta EU „Most ka poslovima - jačanje Garancije za mlade preporučeno je veći obuhvat sagledavanja učešća ove ciljne grupe na tržištu rada. U skladu sa tim stopa nezaposlenosti **mladih 15-29** dostigla je nivo od 10,5% u III kvartalu 2025.godine dok je u 2024. godini iznosila 11,6% (muškarci 12,5% a žene 10,7%). Udio mladih koji ne rade i nijesu u sistemu obrazovanja ili obuke (NEET) u 2024. godini za kategoriju 15-24 je 14,2%, a za 15-29 je 16,5% i u odnosu na 2023. godinu opala je za 3,5 p.p. U strukturi NEET starosne grupe (15-29) uočava se da je od ukupno 22,6 hilj. cica, 7,2 hilj. nan radne snage, dok je 15,3 hilj. nezaposlenih NEET osoba.

Grafik 6: Kvartalne stope aktivnosti, zaposlenosti i nezaposlenosti (15-24)

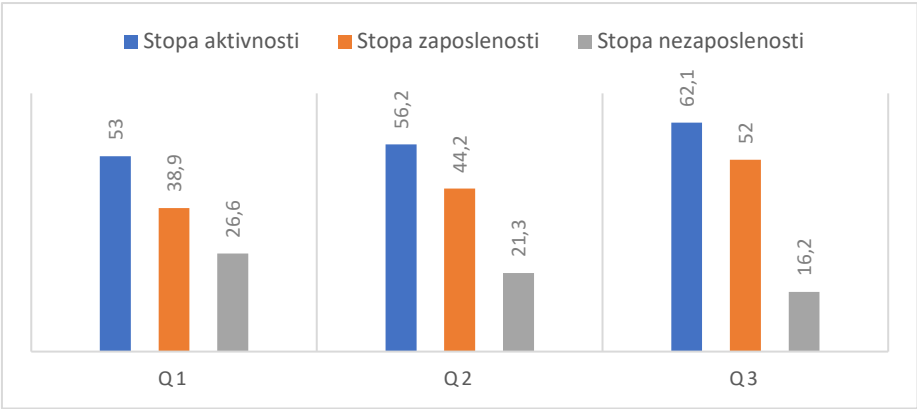

Izvor: Monstat, Anketa o radnoj snazi

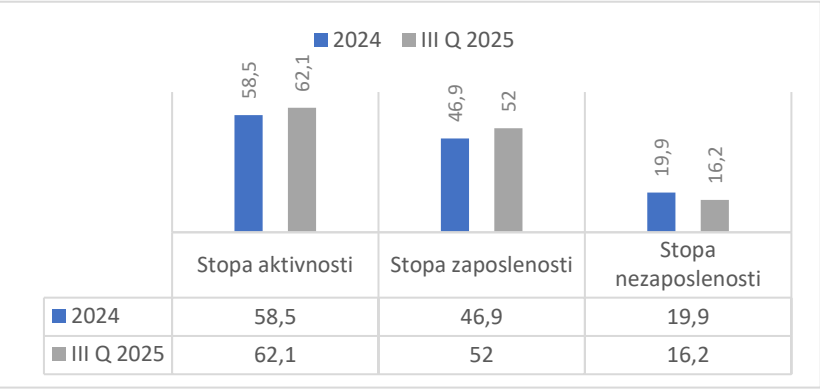
Grafik 7: Uporedni podaci za mlade (15-24)

Grafik 8: Kvartalne stope aktivnosti, zaposlenosti i nezaposlenosti (15-29) **Grafik 9:** Uporedni podaci za mlade (15-29)

Izvor: Monstat, Anketa o radnoj snazi

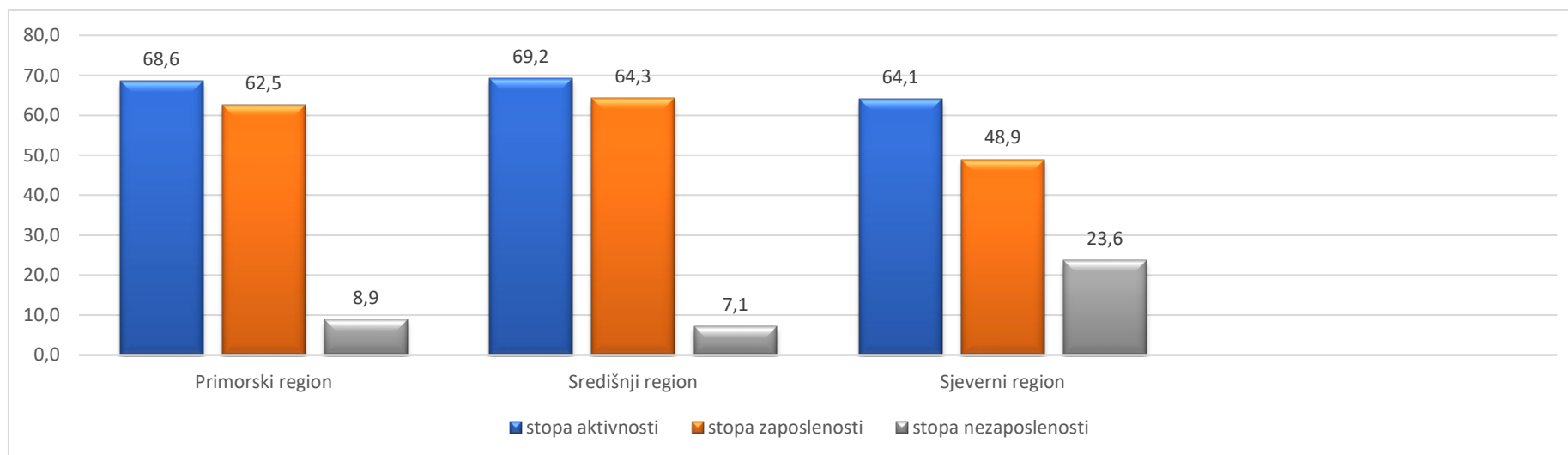
Regionalni izazovi u okviru tržišta rada

Značajne regionalne razlike u pogledu ekonomske razvijenosti jasno se očitavaju i u pokazateljima tržišta rada. One predstavljaju dugogodišnju karakteristiku ekonomije u cjelini, kao i tržišta rada u Crnoj Gori. Stoga se jedan od važnih ciljeva strateških politika odnosi na povećanje zaposlenosti u manje razvijenim područjima, posebno u sjevernom dijelu zemlje.

Podaci za III kvartal 2025. godine, potvrđuju izražene regionalne disparitete. Stopa zaposlenosti u Sjevernom regionu iznosila je 48,9%, što je za 13,6 procentnih poena niže u odnosu na Primorski region, gdje je iznosila 62,5%. Istovremeno, stopa nezaposlenosti u Sjevernom region (23,6%) bila je gotovo tri puta više nego u Primorskom region (8,9%).

Ovakve razlike ukazuju na strukturne izazove u regionalnom razvoju, uključujući slabiju privrednu aktivnost, ograničene investicije i manju diversifikaciju ekonomskih aktivnosti u sjevernom dijelu zaemlje, što dodatno naglašava potrebu za ciljanim mjerama regionalne politike zapošljavanja.

Grafik 8: indikatori tržišta rada sa aspekta regiona za III kvartal 2025.g.

Izvor: Monstat, Anketa o radnoj snazi

Dugoročna nezaposlenost

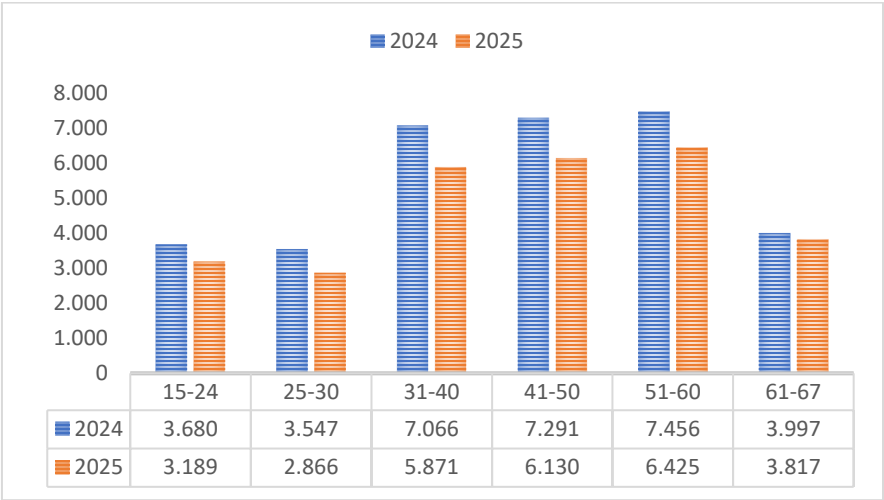
Dugoročna nezaposlenost predstavlja jedan od ključnih izazova na tržištu rada u Crnoj Gori. Prema podacima Monstata, u III kvartalu 2025. godine učešće dugoročne nezaposlenosti u ukupnoj nezaposlenosti iznosila je 70,0%, dok je stopa dugoročne nezaposlenosti bila 7,0%.

U III kvartalu 2024. godine, učešće dugoročne nezaposlenosti u ukupnoj nezaposlenosti bilo je znatno više i iznosilo je 78,3%, dok je stopa dugoročne nezaposlenosti iznosila 8,6%.

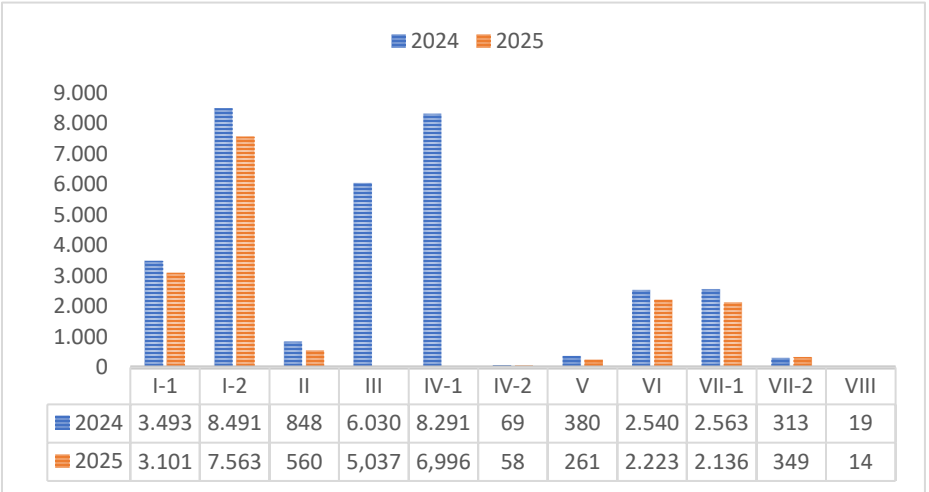
Visoko učešće dugoročno nezaposlenih lica povezano je sa više faktora koji utiču na trajanje nezaposlenosti, uključujući strukturne promjene na tržištu rada, neusklađenost vještina sa potrebama poslodavaca, regionalne neravnoteže i sporiju ekonomsku dinamiku, što otežava brži povratak nezaposlenih na tržištu rada.

Smanjenje ovih pokazatelja u 2025. godini ukazuje na postepeno poboljšanje efikasnosti tržišta rada, ali i dalje potvrđuje potrebu za ciljnim aktivniom mjerama zapošljavanja dugoročno nezaposlenih lica.

Grafik 9: Starosna struktura nezaposlenih 2025.g. (ZZZCG).

Grafik 10: Obrazovna struktura nezaposlenih 2025.g. (ZZZCG)

Izvor: Monstat, Anketa o radnoj snazi

Lica sa invaliditetom

Kada je u pitanju **zaposlenost i nezaposlenost lica sa invaliditetom**, treba istaći da se na evidenciji nezaposlenih Zavoda za zapošljavanje CG, **na dan 31.12.2025. godine, nalazilo se 8.174 lica** sa invaliditetom, od čega je 5.053 ili 61,81% žena. U odnosu na isti dan 2024. godine, kada su registrovana 8.635 lica sa invaliditetom (5.234 žene ili 60,61%), **došlo je do smanjenja za 479 lica ili 5,55%**. Najviše lica sa invaliditetom je registrovano u Birou rada Berane 1.850 ili 22,63% (od čega je 1.070 žena ili 57,84%), zatim u Birou rada Rožaje 1.734 ili 21,21% (od čega je 1.189 žena ili 68,57%) i u Birou rada Bijelo Polje 757 ili 9,26% (od čega je 460 žena ili 60,77%). Posmatrano prema nivoima obrazovanja, najviše lica sa invaliditetom je bez zanimanja i stručne spreme 4.511 ili 55,18% (2.992 žena ili 66,32%), zatim sa III nivoom obrazovanja 1.793 ili 21,93% (904

žene ili 50,42%) i IV nivoom 1.617 ili 19,78% (1.007 ili 62,27%). Najviše lica sa invaliditetom je po rješenju komisije za profesionalnu rehabilitaciju Zavoda

– 7.585 ili 92,79% (4.818 žena ili 63,52%), kategorisane omladine 352 ili 4,30% (156 žena ili 44,32%) i invalida rada II i III kategorije 145 ili 1,77% (36 žena ili 24,83%). Posmatrano prema godinama starosti najviše lica sa invaliditetom je u starosnoj grupi preko 60 godina – 1.731 lice ili 21,17% (1.027 žena ili 59,33%), od 55 do 60 godina starosti – 1.261 lice ili 15,43% (802 žene ili 63,60%) i od 50 do 55 godina 974 ili 11,92% (611 žena ili 62,73%).

Zaposlenost prema Anketi o radnoj snazi u periodu 2024-2025 – anketna zaposlenost

Prema podacima Monstata, anketna zaposlenost tokom 2025. godine bilježi rast u odnosu na 2024. godinu tokom gotovo svih mjeseci. U januaru 2025. godine broj zaposlenih iznosio je 259.247, dok je u istom mjesecu 2024. godine iznosio 247.105, što predstavlja povećanje od 12.142 zaposlenih.

Tokom 2025. godine zaposlenost je rasla do jula, kada je dostigla maksimum od 282.403 zaposlenih.

U poređenju sa julom 2024. godine, kada je zaposlenost iznosila 270.062, evidentirano je povećanje od 12.341 zaposlenih. Ovaj rast posebno dolazi do izražaja u periodu ljetnje turističke sezone, kada je potražnja za radom snagom veća.

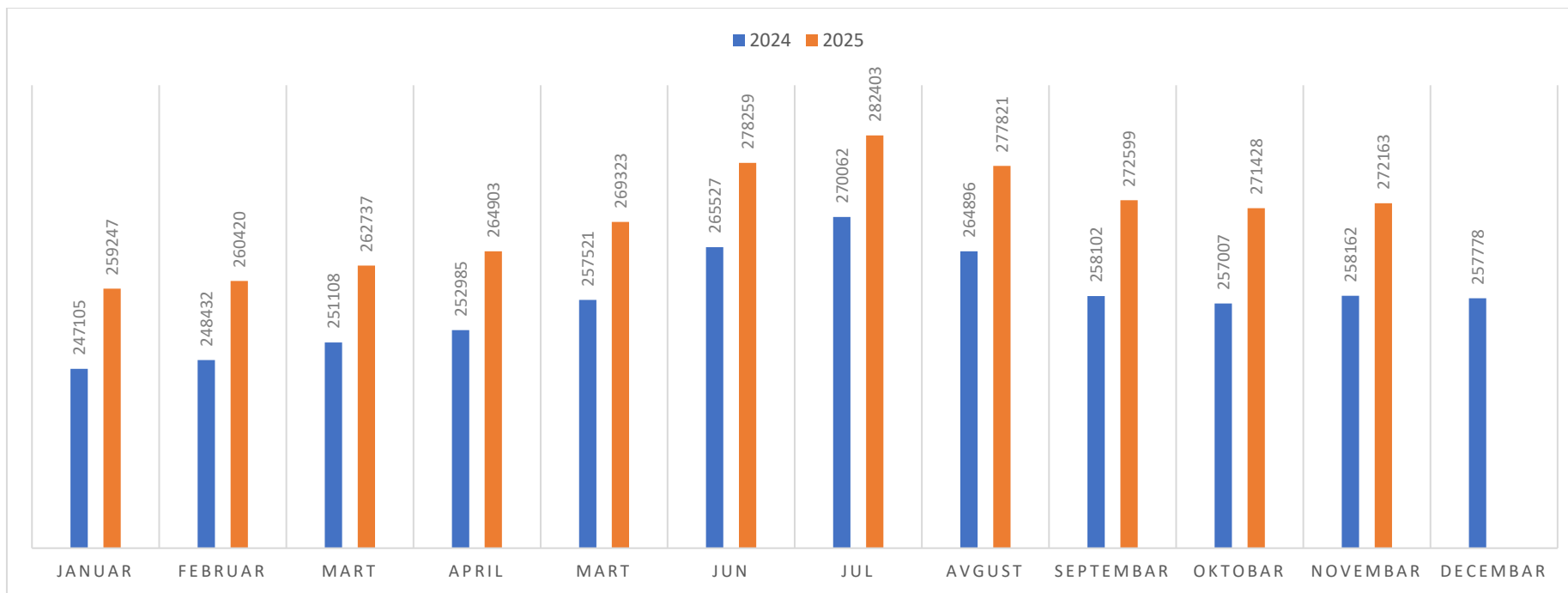
U drugoj polovini godine dolazi do blagog pada zaposlenosti u obje posmatrane godine, ali 2025. godina zadržava viši nivo zaposlenosti u odnosu na 2024. godinu. Tokom jeseni, razlika se kreće na nivou od približno 14-16 hiljada zaposlenih u korist 2025. godine, što ukazuje na stabilnije tržište rada u odnosu na prethodnu godinu.

Na kraju godine, decembar 2024. zabilježeno je 257.778 zaposlenih, dok podaci za 2025. ukazuju na zadržavanje višeg nivoa zaposlenosti u odnosu na prethodnu godinu.

Posmatrano u cjelini, trendovi ukazuju na postepeno jačanje anketne zaposlenosti i pozitivan smjer na tržištu rada.

Ovi podaci sugerišu da su politike zapošljavanja i ekonomski uslovi u 2025. godini doprinijeli rastu broja zaposlenih, dok stabilan rast za cijelu godinu ukazuje na otpornije tržište rada. Očekivanja za narednu godinu su optimistična, uz mogućnost daljeg povećanja zaposlenosti i smanjenja sezonskih fluktuacija.

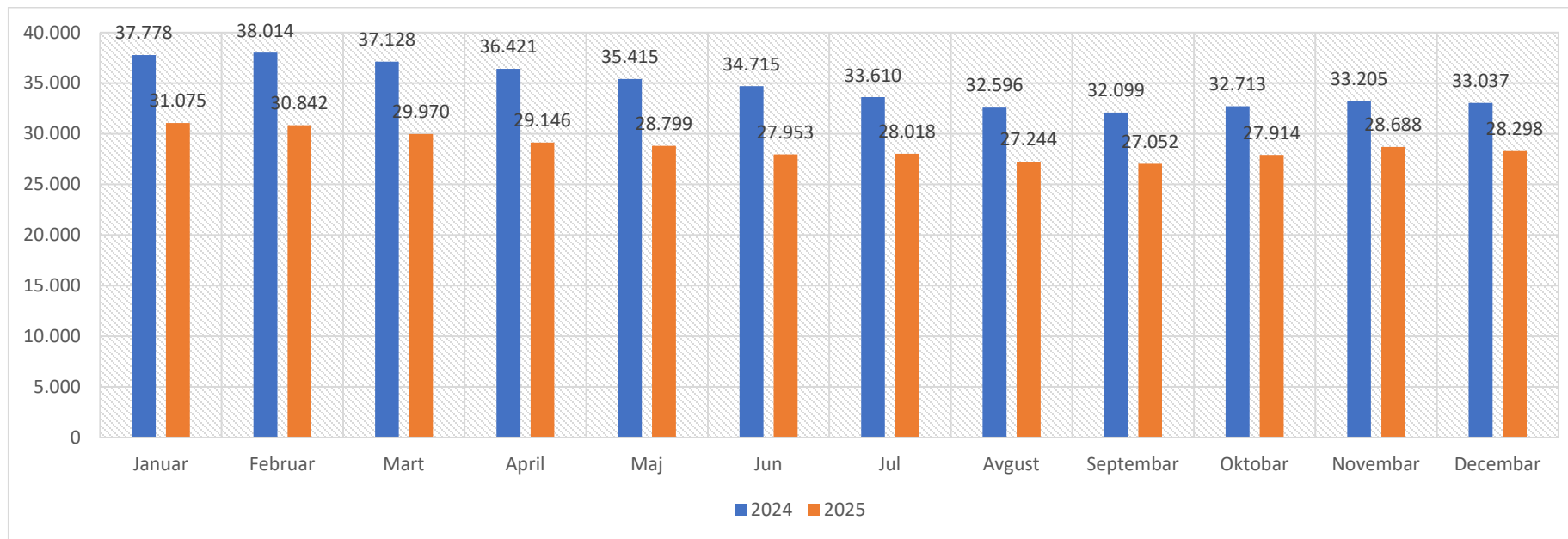
Grafik 11: Pregled anketne zaposlenosti – Monstat

Izvor: Monstat, Mjesečni statistički pregled

Prema podacima Zavoda za zapošljavanje Crne Gore broj registrovanih nezaposlenih na kraju 2025. godine bio je 28,298. U odnosu na 2024. godinu (33,037) broj nezaposlenih lica smanjen je za 4.739, odnosno za 14,3%. Stopa registrovane nezaposlenosti u novembru 2025. godine iznosila je 9,54%, što je za 1,86 p.p. manje u odnosu na isti period prethodne godine kada je iznosila 11,40%. Rast registrovanih nezaposlenih lica vidljiv je već od aprila 2020. godine, nakon preduzimanja prvih mjera u suzbijanju pandemije izazvane korona virusom. Tako je, prema podacima Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, broj nezaposlenih lica sa kraja marta kada je iznosio 35.515 na kraju decembra bio 47.509.

Grafik 12: Pregled registrovane nezaposlenosti – ZZZCG

Izvor: Zavod za zapošljavanje Crne Gore, Mjesečni statistički izvještaji

Odlukom o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2025. godinu Odlukom o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2025. godinu ("Sl. list CG", br. 127/24 od 24.12.2024), utvrđen je godišnji broj dozvola za privremeni boravak i rad stranaca – godišnja kvota za 2025. godinu, kao i djelatnosti u kojima se stranci mogu zapošljavati. Godišnja kvota za 2025. godinu utvrđena je u ukupnom broju od 28.988 dozvola. Iz navedene godišnje kvote, izdvojeno je 5.000 dozvola koje organ državne uprave nadležan za poslove rada može dodatno rasporediti za pojedine namjene, u skladu sa potrebama tržišta rada, na zahtjev Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, shodno članu 2 stav 1 Odluke o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2025. godinu. Iz godišnje kvote (član 2 stav 1 ove odluke), 23.988 dozvola utvrđuju se za: zapošljavanje stranaca – 21.617 dozvola i za sezonsko zapošljavanje stranaca – 2.371 dozvola. U skladu sa predlogom Zavoda za zapošljavanje, Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga je dodatno rasporedilo svih 5.000 dozvola za privremeni boravak i rad stranaca, i to za namjenu zapošljavanja stranaca 3.985 i sezonsko zapošljavanje stranaca 1.015.

Prema podacima iz Ministarstva unutrašnjih poslova, kao nadležnog za izdavanje dozvola za privremeni boravak i rad stranaca, u 2025. godini izdato je 40.567 dozvola za privremeni boravak i rad stranaca (27.689 u kvoti i 12.878 van kvote) što je za 2.548 ili 6,7% dozvola više u odnosu na 2024. godinu (24.748 dozvola u kvoti i 13.271 van kvote).

Od ukupno izdatih dozvola za strance u kvoti (27.689), posmatrano prema vrstama dozvola, 92,22% je izdato za zapošljavanje stranaca (25.536), a 7,78% za sezonsko zapošljavanje stranaca (2.153). U utrošenim kvotama za zapošljavanje stranaca u 2025. godine, pretežno učešće (71,49%), imaju tri grupe zanimanja: građevinarstvo, usluge smještaja i ishrane i ostale uslužne djelatnosti. Utrošenost kvote u odnosu na raspoređenu kvotu u 2025. godini je na nivou 95,52%. Utrošenost kvota prema vrstama dozvola je kod zapošljavanja stranaca – 99,74%, dok je za sezonsko zapošljavanje 63,59%.

Broj korisnika novčane naknade

Broj korisnika novčane naknade, odnosno prava iz osiguranja za slučaj nezaposlenosti, u posmatranom period bilježi trend smanjenja. Prema raspoloživim podacim ZZZCG, tokom 2025. godine evidentan je kontinuirani pad broja korisnika u odnosu na 2024. godinu u svim mjesecima. Prosječan mjesečni broj korisnika novčane naknade u 2024. godini iznosio je oko 8,9 hiljada, dok je u 2025. godini smanjen na približno 7,9 hiljada, što predstavlja pad oko 10-11%.

Ovakvo kretanje ukazuje na poboljšanje situacije na tržištu rada u Crnoj Gori, posebno u pogledu smanjenja nezaposlenosti i povećanja zapošljavanja, što je rezultiralo manjem brojem korisnika prava iz osiguranja za slučaj nezaposlenosti. Pad broja korisnika prisutan je tokom cijele godine, pri čemu je najveće smanjenje zabilježeno početkom godine, dok se u drugoj polovini godine trend stabilizuje.

Istovremeno, struktura korisnika i dalje ukazuje na postojanje ranjivih kategorija nezaposlenih, posebno dugoročno nezaposlenih, mladih i osoba sa nižim nivoom kvalifikacija, koji i dalje čine značajan dio korisnika prava.

Ukupno posmatrano, smanjenje broja korisnika novčane naknade može se dovesti u vezu sa povoljnim kretanjima na tržištu rada, rastom zaposlenosti i većim obuhvatom aktivnih mjera zapošljavanja u posmatranom periodu.

Stepen realizacije planiranih aktivnosti u izvještajnom periodu

Akcionim planom zapošljavanja za 2025. godinu definisano je ukupno 85 aktivnosti, usmjerenih na unapređenje pristupa tržištu rada, dostojanstvenog rada, razvoja znanja i vještina, kao i jačanje socijalne uključenosti, u skladu sa operativnim ciljevima Nacionalne strategije zapošljavanja 2021-2025 i smjernicama Evropske komisije za politike zapošljavanja.

Od ukupnog broja aktivnosti, 30 je realizovao Zavod za zapošljavanje Crne Gore, za 16 aktivnosti bilo je zaduženo Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga, dok je 5 aktivnosti realizovalo Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija. Preostale aktivnosti sprovodile su druge nadležne institucije koje svojim djelovanjem direktno ili indirektno utiču na stanje i kretanja na tržištu rada.

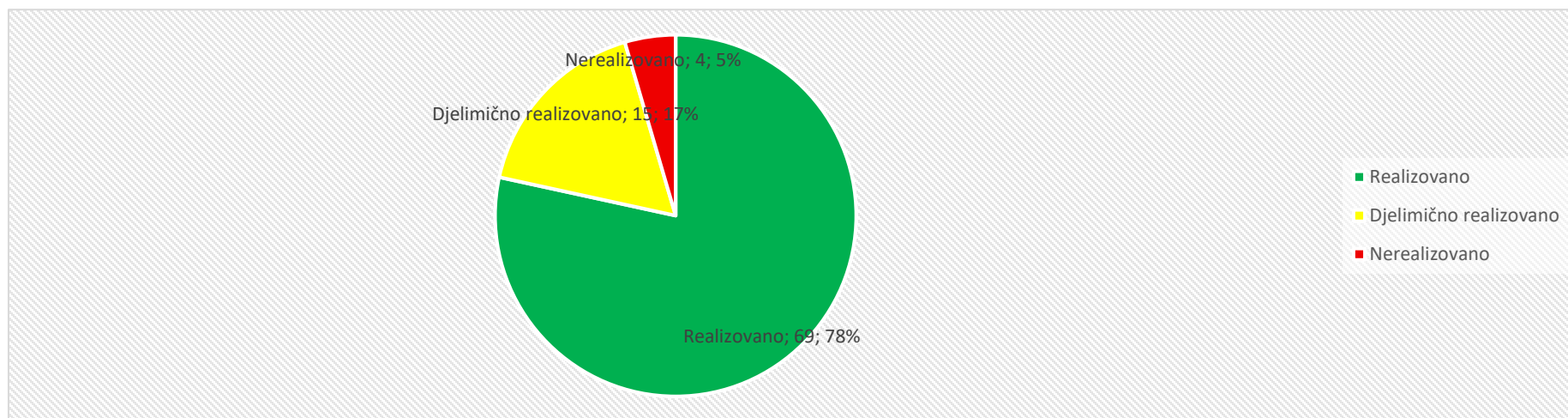
Prema stepenu realizacije 78% aktivnosti je u potpunosti realizovano, 17% djelimično realizovano, dok 5% aktivnosti nije realizovano. Nerealizovane aktivnosti odnose se prvenstveno na normativne inicijative koje zahtijevaju dodatno usaglašavanje i složenije procedure.

Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu nije realizovan u izvještajnom period, s obzirom na to da se nalazi u fazi usaglašavanja sa Evropskom komisijom. Takođe, izrada nacrtu Zakona o socijalnoj ekonomiji (ranije: Zakon o socijalnom preduzetništvu), planirana Programom rada Vlade Crne Gore za 2025. godinu, nije završena u predviđenom roku. Zbog obimnosti procesa, potrebe za dodatnim usklađivanjem sa relevantnim zakonodavnim okvirom i uključivanja šireg kruga aktera, odlučeno je da se finalizacija dokumenta prenese u Program rada Vlade za 2026. godinu.

U procesu izrade nacrtu Zakona o socijalnoj ekonomiji formirana je radna grupa od 22 člana, od kojih 14 čine žene (oko 64%), čime je obezbijeđena usklađenost procesa sa principima rodne ravnopravnosti i inkluzivnog donošenja odluka.

U nastavku je prikazan grafički pregled stepena realizacije planiranih aktivnosti u izvještajnom period za 2025. godinu.

Grafik 13: Stepenn realizacije planiranih aktivnosti u izvještajnom periodu – 2025.g.

Prikazani podaci potvrđuju visok stepenn realizacije planiranih aktivnosti u 2025. godini, uz dominantno učešće u potpunosti realizovanih mjera. Manji procenat djelimično realizovanih i nerealizovanih aktivnosti odnosi se na složenije normativne i sistemske procese koji zahtijevaju dodatno vrijeme, međuinstitucionalnu koordinaciju i usaglašavanje sa relevantnim evropskim standardima.

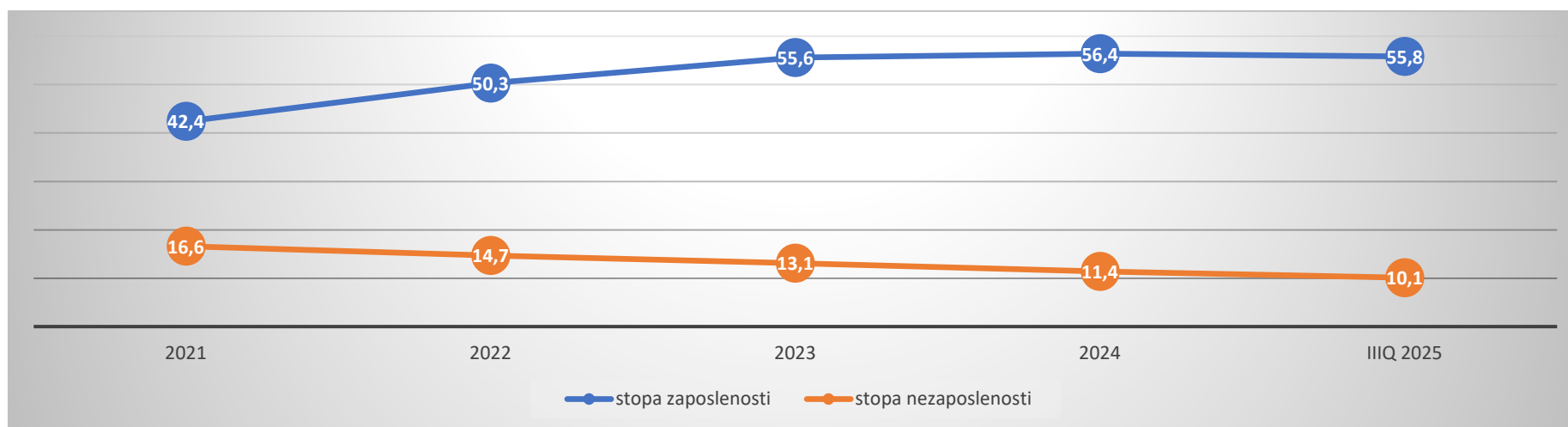
Ključna dostignuća implementacije Nacionalne strategije zapošljavanja 2021-2025

Nacionalna strategija zapošljavanja 2021-2025 predstavlja ključni sektorski dokument usmjeren na unapređenje tržišta rada, jačanje ljudskih resursa i povećanje zaposlenosti u Crnoj Gori, u skladu sa procesom pristupanja Evropskoj uniji. U kontekstu procesa pristupanja Evropskoj uniji, Strategija je bila usklađena sa procesom pristupanja Evropskoj uniji i evropskim smjernicama zapošljavanja, sa ciljem jačanja zaposlenosti, razvoja ljudskog kapitala i unapređenja funkcionisanja tržišta rada.

U period implementacije 2021-2025. godine može se konstatovati da su ključni pokazatelji tržišta rada značajno unaprijeđeni. Prema podacima MONSTAT-Ankete o radnoj snazi, stopa zaposlenosti stanovništva kategorija 15+ porasla je sa 42,4% u 2021. godini na 56,4 u 2024. godini, dok je u trećem kvartalu 2025. godine iznosila 55,8 %.

Istovremeno, stopa nezaposlenosti smanjena je sa 16,6% u 2021. godini na 11,4% u 2024. godini, odnosno na 10,1% u trećem kvartalu 2025. godine, što ukazuje na stabilan oporavak i jačanje tržišta rada nakon pandemije.

Grafik 14: Stopa zaposlenosti i nezaposlenosti (15+)

Izvor: Monstat, Anketa o radnoj snazi

U okviru **Operativnog cilja 1 – Ostvarivanje rasta zaposlenosti i ulaganja u kvalitetna radna mjesta**, aktivnosti su bile usmjerene na jačanje tražnje za radom kroz unapređenje poslovnog ambijenta, podsticanje investicija i razvoj konkurentnosti privrede. Sprovedene su mjere

usmjerene na otvaranje novih radnih mjesta, unapređenje regulatornog okvira, poreske politike u oblasti rada i podsticanje formalnog zapošljavanja. Realizacija ovog cilja doprinijela je stvaranju povoljnih uslova za održivi rast zaposlenosti i jačanje makroekonomske stabilnosti.

Aktivnost 1.1.1 - Unapređenje zakonodavnog okvira u cilju ravnoteže poslovnog i privatnog života, kao i jačanje primjene načela jednakih zarada muškaraca i žena za jednak rad putem transparentnosti zarada – **nije realizovana** u ovom periodu, jer se Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu trenutno nalazi na usaglašavanju kod Evropske komisije.

U okviru **Operativnog cilja 2 - Kreiranje znanja i kompetencija za tržište rada u digitalnom dobu**, poseban fokus bio je na unapređenju sistema obrazovanja i obuka, razvoju digitalnih i ključnih kompetencija, kao i jačanju koncepta cjeloživotnog učenja. Realizovane aktivnosti doprinijele su boljem usklađivanju obrazovnih programa sa potrebama tržišta rada, uz poseban akcenat na zapošljivost mladih i dugoročno nezaposlenih.

Aktivnost 2.2.1. Analiza postojećih kvalifikacija radi utvrđivanja potrebe za njihovim osavremenjavanjem i/ili razvojem novih **nije realizovana**, realizacija se planira u I kvartalu 2026. godine.

U okviru **Operativnog cilja 3 - Unapređenje položaja nezaposlenih lica kroz jačanje usluga zapošljavanja i socijalne uključenosti**, unaprijeđeni su institucionalni kapaciteti sistema zapošljavanja, modernizovane aktivne mjere tržišta rada i proširen obuhvat programa za ranjive grupe. Posebna pažnja posvećena je integraciji mladih, žena, osoba sa invaliditetom i dugoročno nezaposlenih lica, što je doprinijelo većoj aktivaciji nezaposlenih i smanjenju rizika od socijalne isključenosti.

Aktivnost 3.10.2. Izrada predloga Zakona o socijalnom preduzetništvu **nije realizovana** u 2025. godini. Prema program rada Vlade Crne Gore za 2025 (ND 166), izrada i usvajanje zakona bilo je planirano do kraja IV kvartala. Naziv dokumenta je u međuvremenu promijenjen u **Nacrt Zakona o socijalnoj ekonomiji** radi terminološkog i sadržajnog usklađivanja s širim pristupom i savremenim zakonodavnim praksama. Zbog obimnosti procesa, dodatnog usklađivanja i uključivanja šireg kruga aktera, izrada zakona prebačena je u Program rada Vlade za 2026. godinu, sa planiranim završetkom u II kvartalu 2026. godine. Radna grupa za izradu zakona uključuje 22 člana, od kojih su 14 žene, što pokazuje usaglašenost procesa sa principima rodne ravnopravnosti.

U okviru **Operativnog cilja 4 - Efikasno funkcionisanje tržišta rada**, sprovedene su aktivnosti usmjerene na unapređenje zakonodavnog i institucionalnog okvira, usklađivanje sa pravnom tekovinom EU i podsticanje formalizacije neformalne zaposlenosti. Poseban naglasak stavljen je na promovisanje principa fleksigurnosti, smanjenje administrativnih barijera i jačanje inspeksijskog nadzora, što je doprinijelo većoj transparentnosti i stabilnosti tržišta rada.

Aktivnost 4.1.1. Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu čiji je nosilac Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga, **nije realizovana** jer se predlogb Zakona trenutno nalazi na usaglašavanju kod Evropske komisije.

Ukupno posmatrano, implementacija **Nacionalne strategije zapošljavanja 2021-2025** doprinijela je rastu zaposlenosti, smanjenju nezaposlenosti, jačanju institucionalnog okvira tržišta rada i unapređenju usklađenosti znanja i vještina sa potrebama privrede, uz istovremeno prepoznavanje izazova u oblasti kvaliteta zaposlenosti, regionalnih razlika i socijalne uključenosti.

Sadašnji i budući izazovi

I pored sprovođenja mjera i aktivnosti u period implementacije Nacionalne strategije zapošljavanja 2021-2025, te ostvarenih pozitivnih kretanja na tržištu rada u Crnoj Gori, izazovi i dalje postoje. Oni su dodatno bili usložnjeni posljedicama pandemije i strukturnim slabostima tržišta rada i sistema socijalne politike.

Iako je zabilježen značajan rast zaposlenosti i pad nezaposlenosti, ključni izazovi se odnose na:

- I dalje izražene razlike u položaju žena, mladih, osoba s invaliditetom i drugih ranjivih grupa na tržištu rada;
- Visoku stopu dugoročne nezaposlenosti;
- Izražene regionalne nejednakosti u zaposlenosti i ekonomskim prilikama;
- Nedovoljan kvalitet radnih mjesta, uključujući prisustvo neformalne zaposlenosti;
- Neusklađenost ponude kvalifikovane radne snage sa potrebama tržišta rada
- Nedovoljno napredovanje u oblasti socijalne uključenosti i smanjenje rizika od siromaštva.

Poseban izazov predstavlja i struktura zaposlenosti, koju karakteriše značajno učešće sezonskih i manje stabilnih oblika rada, kao i sporiji rast produktivnosti u pojedinim sektorima.

Istovremeno, savremeni globalni trendovi, posebno ubrzana digitalna i tehnološka transformacija ekonomije, nameću nove zahtjeve tržištu rada. Ove promjene povećavaju potrebu za razvojem digitalnih i transverzalnih vještina, fleksibilnijim oblicima rada i kontinuiranim učenjem tokom radnog vijeka.

U narednom periodu ključni izazovi biće usmjerni na prilagođavanje tržišta rada digitalnoj i zelenoj tranziciji, povećanja kvaliteta zaposlenosti, smanjenje neformalne ekonomije, unapređenje socijalne uključenosti i jačanje otpornosti tržišta rada, u skladu sa prioritetima Evropske unije u oblasti zapošljavanja i socijalne politike.

2. Informacija o statusu indikatora uspjeha (napredak u postizanju strateških i operativnih ciljeva) za sveukupan period trajanja strateškog dokumenta

2.1. Opšti pregled ključnih indikatora tržišta rada

Implementacija Nacionalne strategije zapošljavanja 2021-2025 rezultirala je značajnim napetkom u većini ključnih pokazatelja tržišta rada. Posmatrano u odnosu na početne vrijednosti iz 2020. godine, evidentan je snažan rast zaposlenosti, smanjenje rodnog jaza i značajno unapređenje položaja mladih na tržištu rada, dok pojedini indikatori koji se odnose na nezaposlenost i dohodovnu nejednakost i dalje zahtijevaju dodatnu pažnju.

Stopa zaposlenosti populacije kategorije 20-64 godine u III kvartalu 2025. godine iznosila je 71,3%, što predstavlja rast u odnosu na 69,7% u 2024. godini, 66,5% u 2023. i 62,5% u 2022. godini, kao i značajno povećanje u odnosu na početnih 50,4% iz 2020. godine. Ujedno, posljednja ostvarena vrijednost premašuje ciljnu vrijednost za 2025. godinu (66%), čime je opšti cilj Strategije ne samo ostvaren, već i nadmašen.

Stopa zaposlenosti mladih (15-29) u III kvartalu 2025. godine iznosila je 52,0%, što predstavlja dodatni rast u odnosu na 46,9% u 2024. i 46,8% u 2023. godini, kao i višestruko povećanje u odnosu na početnih 18,2% u 2020. godini. U poređenju sa ciljnom vrijednošću od 35% za 2025. godinu, ostvareni rezultat je viši za 17 procentnih poena, što ukazuje na snažan napredak u integraciji mladih na tržište rada.

Rodni jaz u zaposlenosti u III kvartalu 2025. godine iznosio je 5,7%, što je poboljšanje u odnosu na 12,8% u 2024. godini i 11,0% u 2023. godini, kao i smanjenje u odnosu na početnu vrijednost od 12,9% u 2020. godini. Posljednja ostvarena vrijednost niža je od ciljne vrijednosti od 7,2%, što potvrđuje da je cilj u ovoj oblasti premašen u pozitivnom smislu.

Kada je riječ o stopi nezaposlenosti (15-67 godina), u III kvartalu 2025. godine evidentirana je vrijednost od 65,3%, što predstavlja povećanje u odnosu na 62,9% u 2024. i 61,1% u 2023. godini. U poređenju sa ciljnom vrijednošću od 12% za 2025. godinu, evidentirano je značajno odstupanje. Ovaj indikator pokazuje nepovoljno kretanje u posljednjoj godini i zahtijeva dodatnu analizu uzroka i eventualnih metodoloških ili strukturnih promjena koje su uticale na iskazanu vrijednost.

Indikator dohodovne nejednakosti (S80:S20), prema posljednjim dostupnim podacima za 2024. godinu, iznosio je 5,8% što predstavlja blago pogoršanje u odnosu na 5,1% u 2023. godini, ali i dalje nižu vrijednost u odnosu na početnih 6,7 (2019). U odnosu na ciljnu vrijednost od 5,4% za 2025. godinu, ovaj indikator još uvijek nije u potpunosti dostigao planirani nivo, što ukazuje da efekti rasta zaposlenosti nijesu u dovoljnoj mjeri rezultirali smanjenjem dohodovnih razlika.

Sumarno posmatrano, stanje u III kvartalu 2025. godine potvrđuje snažan napredak u pogledu zaposlenosti i rodne ravnopravnosti, kao i izuzetno pozitivan trend u zapošljavanju mladih. Istovremeno kretanja stope nezaposlenosti i dohodovne nejednakosti ukazuju na potrebu dodatnog usmjeravanja politika ka održivosti i inkluzivnosti tržišta rada.

2.2. Rezime realizacije ključnih aktivnosti u okviru prioriteta i ciljeva

Opšti cilj Nacionalne strategije zapošljavanja 2021-2025 odnosi se na stabilan i održiv rast zaposlenosti, zasnovan na jednakim mogućnostima pristupu tržištu rada, dostojanstvenom radu, daljem razvoju znanja i vještina i većoj socijalnoj uključenosti, za njegovo ostvarivanje definisana su četiri operativna cilja. Oni su u skladu sa smjernicama za politike zapošljavanja Evropske komisije i predstavljaju konkretne pravce djelovanja za unapređenje tržišta rada i ljudskih resursa u Crnoj Gori.

Operativni cilj 1: Ostvarivanje rasta zaposlenosti i ulaganja u kvalitetna i sigurna radna mjesta

Operativni cilj 1 bio je usmjeren na podsticanje zapošljavanja kroz unapređenje poslovnog okruženja, sa akcentom na reform oporezivanja rada i jačanje kapaciteta institucija koje djeluju na tržištu.

U tom smislu aktivnosti su se realizovale kroz: utvrđivanje predloga zakona o imjenama i dopunama Zakona o radu, inspekcijsku kontrolu broja neformalno zaposlenih lica, kreditnu podršku za razvoj preduzetništva i mik, malih i srednji preduzeća putem Razvojne banke Crne Gore, savjetodavne sastanke sa nastavnicima/icama stručnih škola koji realizuju modul „Preduzetništvo” implementaciju programa Fonda za inovacije Crne Gore, programe Ministarstva ekonomskog razvoja za unapređenje konkurentnosti privrede i zanatske djelatnosti, kao i grant šeme za podršku inovacijama i ženskom preduzetništvu.

Posebna pažnja bila je posvećena Sjevernom regionu kroz podršku lokalnim inicijativama zapošljavanja i unapređenje uslova za razvoj postojećeg biznisa. Takođe, sprovedene su aktivnosti na podsticanju formalizacije neformalne zaposlenosti, uključujući praćenje programa za suzbijanje sive ekonomije i izradu programa obrazovanja za poslove u sivoj zoni.

Socijalni savjet je jačao konsultativnu ulogu i kapacitete učesnika tripartitnog dijaloga kroz radionice, seminare i izradu akata, uključujući donošenje Nacrta Zakona o štrajku, radi unapređenja zaštite radnika i transparentnog rješavanja radnih sporova.

Ove aktivnosti doprinijele su stvaranju povoljnijeg ambijenta za zapošljavanje i povećanju broja kvalitetnih radnih mjesta, uz podršku lokalnih partnerstava i institucionalnih kapaciteta Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga.

Operativni cilj 2: Kreiranje znanja i kompetencija za tržište rada u digitalno doba koji je trebao da doprinese promovisanju fleksigurnosti i smanjivanje rigidnosti zakonodavne zaštite zaposlenja, usaglašavanje sa evropskom regulativom politike zapošljavanja i socijalne politike, kao i podsticanje formalizacije neformalne zaposlenosti kroz dobro odmjeren balans podsticaja, prevencija i sankcija.

U tom smislu, postavljeni ciljevi i aktivnosti realizovali su se kroz: rad radnih grupa na pripremi revizije Zakonu o radu) i revizije Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, kao i pripremi podzakonskih akata za njihovu implementaciju; jačanju fleksibilnosti na tržištu rada kroz nastavak osnivanja privatnih agencija na tržištu rada, praćenje zapošljavanja stranaca u Crnoj Gori kroz

donošenje Odluka o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca na godišnjem nivou; odvijanje procesa koji je usmjeren ka poboljšanju efikasnosti procesa bipartitnog i tripartitnog socijalnog dijaloga.

Radilo se na pripremi i donošenju izmjena Zakona o priznavanju profesionalnih kvalifikacija za obavljanje regulisanih profesija, kao i tekst Predloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti i zdravlju na radu, Zakona o fondu rada, kao i podzakonskih akata za njihovu implementaciju.

U dijelu daljeg razvoja mreže EURES, u okviru Zavoda za zapošljavanje Crne Gore formiran je Odsjek za EURES i međunarodno posredovanje. U cilju kvalitetnijeg i sveobuhvatnijeg informisanja građana o načinima i mogućnostima nalaženja posla u inostranstvu, urađen je »Internet vodič za zapošljavanje u inostranstvu« koji se nalazi na sajtu Zavoda za zapošljavanje. Dodatno, u cilju zaštite naših građana prilikom traženja posla u inostranstvu urađena je i brošura »Kako se zaštititi prilikom zapošljavanja u inostranstvu«.

Socijalni savjet je u ovom periodu bio uključen u sprovođenje projekta "Platforma za zapošljavanje i socijalna pitanja" (ESAP). ESAP je regionalni projekat kojeg finansira Evropska komisija, a kojeg zajednički implementiraju Medjunarodna organizacija rada (MOR) i Regionalni savjet za saradnju (RCC) u Albaniji, Bosni i Hercegovini, na Kosovu, u Crnoj Gori, Srbiji i Sjevernoj Makedoniji. Projekat je imao za cilj jačanje regionalne saradnje i institucionalnih kapaciteta nacionalnih administracija i organizacija poslodavaca i radnika, čime će im se omogućiti da razviju i efikasno sprovedu reforme na tržištu rada i u oblasti socijalnih politika u procesu proširenja EU.

Na kraju efikasno funkcionisanje tržišta rada zahtijeva unapređenu zakonsku regulativu u skladu sa evropskom regulativom politike zapošljavanja i socijalne politike, standardima MOR-a, ali i sagledavanje karakteristika našeg tržišta rada. Ovo znači da je stvaranje efikasnog tržišta rada proces koji u savremenim uslovima i brzim promjenama stalno podlozan promjenama i u tom smislu stalnom unapređenju zakonskih rješenja.

Operativni cilj 3: Unaprijeđenje položaja nezaposlenih lica na tržištu rada kroz efikasnost usluga za tržište rada i mjera aktivne politike zapošljavanja i jačanje socijalne uključenosti i smanjenje siromaštva

Operativni cilj 3 bio je usmjeren na povećanje zaposlenosti mladih, žena, dugoročno nezaposlenih lica, osoba sa invaliditetom i NEET populacije kroz unapređenje i diversifikaciju aktivnih mjera politike zapošljavanja, jačanje institucionalnih kapaciteta i unapređenja usluga Zavoda za zapošljavanje Crne Gore. Poseban fokus bio je na jačanju zapošljivosti, podsticanju samozapošljavanja i razvoja preduzetništva, kao i unapređenju sistema profesionalne orijentacije i karijernog savjetovanja.

Planirane aktivnosti realizovane su kroz pružanje individualnog savjetovanja i izradu individualnih planova zapošljavanja, sprovođenje programa stručnog osposobljavanja i sticanja ključnih vještina, realizaciju programa podsticaja za zapošljavanje i samozapošljavanje, kao i jačanje saradnje sa poslodavcima radi efikasnijeg usklađivanja ponude i tražnje na tržištu rada. Poseban akcenat stavljen je na sprovođenje Garancije za mlade,

kroz uključivanje mladih u programe osposobljavanja, sticanja kompetencija i samozapošljavanja, čime je doprinijeto njihovoj bržoj integraciji na tržištu rada.

U dijelu institucionalnog jačanja unaprijeđen je rad službi Zavoda za zapošljavanje Crne Gore kroz digitalizaciju procesa i unapređenje savjetodavnih usluga, čime je povećana efikasnost i transparentnost sprovođenja mjera.

Ipak, određene aktivnosti nijesu realizovane u potpunosti ili u planiranoj dinamici. Programi podsticaja za samozapošljavanje i zapošljavanje sprovedeni su djelimično, usljed produženih administrativnih procedura i ograničene budžetske dinamike, dok je obuhvat korisnika u pojedinim mjerama, uključujući dio aktivnosti u okviru Garancije za mlade, i dalje ograničen.

Takođe, pojedine aktivnosti usmjerene na dalje unapređenje institucionalnih kapaciteta i normativnog okvira prenesene su u naredni period realizacije.

Ukupno posmatrano, Operativni cilj 3 je u najvećoj mjeri realizovan, uz određena odstupanja u dinamici sprovođenja, a aktivnosti koje nijesu završene nastavljaju se u narednom izvještajnom period radi potpunog ostavriavanja planiranih rezultata.

Operativni cilj 4: Efikasno funkcionisanje tržišta rada

Operativni cilj 4 bio je usmjeren na unapređenje normativnog i institucionalnog okvira u oblasti tržišta rada, jačanje interoperabilnosti informacionih sistema, kao i usklađivanje sa pravnom tekovinom Evropske unije u oblasti zapošljavanja i socijalne politike. Poseban fokus bio je na modernizaciji administrativnih kapaciteta, digitalizaciji procesa i jačanje koordinacije između relevantnih institucija.

U izvještajnom period ostvaren je značajan napredak u dijelu usklađivanja zakonodavstva sa evropskim propisima. Usvojen je Zakon o dopunama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom, čime je izvršeno dodatno usklađivanje sa važećim normativnim okvirom.

Takođe, realizovane su aktivnosti na donošenju programskih i strateških dokumenata od značaja za process pristupanja Evropskoj uniji, uključujući Program pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za period 2025-2026.

U dijelu jačanja institucionalnih i tehničkih kapaciteta, realizovan je projekat nadogradnje IT infrastrukture i informacionog sistema Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, čime je unaprijeđena interoperabilnost sa drugim institucijama, Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodice i demografije, Ministarstvo javne uprave i Poreska uprava. Novi informacioni sistem je u produkcionoj upotrebi, a obezbijeđena je i obuka službenika za rad u unaprijeđenom sistemu, čime je povećana efikasnost u pružanju usluga i obradi podataka.

Dodatno, kroz realizaciju projekata finansiranih iz IPA fondova sprovedene su obuke zaposlenih u cilju jačanja administrativnih i stručnih kapaciteta, posebno u oblasti upravljanja sredstvima Evropskog socijalnog fonda i sprovođenje EURES aktivnosti, čime su unaprijeđeni kapaciteti za mobilnost radne snage i primjenu evropskih standarda u oblasti zapošljavanja.

Ipak, određene normativne aktivnosti, uključujući izmjene i dopune Zakona o radu, nijesu realizovane u planiranoj dinamici, usljed potrebe dodatnog usaglašavanja i produženih procedura. Takođe, dio funkcionalnosti informacionog sistema koje su uslovljene daljim normativnim izmjenama biće finalizovan u narednom periodu.

Ukupno posmatrano, Operativni cilj 4 je u najvećoj mjeri realizovan, uz određena odstupanja u dinamici sprovođenja pojedinih normativnih aktivnosti.

Ostvareni rezultati značajno doprinose efikasnijem funkcionisanju tržištu rada, unapređenju institucionalne koordinacije i daljem usklađivanju sa pravnom tekovinom Evropske unije, dok će preostale aktivnosti biti nastavljene u narednom izvještajnom period radi potpunog ostvarivanja planiranih ciljeva.

2.3. Osvrt na doprinos Strategije dostizanju prioriteta u krovnim strateškim dokumentima

Implementacijom Nacionalne strategije zapošljavanja 2021-2025 ostvaren je mjerljiv doprinos ostvarivanju ciljeva definisanih u ključnim nacionalnim strateškim dokumentima, uključujući Program ekonomskih reformi Crne Gore 2024-2026, Program pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2024-2027, Strategiju regionalnog razvoja Crne Gore 2023-2027, Nacionalnu strategiju održivog razvoja do 2030. godine, , kao i Nacionalnu strategiju rodne ravnopravnosti 2021-2025, Strategija obrazovanja odraslih 2015-2025, Strategija za mlade 2023-2027.

Strategija doprinosi ostvarivanju pametnog, održivog i inkluzivnog rasta kroz mjere koje podržavaju povećanje zaposlenosti, socijalnu inkluziju ranjivih grupa, razvoj preduzetništva i samozapošljavanja, formalizaciju tržišta rada, unapređenje radnih prava i sigurnog radnog okruženja, smanjenje neformalne ekonomije i siromaštva. Na ovaj način, Nacionalna strategija zapošljavanja 2021-2025 direktno podržava ostvarivanje nacionalnih razvojnih ciljeva i evropskih integracionih prioriteta, jačajući konkurentnost privrede i kvalitet života građana.

Doprinos u oblasti evropskih integracija i usklađenosti sa EU politikama

Nacionalna strategija zapošljavanja 2021-2025 je direktno doprinijela ispunjavanju obaveza Crne Gore u pregovaračkim poglavljima 19 – Socijalna politika i zapošljavanje, i 2 – Sloboda kretanja radnika, u dijelu ispunjavanja završnih mjerila.

Na ovaj način podržana je priprema za punopravno članstvo EU i efektivno korišćenje pretpristupnih fondova, uključujući IPA III inicijative poput Garancije za mlade.

Doprinos u razvoju ljudskih resursa i vještina

Strategija je značajno doprinijela jačanju kompetencija potrebnih za savremeno tržište rada, kroz obrazovne i stručno – osposobljavajuće programe, cjeloživotno učenje i podršku unapređenja kvalifikacije nezaposlenih lica. Poseban fokus stavljen je na mlade, žene, osobe sa invaliditetom i ranjive grupe, čime se ostvaruju ciljevi inkluzivnog zapošljavanja, smanjenja NEET populacije i rodne ravnopravnosti, u skladu sa SDG 4,5 i 8.

Doprinos u razvoju konkurentnosti i MSP sektora

Kroz podršku samozapošljavanju, start-up inicijativama i MSP sektoru, Strategija direktno doprinosi jačanju konkurentnosti privrede i otvaranju novih radnih mjesta. Podstiče razvoj preduzetništva, inovacija i formalizaciju tržišta rada, u skladu sa Programom ekonomskih reformi i strateškim dokumentima za regionalni razvoj.

Doprinos u digitalnoj transformaciji i zelenoj tranziciji

Mjere i aktivnosti podržavaju digitalnu transformaciju tržišta rada kroz unapređenje IT sektora u Zavodu za zapošljavanje Crne Gore omogućavajući online usluge nezaposlenim licima. Takođe ove aktivnosti omogućavaju efikasnije povezivanje poslodavaca i nezaposlenih, modernizaciju sektora obrazovanja i povećanje pristupa tržištu rada putem digitalnih platformi.

U oblasti zelene tranzicije, mjere i aktivnosti iz Strategije u manjoj mjeri podržavale su zelenu tranziciju.

Doprinos u oblasti rodne ravnopravnosti i socijalne inkluzije

Mjere i aktivnosti su podržavale rodnu ravnopravnost i inkluziju kroz širok spektar mjera. Podržava jednaku platu za rad jednake vrijednosti, ravnopravne prilike u zapošljavanju i napredovanju, kao i specifične programe za mlade, žene, žene u ruralnim područjima, žene preduzetnice i ranjive grupe. Posebna pažnja posvećena je smanjenju rodni razlika u pristupu tržištu rada i stručnom osposobljavanju, te uključivanju osoba sa invaliditetom i pripadnika manjinskih grupa.

Strategija takođe podržava implementaciju Nacionalne strategije rodne ravnopravnosti 2021-2025, Evropskog stuba socijalnih prava i SDG 5, čime doprinosi inkluzivnom i održivom rastu, socijalnoj koheziji i smanjenju nejednakosti u Crnoj Gori.

3. TABELA O REALIZACIJI AKTIVNOSTI AKCIONOG PLANA ZAPOŠLJAVANJA ZA 2025. GODINU							
Strateški cilj							
Stabilan i održiv rast zaposlenosti, zasnovan na jednakim mogućnostima pristupu tržištu rada, dostojanstvenom radu, daljem razvoju znanja i vještina i većoj socijalnoj uključenosti.							
Operativni cilj 1 Ostvarivanje rasta zaposlenosti, ulaganja u kvalitetna i sigurna radna mjesta, kroz unapređenje poslovnog ambijenta							
Indikator učinka 1 Povećanje registrirane zaposlenosti	Početna vrijednost 2020:	Ostvarena vrijednost 2021:	Ostvarena vrijednost. 2022:	Ostvarena vrijednost. 2023:	Ostvarena vrijednost 2024:	Ciljna vrijednost u 2025:	Ostvarena vrijednost 2025:
	176.693	188,964	223.744	247.125	257.390	235.000	272.303 ²
Indikator učinka 2 Povećanje minimalne zarade	222,00	450,00	450,00	450,00	600,00 800,00	450,00	600,00 800,00 ³
Indikator učinka 3 Smanjenje opterećenja troškova rada	39%	20,4%	20,4%	20,4%	20,4%	20,4%	- ⁴
Indikator učinka 4 Povećanje broja registriranih ugovora kod poslodavca	2	17	16	31	40	40	41

² Preliminarni podaci Monstata, decembar 2025. godine

³ U zavisnosti od nivoa kvalifikacije obrazovanja

⁴ Zavisi od visine zarade

Mjera 1.1. Stimulisanje kreiranja radnih mjesta unapređenjem poslovnog okruženja, sa akcentom na reformu oporezivanja rada

Aktivnost	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije Indikatora rezultata AAA	Planirana/utrošena sredstva	Nov rok i obrazloženje	Preporuka
1.1.1. Unapređenje zakonodavnog okvira u cilju ravnoteže poslovnog i privatnog života kao i jačanju primjene načela jednakih zarada muškaraca i žena za jednak rad putem transparentnosti zarada	Utvrđen Predlog zakona izmjena i dopuna Zakona o radu	MRZS Socijalni partneri	I 2025 - IV 2025	NEREALIZOVANO Navedena aktivnost nije realizovana, Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu se trenutno nalazi na usaglašavanju kod evropske komisije.	Nijesu potrebna sredstva za realizaciju ove aktivnosti.		

1.1.2 Praćenje primjene smanjenog poreskog opterećenja na rad	Inspeksijska kontrola- Broj neformalno zaposlenih lica	MRZS Inspekcija rada	I 2025 - IV 2025	REALIZOVANO U toku 2025. godin! Broj neformalno zaposlenih lica je 39.	Nijesu potrebna sredstva za realizaciju ove aktivnosti.		
---	--	-------------------------	------------------------	---	---	--	--

Mjera 1.2. Podrška razvoju privrede i preduzetništva

Aktivnosti	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije Indikatora rezultata 	Planirana/utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
1.2.1. Kreditni za podršku razvoja preduzetništva	Broj dodijeljenih kredita	Vodeća institucija: RB CG AD	I 2025 - IV2025	REALIZOVANO Broj dodijeljenih kredita u 2025. godini: 124	Sredstva međunarodnih finansijskih institucija i budžet RB CG AD Planirano (odnosi se na ukupan obim podrške RB CG AD i ne određuje se posebno po kreditnim		Nastaviti realizaciju aktivnosti, uz dalji razvoj podrške.

					linijama, već isključivo na ukupnom nivou): Planirano: 200.000.000,00 eur Utrošeno: 20.439.124,38 eur		
1.2.2 Kreditni za početnike u biznisu	Broj dodijeljenih kredita	Vodeća institucija: RB CG AD	I 2025 - IV2025	REALIZOVANO Broj dodijeljenih kredita u 2025. godini: 23	Sredstva međunarodnih finansijskih institucija i budžet RB CG AD Planirano: (odnosi se na ukupan obim podrške RB CG AD i ne određuje se posebno po kreditnim linijama, već isključivo na		Nastaviti realizaciju aktivnosti, uz dalji razvoj podrške.

					ukupnom nivou): 200.000.000 ,00 eur Utrošeno: 1.492.500,0 0 eur		
1.2.3. Kreditni za mikro, mali i srednji biznis	Broj dodijeljenih kredita	Vodeća institucija: RB CG AD	I 2025 - IV2025	REALIZOVANO Broj dodijeljenih kredita u 2025. godini: 31 (po osnovu dvije kreditne linije)	Sredstva međunarod nih finansijskih institucija I budžet RB CG AD Planirano: (odnosi se na ukupan obim podrške RB CG AD i ne određuje se posebno po kreditnim linijama, već isključivo na ukupnom nivou):	-	Nastaviti realizaciju aktivnosti, uz dalji razvoj podrške.

					200.000.000 ,00 eur		
					Utrošeno: 1.837.858,6 1 eur		
1.2.4. Savjetodavni sastanci sa nastavnicima/ nastavnicama stručnih škola koji realizuju modul Preduzetništvo u smislu sticanja novih znanja i razmjene iskustava	Broj sastanaka Broj učesnika	Vodeća institucij a: CSO	IV 2025 - IV2025	REALIZOVANO Održano 10 sastanaka sa više od 100 učesnika.	Planirano: Utrošeno:		
1.2.5. Implementacij a programa: Podrška zapošljavanju kroz inovativne programe	Broj podržanih novih zapošljava nja	Vodeća institucij a: Fond za inovacije	I 2025 - IV2025	REALIZOVANO Broj podržanih novih zapošljavanja u 2025. godini: 78	Budžet FZI Planirano: 200.000,00 eur Utrošeno: Ugovoreno kroz projektno finansiranje tokom 2025.		

					godine (ugovori o radu i ugovori o djelu: 761.675,31 eur		
1.2.6. Program za unapređenje konkurentnost i privrede za 2025. godinu	Broj podržanih aplikacija: 77 Ciljna vrijednost 2025. g. 100 Broj odobrenih aplikacija: 77	Vodeća institucij a: MER	I 2025 - IV2025	REALIZOVANO Broj odobrenih aplikacija u 2025.g.: 77	Budžet Ministarstva ekonomskog razvoja Planirano: 3.500.000,0 0 eur Utrošeno: 3.213.946,8 2 eur		
1.2.7. Implementacij a Programa za unapređenje zanatske djelatnosti za 2025. godinu	Broj zanatlija koji su podržani u okviru Programa Ciljna vrijednoist 2025: Broj zanatlija 40	Vodeća institucij a: MER	I 2025 - IV2025	REALIZOVANO Podržano 38 zanatlija od čega su kod 23 u osnivačkoj strukturi žene i mlađi od 35 godina (u vrijednosti od 73.173,88 €)	Budžet MER Planirano: 300.000,00 eur Utrošeno: 288.038,70 eur	/	Nastavak implementacije Programa u 2026. godini uz povećan broj korisnika,

1.2.8. Razvoj preduzetništva kroz podršku različitih ciljnim grupama realizacijom edukativnih aktivnosti	Broj održanih edukativnih aktivnosti	Vodeće institucije: PKCG	I 2025 - IV 2025	REALIZOVANO Privredna komora Crne Gore je u 2025. godini orhanizovala ukupno 96 edukativnih aktivnosti (seminari, obuke, radionice) iz različitih oblasti u skladu sa interesovanjem privrede na kojima se obučavalo 4266 učesnika (2563 žena i 1703 muškaraca).	Budžet PKCG Planirano: 9.200,00 eur Utrošeno: 22.500,00 eur		
1.2.9. Implementacija Programa za podsticanje inovacija u funkciji energetske efikasnosti u industriji (nastavak implementacije Programa iz 2023.g. i usvajanje Programa za 2024.g.)	Broj privrednih subjekata koji su podržani Programom za podsticanje inovacija u funkciji energetske efikasnosti u industriji: 10 privrednih subjekata iz sektora prerađivačke industrije	Vodeća institucija: MER MPNI ME FZI	I 2025 - IV 2025	REALIZOVANO U sklopu nadzora nad realizacijom projekta iz Javnog poziva 2023, stručni konsultant angažovan putem Javnog poziva Fonda za inovacije zaključio je monitoring za jedno preduzeće koje je dostavilo Završni izveštaj. U okviru javnog poziva za implementaciju Programa 2024 koji je realizovan u 2025. godini podržano je /ugovoreno 14 preduzeća iz sektora prerađivačke industrije sa ukupnim iznosom od 2.202.070,79 eur (operativni troškovi iznose 93.121,89 eur). 1 preduzeće u vlasništvu žena (7,15% iznos podrške je 121.045,60 eur)	Budžet MER Planirano: 2.300.000,00 eur Utrošeno: 1.172.332,70 eur (Nacionalni budžet) 1.122.859,98 eur (IPA III)		Monitoring preostalih 6 preduzeća iz Programa EE za 2023. izvršiće Fond za inovacije nakon realizacije projekata i dostavljanja završnih izveštaja od strane preduzeća, tokom 2026. godine. U istoj godini planirana je implementacija odobrenih projekata iz Programa EE za 2024. godinu. Dodatno, biće sprovedene aktivnosti izrade i usvajanja Programa za podsticanje inovacija u funkciji

							energetske efikasnosti u industriji za 2026. godinu kroz međuresornu saradnju MER, MPNI i MEIR, uz raspisivanje javnog poziva za implementaciju Programa EE za 2026. godinu od strane Fonda za inovacije.
1.2.10. Grant šema za implementacij u S3 projekata	Broj podržanih preduzeća : 8 (7*) Napomen a: Jedan ugovor je raskinut usljed nemogućn osti ugovarača da dostavi bankarsku garanciju	MER CFCU (MF)	III 2023 - II 2025	REALIZOVANO Broj podržanih preduzeća 8. Projekti su ugovoreni u avgustu 2023. godine. Svi projekti su završeni tokom 2025. godine.	IPA AD 2020 Planirani budžet: 900.000,00 eur Ugovoreni budžet: 815.964,50 eura Ukupan budžet sa korekcijom: 695.964,50 eura (raskinut		

					ugovor u iznosu od 120.000.00 eura usljed nemogućnosti ugovarača da dostavi bankarsku garanciju).Pl anirano: 163.192,90 eur Utrošeno: 125.655, 87 eur		
1.2.11. Grant šema za unapređenje konkurentnosti malih i srednjih preduzeća kroz podršku ženskom preduzetništvu i preduzetništvu mladih	Broj podržanih preduzeća : 9	MER CFCU (MF)	III 2023 - III 2025	REALIZOVANO Broj podržanih preduzeća 9. Projekti su ugovoreni u avgustu 2023. godine. Svi projekti su završeni tokom 2025. godine.	IPA AD 2020 Planirani budžet: 300.000,00 eur Ugovoreni budžet: 296.599.60 eur Planirano: 59.319,92 eur		

					Utrošeno: 14.123 eur		
Mjera 1.3. Obezbjedivanje veće zaposlenosti i kvalitetnijih i sigurnijih radnih mjesta, sa posebnim fokusom na Sjeverni region							
Aktivnost	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije indikatora rezultata	Planirana/utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
1.3.1. Podrška mjerama zapošljavanja kreiranim i implementiranim na lokalnom nivou od strane lokalnih partnerstava za zapošljavanje	Broj osoba koje učestvuju u aktivnim mjerama zapošljavanja Broj zaposlenih osoba nakon intervencije	Vodeća institucija: MRZS	III 2025 - III 2025	REALIZOVANO Kroz grant šemu „Podrška zapošljavanju, socijalnoj inkluziji i socijalnom preduzetništvu“ obuku za rad na radnom mjestu prošle su 243 osobe: 99 muškaraca i 134 žene. Od tog broja je 14 osoba sa invaliditetom, 23 dugoročno nezaposlene osobe i 57 mladih osobe. Obuku za samozapošljavanje prošlo je 18 osoba. Nakon intervencije, zaposlena je 121 osoba: 59 muškaraca, 56 žena, 9 OSI, 15 dugoročno nezaposlenih, 47 mladih osoba. Samozaposleno je 16 osoba.	AD IPA 2020 Planirano: 1.052.941,00 eur Utrošeno: 1.292.563,53 eur	Podaci se odnose na Lot 1: podrška zapošljavanju (7 ugovora) i polovinu Lota 3: podrška socijalnom preduzetništvu (4 ugovora od ukupno 8 u ovom lotu). Grant šema je, nakon razdvajanja bivšeg MRSS podijeljena na način da MRZSD prati Lot 1 i polovinu	

						Lota 3, a MSSD prati sprovođenje Lota 2-podrška deinstitutionalizaciji (4 ugovora).	
1.3.2. Unapređenje uslova za razvoj postojećeg biznisa u Sjevernom regionu	Statistika očuvanih i kreiranih radnih mjesta	RB CG AD	I 2025 - IV 2025	REALIZOVANO U 2025. godini Statistika očuvanih i kreiranih radnih mjesta: (procjena) 879	Sredstva međunarodnih finansijskih institucija i budžet RB CG AD Planirano:/ Utrošeno: /		Nastaviti realizaciju aktivnosti, uz dalji razvoj podrške.

Mjera 1.4. Podsticanje formalizacije neformalne zaposlenosti

Aktivnost	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije indikatora rezultata 	Planirana/utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
1.4.1 Praćenje Programa za suzbijanje neformalne ekonomije u	Izvještaj o realizaciji	Vodeća institucija: MF u saradnji sa relevantnim	III 2025 - IV 2025	REALIZOVANO Na sjednici održanoj 24.jula 2025. godine, Vlada Crne Gore razmotrila je Izvještaj o realizaciji Akcionog plana Programa za suzbijanje neformalne ekonomije u Crnoj Gori 2024-2026.	Redovne aktivnosti Planirano:/ Utrošeno: /		

Crnoj Gori 2024-2026		partneri ma		godine (za 2024. godinu), koju je dostavilo Ministarstvo finansija. Povodom navedenog materijala, Vlada Crne Gore je usvojila Izvještaj o realizaciji Akcionog plana programa za suzbijanje neformalne ekonomije u Crnoj Gori 2024-2026. godine (za 2024.godinu) Link: https://www.gov.me/dokumenta/8b43d508-b0cc-43ff-9248-05f42b690e3a			
1.4.2 Razvijanje politika za smanjenje neformalnog rada i formalizovanje zapošljavanja	Uspostavljen mehanizam za praćenje sprovođenja novog Zakona o radu i zakona o zaštiti zdravlja na radu, s ključnim akterima i opisanim njihovim ulogama, procesima i obrascima	Vodeća institucija: MRZS, Inspekcija rada	I 2025 - II 2025	REALIZOVANO - Napravljen izvještaj o analizi trenutnih mehanizama za praćenje sprovođenja Zakona o zaštiti i zdravlju na radu - Izrađen Akcioni plan za unapređenje sistema zaštite i zdravlja na radu - Kreiran Obrazac za mapiranje institucionalnih uloga i odgovornosti različitih zainteresovanih strana u sistemu zaštite i zdravlja na radu - Napravljen izvještaj o analizi trenutnih mehanizama za praćenje sprovođenja Zakona o radu - Kreiran Obrazac za godišnji izvještaj o aktivnostima	AD IPA 2020 Planirano: 850.000,00 eur Utrošeno: 76.880,00 eur		

				inspekcije za zaštitu i zdravlje na radu kao i nacrt izvještaja - Izrađen Akcioni plan za jačanje kapaciteta Inspekcije za zaštitu i zdravlje na radu - Kreirana metodologija kontrole inspekcije rada na osnovu analize rizika - Izrađene kontrolne liste za inspektore rada - Kreiran Obrazac za godišnji izvještaj o radu Inspektorata rada - Izrađen priručnik za sprovođenje zajedničkih inspekcija rada: Saradnja sa Evropskom agencijom za rad (ELA)			
1.4.3 Izrada programa obrazovanja, na osnovu pokrenute inicijative za poslove koji se obavljaju u sivoj zoni	Broj pokrenutih inicijativa	Vodeća institucija: CSO u saradnji sa nadležnim institucijama	I 2025 - IV2025	DJELIMIČNO REALIZOVANO U toku 2025. godine nije bilo inicijativa za izradu programa obrazovanja za poslove koji se obavljaju u sivoj zoni. Na osnovu drugih inicijativa, urađenih analiza potreba tržišta rada, CSO je u toku 2025. godine ukupno razvio 17 programa obrazovanja.	Redovne aktivnosti Planirano:/ Utrošeno:/		

Mjera 1.5: Implementacija strategija zapošljavanja lokalnih

Ativnost	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije indikatora rezultata AAA	Planirana/utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
1.5.1 Praćenje realizacije lokalnih strategija zapošljavanja i akcionih planova zapošljavanja	Izveštaj za 21 akcioni plan zapošljavanja	Vodeće institucije: LPZ, MRZS, ZZZCG	I 2025 - IV 2025	DJELIMIČNO REALIZOVANO -Opština Danilovgrad nema usvojen lokalni akcioni plan zapošljavanja, niti lokalnu strategiju zapošljavanja za 2025. godinu. -Opština Nikšić je u skladu sa Strategijom zapošljavanja u opštini Nikšić 2024-2028, realizovala Akcioni plan zapošljavanja za 2025. godinu. Planirane aktivnosti su skoro u potpunosti realizovane. Realizacija aktivnosti, shodno nadležnostima i odgovornostima, bila je podijeljena među članovima Lokalnog partnerstva za zapošljavanje – Opštine Nikšić, Zavoda za zapošljavanje Crne Gore – PJ Nikšić, IPC Tehnopolis i NVO Biznis centar.	Redovne aktivnosti Planirano:/ Utrošeno: /		
1.5.2 Unapređenje saradnje kapaciteta lokalnih partnerstava kroz nove lokalne inicijative	Uspostavljena saradnja u pripremi 1 projekta/inicijative	MRZS	III 2023 - I 2025	REALIZOVANO U okviru Lota 1 Grant šeme „Podrška zapošljavanju, socijalnoj inkluziji i socijalnom preduzetništvu“ lokalna partnerstva za zapošljavanje formirana su u sljedećim opštinama: Žabljak, Berane, Cetinje, Nikšić, Bijelo Polje, Plužine i Kolašin.	AD IPA 2020 Planirano: 1.052.941,00 eur Utrošeno: 856.062,33 eur		

projekte, kao i podsticaj stvaranja lokalnih partnerstava u opštinama gdje nisu oformljena				Podaci se donose samo na Lot 1: podrška zapošljavanju, u kojem su korisnici navedene opštine. Iznos se odnosi na ukupnu vrijednost potpisanih ugovora jer još uvijek nisu obavljene finalne provjere na licu mjesta, nakon kojih slijedi konačno priznavanje troškova i odobrenje isplate.			
--	--	--	--	--	--	--	--

Mjera 1.6. Ojačana konsultativna uloga Socijalnog savjeta i unaprijeđenje kapaciteta učesnika u tripartitnom dijalogu u domenu politike zapošljavanja i tržišta rada

Aktivnost	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije indikatora rezultata AAA	Planirana/utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
1.6.1 Učešće socijalnih partnera u pripremi akata	Programo m rada Vlade je predviđen o donošenje Zakona o	Vodeće institucije: SS, MRZS	I 2025 - II 2025	DJELIMIČNO REALIZOVANO Pripremljen tekst Nacrta zakona o štrajku, sprovedena javna rasprava. Zakon je trenutno u procesu usaglašavanja sa Evropskom komisijom.	Redovne aktivnosti	Usvajanje je po Programu rada Vlade za 2026. godinu, predviđeno	

	štrajku u cilju jačanja zaštite radnika od potencijalnih sankcija tokom štrajka i unapređenje transparentnosti u rješavanju radnih sporova Ostvarena vrijednost 2025:					za III kvartal 2026. godine.	
1.6.2 Održavanje radionica, seminara, okruglih stolova u cilju poboljšanja tehničkih kapaciteta učesnika u	Broj održanih radionica, seminara, okruglih stolova	Vodeća institucija: SS, MRZS, USSCG, SSCG, UPCG	I 2025 - IV2025	REALIZOVANO Unija slobodnih sindikata je organizovala 01.09.2025. godine konferenciju pod nazivom Stanje socijalnog dijaloga u CG u kontekstu pristupanja EU. U okviru konferencije diskutovalo se o temama kao što su povjerenje među partnerima, inkluzivnost u odlučivanju, evropski	Redovne aktivnosti/donatorska sredstva Planirano: Utrošeno: 40.549,97 eur		

socijalnom dijalogu	Ostvarena vrijednost 2025:			standardi i konkretni koraci ka zatvaranju poglavlja 19. Savez sindikata CG je organizovao sledeće radionice: : Jačanje kapaciteta članova radne grupe SSCG u socijalnom dijalogu i zakonodavnim pregovorima, Edukacija na radnom mjestu „AI u kontekstu zdravlja i zaštite na radu“ (Serijske radionice: Plantaže AD Podgorica, Luka Bar AD, Port of Adria, barska plovidba, Barska marina, SMŠ „25.maj“,Tuzi), Jačanje uloge sindikata na politike pravedne tranzicije, kao i konferenciju Predstavljanje Pozicionog dokumenta SSCG o pravednoj tranziciji i Završna konferencija i predstavljanje analize Edukacija na radnom mjestu „AI u kontekstu zdravlja i zaštite na radu“. U toku 2025 godine SSCG je organizovao obuku za tranziciju tržišta rada i trening trenera za predstavnike SSCG u radnim grupama. Kada su u pitanju aktivnosti Unije poslodavaca CG istakli bi Okrugli sto na temu prednosti rješavanja sporova putem medijacije kao i Konferencija o radnim sporovima i sudskoj praksi.			
OPERATIVNI CILJ 2: Kreiranje znanja i kompetencija za tržište rada u digitalno doba							

Indikator učinka	Početna vrijednost 2020:	Ostvarena vrijednost 2021:	Ostvarena vrijednost 2022:	Ostvarena vrijednost 2023:	Ostvarena vrijednost 2024:	Ciljna vrijednost 2025:	Ostvarena vrijednost 2025:
Indikator učinka 1 % učešća odraslih (25-64) u cjeloživotnom učenju	2,7%	5,2%	2,8%	3,4%	3,4%	3,4%	2,5% ⁵
Indikator učinka 2 Povećanje učešća pojedinca koji imaju osnovne ili iznad osnovnih sveukupnih digitalnih vještina, za populaciju 16-74	Ž-42% M-54%	Ž-45,73% M-48,47%	-	52,2%	-	52,2%	- ⁶

Mjera 2.1. Obezbjediavanje informatičkog obrazovanja i obuke za digitalnu ekonomiju za sve

Aktivnost	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije Indikatora rezultata AAA	Planirana/utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
2.1.1. Digitalni dan -	Broj učesnika na događajima	PKCG	I 2025 - IV2025	REALIZOVANO Organizovana su tri digitalna dana, sa ukupno 84 učesnika.	Redovne aktivnosti		Pored navedenih događaja PKCG je organizovala veliki broj raznovrsnih aktivnosti u cilju unaprjeđenja svijesti

⁵ Monstat, Anketa o radnoj snazi, III kvartal 2025. godine

⁶ U ovom trenutku ne postoji dostupan podatak.

Unaprjeđenje svijesti o mogućnostima i razvoj kompetencija za digitalnu ekonomiju kroz promociju odgovarajućih koncepta i rješenja							o mogućnostima i razvoj kompetencija za digitalnu ekonomiju kroz promociju odgovarajućih koncepta i rješenja kroz organizaciju edukativnih aktivnosti za svoje članice.
--	--	--	--	--	--	--	---

Mjera 2.2. Unaprjeđenje kvaliteta stručnog i visokog obrazovanja kroz unaprjeđenje praktične nastave u cilju povećanja zapošljivosti

Aktivnost	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije indikatora rezultata	Planirana/utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
2.2.1 Analiza postojećih kvalifikacija radi utvrđivanja	Organizovani okrugli stolovi u cilju podrške privrede razvoju	Vodeća institucija: CSO/MP NI, Odjeljenje za NO	II 2025 - IV2025	AAA NEREALIZOVANO Nije realizovano u 2025. godini. Realizacija planirana za I kvartal 2026. godine.	Budžet CSO Planirano: 1.000,00 € Utrošeno:/	I kvartal 2026. godine	

potrebe za njihovim osavremenjivanjem i/ili razvojem novih	kvalifikacija relevantnih za tržište rada Utvršteni prioriteti i plan osavremenjavanja postojećih i razvoja novih kvalifikacija različitih tipova po sektorima	kvalifikacija, sektorke komisije, PKCG, UPCG					
2.2.2 Izrada sektorskih strategija na osnovu istraživanja o potrebama za vještinama i kvalifikacijama, sa akcentom na digitalne tehnologije i zelene poslove	Izrađene sektorske strategije za sektore/oblasti: Saobraćaj i komunikacije, Zdravstvo i socijalna zaštita, Građevinarstvo i uređenje prostora	MPNI, Direkcija za Nacionalni okvir kvalifikacija/sektorske komisije	I 2025 - II 2025	DJELIMIČNO REALIZOVANO Izrada sektorske strategije za oblast Zdravstvo i socijalna zaštita nalazi se u završnoj fazi, dok je započet proces izrade sektorskih strategija za oblasti Saobraćaj i komunikacije i Građevinarstvo i uređenje prostora.	Budžet MPNI Planirano: 10.000,00 eur Utrošeno: /	II kvartal 2026. Planirana aktivnost nije realizovana do 2025. godine, s obzirom na to da podrazumijeva sprovođenje detaljne analize, koja zahtijeva prikupljanje	U narednom periodu nastaviti intezivan i kontinuiran rad na izradi sektorskih strategija za prioritetne oblasti.

						podataka iz više različitih izvora, odnosno od nadležnih institucija. Proces prikupljanja , usklađivanja i obrade podataka je vremenski zahtjevan, što je uticalo na dinamiku realizacije aktivnosti.	
2.2.3 Izrada standarda zanimanja i standarda kvalifikacija u skladu sa potrebama tržišta rada	Urađeno najmanje 15 standarda zanimanja i 10 standarda kvalifikacija u planiranim oblastima	Vodeća institucija: CSO	I 2025 - IV 2025	REALIZOVANO Usvojeno 30 standarda zanimanja i 21 standarda kvalifikacija.	Budžet CSO Planirano: 12.000,00 eur Utrošeno: 12.000,00 eur		
2.2.4	Urađeno najmanje 3	Vodeća institucija:	I 2025. - IV 2025	REALIZOVANO	Budžet CSO-a		

Izrada modularizovanih obrazovnih programa stručnog obrazovanja, u skladu sa urađenim standardima zanimanja i standardima kvalifikacija	modularizovana obrazovna programa Ostvarena vrijednost 2025:	CSO/obrazovne ustanove, udruženja poslodavaca		Usvojeno 5 modularizovanih obrazovnih programa.	Planirano: 12.000,00 eur Utrošeno: 12.000,00 eur		
2.2.5 Izrada smjernica za realizaciju kontinuiranog praćenja i evaluacije kvaliteta realizacije praktičnog obrazovanja kod poslodavca (koje uključuju odgovarajuću dokumentaciju za vođenje evidencija,	Pripremljene smjernice i metodologija za realizaciju i praćenje praktičnog obrazovanja kod poslodavca u skladu sa Evropskim okvirom Ostvarena vrijednost 2025:	Vodeća institucija: CSO	II 2025 - IV 2025	REALIZOVANO Urađen Vodič za organizaciju i realizaciju praktičnog obrazovanja kod poslodavca u školskom i dualnom obliku. Izdat u Podgorici 2024. godine. Izdavač OEAD – Austrijska agencija za obrazovanje i internacionalizaciju.	Projekat Planirano: 3.000,00 eur Utrošeno: 3.000,00 eur		

modele individualnog i kolektivnog ugovora i dr.)							
2.2.6 Uspostavljanje timova za karijerno vođenje i savjetovanje u osnovnim i srednjim školama u najmanje pet opština u Crnoj Gori	Uspostavljeni timovi za karijerno vođenje i savjetovanje u osnovnim i srednjim školama u najmanje pet opština u Crnoj Gori Ostvarena vrijednost 2025:	Vodeća institucija: CSO, ZZŠ, MPNI	I 2025 - IV 2025	DJELIMIČNO REALIZOVANO Aktivnost u toku, nadležna ustanova MPNI odnosno Karijerni centar, a u skladu sa Strategijom karijernog vođenja i savjetovanja 2025-2030. Napomena: Škole u okviru svojih redovnih aktivnosti i godišnjem planu rada imaju formirane timove, koji realizuju aktivnosti karijernog vođenja.	Budžet CSO Redovne aktivnosti		
2.2.7 Stvaranje uslova za unapređenje kvaliteta praktične nastave u stručnom obrazovanju	Organizovana najmanje 3 okrugla stola radi konsultacija sa ključnim partnerima	Vodeća institucija: MPNI, CSO/škole	I 2025. - III 2025	DJELIMIČNO REALIZOVANO U saradnji MPNI i UNOPS-a (Kancelarije ujedinjenih nacija za projektne usluge) realizovan je projekat „Funkcionalna analiza obrazovne infrastrukture sa preporukama za unapređenje“. Kojim su postavljene osnove za procjenu obrazovne infrastrukture: izrađeni su	Budžet MPNI Planirano: 10.000,00 eur Utrošeno: /	IV 2026 Sredinom 2025. godine započet je projekat "Unapređenje školske infrastrukture"	Nastaviti sa realizacijom aktivnosti u vezi sa procjenom stanja školske infrastrukture.

kroz osnivanje regionalnih centara izvrsnosti za pojedine sektore	Urađena analiza mreže stručnih škola obrazovne ponude i materijalnih i kadrovskih uslova u stručnim školama Ostvarena vrijednost 2025:			alati potrebni za procjenu infrastrukture u 52 odabrane škole, koja sadrži preporuke u vezi sa unapređenjem stanja ovih škola. U toku je realizacija projekta "Unapređenje školske infrastrukture u Crnoj Gori" koji finansira EIB (Evropska investiciona banka), a realizuje UNOPS u saradnji sa MPNI. U okviru ovog projekta biće nastavljene aktivnosti usmjerene na procjenu stanja školske infrastrukture, pri čemu će svi školski objekti, uključujući stručne škole, biti predmet procjene.		re u Crnoj Gori" koji obuhvata nastavak započetih aktivnosti usmjerenih na procjenu stanja školske infrastrukture, pri čemu će svi školski objekti, uključujući stručne škole, biti predmet procjene.	
2.2.8 Izrada Eksterne evaluacije praktičnog obrazovanja u školskom dualnom obliku	Izrađena Eksterna evaluacija praktičnog obrazovanja u školskom i dualnom obliku	MPNI, CSO/škole	I 2025 - III 2025	REALIZOVANO MPNI je uz ekspertsku podršku, izradilo Eksternu evaluaciju praktičnog obrazovanja u školskom i dualnom obliku, koja je sprovedena u cilju sagledavanja kvaliteta planiranja, organizacije i realizacije praktične nastave u srednjim stručnim školama, kao i praktičnog obrazovanja kod poslodavca. Cilj ovog dokumenta je da produži objektivnu i sveobuhvatnu procjenu stanja praktičnog obrazovanja u školskom i dualnom	Budžet MPNI Planirano: 18.000,00 eur Utrošeno: 8.000,00 eur	-	Na osnovu preporuka iz Eksterne evaluacije, u narednom periodu utvrđivati potrebe za obukom nastavnika/nastavnica praktičnog obrazovanja po školama i sektorima.

				obliku, odentifikuje prednosti, izazove i oblasti koje je potrebno unaprijediti i posluži kao osnova za unapređenje kvaliteta praktičnog obrazovanja. Dokument sadrži preporuke za dalje unapređenje 16 sistema, jačanje kvaliteta učenja zasnovanog na radu i osiguranje boljih obrazovnih ishoda za učenike. https://www.gov.me/clanak/izvjestaj-o-eksternoj-evaluaciji-prakticnog-obrazovanja-u-skolskom-i-dualnom-obliku) Rezultati Eksterne evaluacije prezentovani su na sastanku kojem su prisustvovali predstavnici/predstavnice MPNI, srednjih stručnih škola, Centra za stručno obrazovanje, Privredne komore Crne Gore i Unije poslodavaca Crne Gore. https://www.gov.me/clanak/predstavljani-rezultati-eksterne-evaluacije-prakticnog-obrazovanja)			
2.2.9 Organizovanje obuke za karijerne timove osnovnim i srednjim školama najmanje 5	Organizovane tri obuke za timove nastavnika/ca iz osnovnih škola i srednjih škola – 75 nastavnika	ZZŠ	I 2025 - IV 2025	DJELIMIČNO REALIZOVANO Zavod za školstvo je u 2025. godini realizovao u Aktivnosti 2.2.9 dvije akreditovane obuke za timove nastavnika/ca i to: -Karijerna orijentacija učenika u osnovnim i srednjim školama, Katalog br.275, SMŠ "Ivan Goran Kovačić", Herceg Novi sa 31 polaznika/ca i to: 2	Budžet ZZŠ Planirano: 1.100,00 eur Utrošeno: 1.220,00 eur		

škola u Crnoj Gori	i stručnih saradnika/ca za unapređenje kvaliteta obrazovanja na temu „Značaj karijerne orijentacije učesnika” Realizacija četiri savjetovanja za stručne saradnike osnovnih škola			muških i 29 ženskih-dvodnevna obuka -Podrška realizaciji programa karijerne porijentacije u srednjim školama, Kat. br. 276, Zavod za školstvo, sa 21 polaznikom/com: 0 muških, 21 ženskih. Obukama su pristupili nastavnicim timovi iz 8 škola sa prosječnom ocjenom (evaluacija) 4,82-veoma uspješno. Stepen realizacije iznosi 50%. razlog djelimične realizacije je u planiranju obuka u 2026. po novoj Strategiji za karijernu orijentaciju.			
2.2.10 Uspostavljanje sistema podsticaja poslodavcima koji učestvuju u realizaciji praktičnog obrazovanja i zapošljavaju učenike/učeni	Formiran Fond za podršku dualnom obrazovanju Usvojen Pravilnik o načinu i postupku raspodjele sredstava Fonda za	MPNI, PKCG/udruženja poslodavaca, lokalne zajednice, škole	I 2025 - IV 2025	REALIZOVANO Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o stručnom obrazovanju uspostavljen je Fond za podršku dualnom obrazovanju, u cilju stvaranja uslova i ambijenta za veće interesovanje i uključivanje učenika/učenica i poslodavaca u ovaj vid stručnog obrazovanja. MPNI je donijelo Pravilnik o raspodjeli sredstava iz Fonda za podršku dualnom obrazovanju kojim se	Budžet MPNI Planirano: 100.000,00 eur Utrošeno: 24.417,15 eur	-	Sredstva za rad Fonda obezbjeđuju se iz budžeta MPNI, donacija, sponzorstava, legata i drugih izvora, u skladu sa zakonom. U narednom periodu nastaviti sa prikupljanjem sredstava za Fond. Nastaviti

ce nakon završetka obrazovanja formiranjem Fonda za podršku dualnom obrazovanju	podršku dualnom obrazovanju Sproveden i konkursi za dodjelu sredstava poslodavcima u učenicima /učenicama			propisuju bliži uslovi, iznosi, način i postupak raspodjele sredstava Fonda. (https://www.gov.me/dokumenta/3a1d86c5-b15a-4711-b5d7-43e79246d6cb) U skladu sa Pravilnikom, dodijeljene su nagrade najboljim učenicima/učenicama drugog, odnosno trećeg razreda koji se obrazuju po modelu dualnog obrazovanja. Takođe, isplaćena je participacija troškova ishrane za decembar 2025. godine učenicima/učenicama kojima ishranu nije obezbijedio poslodavac. Učenicima/učenicama koji imaju zaključen individualni ugovor o obrazovanju u tekućoj školskoj godini isplaćena je participacija troškova prevoza za decembar 2025. godine (ako od mjesta stanovanja do adrese poslodavca ima više od pet kilometara i nema organizovanog prevoza od strane poslodavca, odnosno besplatnog javnog prevoza). Takođe, MPNI je za decembar 2025. godine isplatilo participaciju troškova naknade za rad instruktora/instruktorki praktičnog obrazovanja koji ispunjavaju uslove propisane zakonom.			sa pružanjem podrške poslodavcima i učenicima/učenicama, u skladu sa Pravilnikom.
2.2.11	Pripremljen promotivn	MPNI, CSO	I 2025 - IV2025	REALIZOVANO	Budžet MPNI Planirano:	-	Nastaviti sa aktivnostima promocije stručnog

Promocija deficitarnih kvalifikacija i stručnog obrazovanja	i materijal za promociju deficitarnih kvalifikacija i stručnog obrazovanja za 2025. godinu Organizovana 4 promotivna događaja			U cilju podizanja svijesti o stručnom obrazovanju kako poslodavaca, tako i učenika/učenica, realizovana je promocija stručnog obrazovanja, sa posebnim akcentom na obrazovne programe u dualnom obrazovanju. Urađen je video klip za promociju stručnog obrazovanja i organizovana su četiri promotivna događaja na kojima su učenici/učenice srednjih stručnih škola podijelili iskustva upisa i školovanja, kao i pozitivna iskustva sa projekata mobilnosti, tokom kojih su realizovali praktičnu nastavu u kompanijama u inostranstvu. (https://www.gov.me/clanak/odrzani-dogadaji-izgradnja-mostova-za-ucenje-o-odrzivoj-energiji ; https://www.gov.me/clanak/promocija-strucnog-obrazovanja ; https://www.gov.me/clanak/u-bijelom-polju-odrzana-prezentacija-srednjih-strucnih-skola ; https://www.gov.me/clanak/u-baru-je-organizovana-prezentacija-srednjih-strucnih-skola)	30.000,00 eur Utrošeno: /		obrazovanja, sa posebnim naglaskom na obrazovne profile u dualnom obrazovanju.
2.2.12 Izrada programa obrazovanja za potrebe tržišta rada	Broj novih programa obrazovanja	CSO	I 2025 - IV 2025	REALIZOVANO Tokom 2025. godine na nacionalnom savjetu za obrazovanje usvojeno je 11 programa obrazovanja koji vode sticanju stručnih kvalifikacija. Usvojeni su sljedeći programi:	Budžet CSO Planirano: 5.000,00 eur Utrošeno: 5.500,00 eur	-	-

				Instalatera/Instalaterke solarnih fotonaponskih elektrana; Pomoćnika/Pomoćnice instalatera obnovljenih izvora električne energije; Servir; Barista; Barmen; Restoranski konobar; Recepcioner/ka; Sobar/ica; Program obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije; Viši/a radiološki/a tehničar/la; Programa obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije Instalater/Instalaterka grijanja, klimatizacije i ventilacije; Programa obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije; Pomoćnik/Pomoćnica instalatera grijanja, klimatizacije i ventilacije.			
Mjera 2.3. Promovisanje pristupa i učešća odraslih u cjeloživotnom učenju							
Aktivnost	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije indikatora rezultata	Planirana/utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
2.3.1 Organizacija promotivnih aktivnosti za veće učešće odraslih u različitim oblicima obrazovanja i	Broj realizovanih aktivnosti Ostvarena vrijednost 2025:	Vodeće institucije: CSO	II 2025. - IV 2025.	REALIZOVANO Centar za stručno obrazovanje je uz podršku Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija organizovao manifestaciju „XXIV Dani obrazovanja i učenja odraslih" u periodu od 1. do 20. oktobra 2025. godine. Ovom manifestacijom promovisane su aktivnosti cjeloživotnog obrazovanja, organizatori obrazovanja odraslih, obrazovna ponuda u Crnoj Gori. U	Budžet CSO-a Planirano: 1.000,00 eur Utrošeno: 1.000,00 eur		

cjeloživotnog učenja				navedenom periodu organizovane su radionice, okrugli stolovi, seminari, paneli i druge aktivnosti kako bi se promovisalo obrazovanje odraslih i cjeloživotno učenje.			
2.3.2 Organizacija obuka za karijerno informisanje, savjetovanje i vođenje u obrazovanju odraslih u različitim oblicima obrazovanja i cjeloživotnog učenja	Broj obučanih lica	CSO, PKCG, UPCG	II 2025 - IV 2025	REALIZOVANO Realizovane 3 dvodnevne obuke na temu "Vještine zapošljivosti".	Budžet CSO-a Planirano: 300,00 eur Utrošeno: 300,00 eur		
OPERATIVNI CILJ 3							

Unaprijeđenje položaja nezaposlenih lica na tržištu rada kroz efikasnost usluga za tržište rada i mjera aktivne politike zapošljavanja i jačanje socijalne uključenosti i smanjenje siromaštva							
Indikator učinka	Početna vrijednost 2020	Ostvarena vrijednost 2021:	Ostvarena vrijednost 2022:	Ostvarena vrijednost 2023:	Ostvarena vrijednost 2024:	Ciljna vrijednost 2025:	Ostvarena vrijednost 2025:
Indikator učinka 1 Smanjenje stope registrovane nezaposlenosti	20,48%	24,73%	20,8%	16,23%	11,36%	12%	Novembar 2025: 9,54% ⁷
Indikator učinka 2 Smanjenje stope dugoročne nezaposlenosti	13,4%	11,0%	10,6%	8,6%	8,6%	20% smanjenje u odnosu na početnu vrijednost	31.12.2025: 71.29% dugoročno nezaposlenih
Indikator učinka 3 Smanjenje učešća mladih do 29 godina u registrovanoj nezaposlenosti	25,36%	23,83%	21,7%	18,6%	18,6%	20,3%	31.12.2025: 19,54% mladih 15-29
Mjera 3.1. Realizacija usluga za tržište rada i mjera aktivne politike zapošljavanja							
Aktivnost	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije Indikatora rezultata 	Planirana/utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka

⁷ Podaci o zaposlenima za decembar 2025. godine, za koji je izvor podataka Poreska uprava Crne Gore, nisu objavljeni usljed tehničkih okolnosti nastalih implementacijom novog informacionog sistema Poreske uprave. Zbog navedenog nije izračunata stopa nezaposlenosti za mjesec decembar 2025. godine, a prosječna stopa nezaposlenosti je izračunata za 11 mjeseci.

3.1.1 Pružanje i razvijanje usluga informisanja i pripreme za zapošljavanje – individualno savjetovanje/individualni plan zapošljavanja	Broj nezaposlenih lica kojima su pružene usluge pripreme za zapošljavanje - individualno savjetovanje/individualni plan zapošljavanja Ostvarena vrijednost 2025:	Vodeća institucija: ZZZCG	I 2025. - IV2025	REALIZOVANO Individualno savjetovanje – 3.622 lica (57,70% žena) Broj utvrđenih individualnih planova zapošljavanja -53.815 (60% žene)	Redovne aktivnosti		
3.1.2 Pružanje i razvijanje usluga pripreme za zapošljavanje - konsultacije	Broj nezaposlenih lica kojima su pružene usluge pripreme za zapošljavanje - konsultacije	Vodeća institucija: ZZZCG	I 2025. - IV2025	REALIZOVANO Realizovano 179.679 konsultacija (60% žene)	Redovne aktivnosti		

	Ostvarena vrijednost 2025:						
3.1.3 Pružanje i razvijanje usluga pripreme za zapošljavanje – profesionalne orijentacije	Broj nezaposlenih lica i ostalih tražilaca zaposlenja , razvrstani po polu, kojima su pružene usluge profesionalne orijentacije Ostvarena vrijednost 2025:	Vodeća institucija: ZZZCG	I 2025. - IV2025	REALIZOVANO Karijerno informisanje – 550 lica Psihološka procjena nezaposlenih – 238 lica Karijerno savjetovanje – 505 lica Grupno savjetovanje-2.807 lica	Redovne aktivnosti		
3.1.4 Pružanje usluga posredovanja pri zapošljavanju	Broj lica zaposlenih na novootvorenim radnim mjestima	Vodeća institucija: ZZZCG	I 2025. - IV 2025.	REALIZOVANO Broj lica kojima je pružena usluga posredovanja pri zapošljavanju: 11.705	Redovne aktivnosti		

	<u>Ostvarena vrijednost 2025:</u>						
3.1.5 Obrazovanje i osposobljavanje odraslih: -programi sticanja stručnih kvalifikacija i ključnih vještina, -programi osposobljavanja za obavljanje poslova određenog radnog mjesta -programi osposobljavanja za samostalno obavljanje poslova u stečenom nivou kvalifikacije obrazovanja	Broj lica uključenih u programe Broj zaposlenih lica <u>Ostvarena vrijednost 2025:</u> Uključeno u sticanje stručne kvalifikacije i ključne vještine 955 nezaposlenih lica; Osposobljavanje za rad kod poslodavca - Garancija za mlade uključeno 38 lica;	Vodeća institucija: ZZZCG	II 2025. - IV 2025	REALIZOVANO 1. U Programe za sticanje nacionalnih stručnih kvalifikacija uključeno je 343 nezaposlenih lica. Ovi programi završeni su za 158 nezaposlenih lica programa za sticanje nacionalne stručne kvalifikacije, dok će za 185 polaznika program završiti u prvom kvartalu 2026. godine. U Programe za sticanja ključnih vještina uključeno je 317 nezaposlenih lica-polaznika programa. Programi za sticanje ključnih kompetencija završeni su za sve polaznike U Programe za sticanja ključnih kompetencija uključeno je 284 lica – polaznika programa. Rezultati u pogledu zapošljavanja uspješnih polaznika ovog programa biće završeni u 2026. godinu. 2. U realizaciju programa osposobljavanje za rad kod	Budžet ZZZCG Planirano: 675.580,00 eur Utrošeno: Sticanje stručne kvalifikacije i ključne vještine 662.216,20 eur Osposobljavanje za rad kod poslodavca - Garancija za mlade 64.438,55 eur Osposobljavanje za samostalan rad 126.227,93 eur	Planiran je završetak programa u I kvartalu 2026. godine.	

	Osposobljavanje za samostalan rad 38 učenika.			poslodavca – Garancija za mlade su uključena 38 učenika, od ugovorenih 48 učenika, uz finansijsko učešće Zavoda u iznosu od 166.514,94 €			
3.1.6 Programi podsticaja za samozapošljavanje i zapošljavanje	Broj samozaposlenih lica i otvorenih radnih mjesta za dodatno zapošljavanje u novoosnovanim poslovnim subjektima. Broj zaposlenih lica. <u>Ostvarena vrijednost 2025:</u> Zaključeni su ugovori sa 141 korisnikom	Vodeća institucija: ZZZCG	II 2025. - IV2025	DJELIMIČNO REALIZOVANO U četvrtom kvartalu 2025. godine izabrano je 149 korisnika sredstava za samozapošljavanje, po Programu "Podsticaji za samozapošljavanje" za realizaciju biznis ideje finansijski podržanu od strane Zavoda u ukupnom iznosu od 1.466.790,61 € Zaključeni su ugovori sa 141 korisnikom sredstava za samozapošljavanje, za koje su opredijeljena sredstva u iznosu od 1.392.384,39 €, dok je za ostalih osam lica procedura u toku. Od ukupnog broja korisnika zaključen ugovor sa 21 mladim NEET licem iz tri pilot opštine implementacije Plana Garancije za mlade i to: - Šest mladih NEET lica iz Nikšića; - 14 mladih NEET lica iz Bijelog Polja i - Jedno mlada NEET lica iz Ulcinja.	Budžet ZZZCG Planirano: 1.323.634,00 € Utrošeno: 1.115.122,47 €		

	sredstava + jedno lice zaposleno kod korisnika			Dodatno jedno lice je zaposleno kod ugovarača, što ukupno iznosi 142 uključena lica.			
3.1.7 Direktvo otvaranje radnih mjesta- javni rad	Broj lica zaposlenih na novootvor enim radnim mjestima	Vodeća institucij a: ZZZCG	I 2025. - IV2025	DJELIMIČNO REALIZOVANO Zaključeni su ugovori sa 96 izvođača za 236 učesnika sa kojima su se regulisali međusobna prava, obaveze i odgovornosti između Zavoda i izabranih izvođača programa javnih radova. Nakon zaključivanja ugovora došlo je do zamjena kod četiri izvođača šest lica, tako da ukupan broj uključenih lica je 242. Program javnih radova je završen u četvrtom kvartalu 2025. godine. Program je uspješno završilo 230 učesnika, što je 95,04 % od ukupnog broja.	Budžet ZZZCG Planirano: 500.000,00 € Utrošeno: 495.215,07 €		

Mjera 3.2. Kreiranje novih mjera aktivne politike zapošljavanja u skladu sa potrebama tržišta rada

Aktivnost	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije Indikatora rezultata AAA	Planirana/utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
3.2.1 Unaprijeđeno kreiranje politike zasnovane na dokazima, praksi implementacije i koordinacije u sektoru zapošljavanja, obrazovanja i socijalne politike i ojačani kapaciteti za učešće u Evropskom socijalnom fondu	Broj novih mjera aktivacije i EAM usluga za aktivaciju neaktivnih i ostalih u nepovoljnom položaju grupe razvijene <u>Ostvarena vrijednost 2025:</u>	Vodeća institucija: MSSD, ZZZCG	I 2025 - IV2025	REALIZOVANO Prvim Katalogom mjera APZa koji je usvojen na 20. sjednici UO ZZZCG, 9.2.2026. godine i programom rada Zavoda za 2026. godinu koji je usvojen na istoj sjednici UO definisan je niz programa u okviru mjera APZ koji su usmjereni na unapređenje položaja nezaposlenih žena na tržištu rada, uključivanjem u programe: 1. Radna praksa – karijerni start Mjera: Obrazovanje i osposobljavanje (radna praksa) Ciljna grupa: Nezaposlene žene prijavljene na evidenciju Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, koje imaju otežan pristup tržištu rada usljed rodno uslovljenih prepreka i nedostatka radnog iskustva. Obuhvat: 150 žena Sredstva: 45.000 € (Reformska agenda) 2.Osposobljavanje žena za zapošljavanje na poslovima u koji se	AD IPA 2020 Planirano: 850.000,00 eur Utrošeno: Realizacija u 2026. godini		

				tradicionalno smatraju muškim-Rodom do kvalifikacije Mjera: obrazovanje i osposobljavanje Ciljna grupa: Žene Obuhvat: 75 žena Sredstva: 327.970 € 3.Integracija korisnika MOP-a u svijet rada-Praksom do radnog mjesta Mjera: Obrazovanje i osposobljavanje Ciljna grupa: Korisnici materijalnog obezbjeđenja porodice (MOP)-ranjiva grupa Obuhvat: 60 korisnika (50% žene) Sredstva: 121.050 € (Reformska agenda) 4.Osposobljavanje korisnika MOPa za sticanje prvog radnog iskustva – Ready2work Mjera: Obrazovanje i osposobljavanje Ciljna grupa: Korisnici materijalnog obezbjeđenja bez radnog iskustva Obuhvat: 75 korisnika (50% žene) Sredstva; 370.932 € (reformska agenda) 5. Praksom do radnog mjesta Mjera: Obrazovanje i osposobljavanje Ciljna grupa: Korisnici materijalnog obezbjeđenja Obuhvat: 200 lica/100 lica uključenih u II fazu (50 % uključenih u II fazu su žene)		
--	--	--	--	---	--	--

				Sredstva: 487.344 € (Reformska agenda) 6. NextJob – aktivacija Mjera: Podsticaji za zapošljavanje Ciljna grupa: Korisnici materijalnog obezbjeđenja Obuvat: 25 lica (50% su žene) Sredstva: 149.679 € (Reformska agenda) 7. Next job-ona Mjera: podsticaji za zapošljavanje Ciljna grupa: Žene iz posebno osjetljivih kategorija Obuhvat: 75 žena Sredstva: 422.775 € (Reformska agenda) 8.Start2grow-žene za zeleni klik Mjera: Podsticaji za samozapošljavanje Ciljna grupa: Nezaposlene žene Obuhvat: 70 žena 9. Start2grow-zeleni klik za aktivaciju Mjera: Podsticaji za samozapošljavanje Ciljna grupa: Korisnici materijalnog obezbjeđenja Obuhvat: 50 lica (50 % su žena) Sredstva: 625.000 € (Reformska agenda)		
--	--	--	--	--	--	--

				10. Aktivni u zajednici Mjera: Direktno otvaranje radnih mjesta (javni radovi) Ciljna grupa: Posebno osjetljive grupe (uključuju žene, samohrane majke, 50+) Obuvat: 420 lica Sredstva: 1.000.000 € Nacionalni budžet)			
Mjera 3.3. Sprovođenje usluga i mjera aktivne politike zapošljavanja u cilju unaprjeđenja položaja mladih na tržištu rada							
Aktivnosti	Indikator rezultata	Institucija	Datum početka	Status realizacije Indikatora rezultata AAA	Planirana/utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
3.3.1 Obrazovanje i osposobljavanje NEET lica iz tri pilot opštine utvrđene Planom implementacije Garancije za mlade	Broj lica uključenih u programe	Vodeće institucije: ZZZCG	I 2025 - IV 2025	DJELIMIČNO REALIZOVANO Za naknadu troškova realizacije programa Obrazovanje i osposobljavanje je uključeno 944 polaznika od kojih je 89 mladih NEET lica – polaznika ugovorena su sredstva u ukupnom iznosu od 800.231,38 €. Ukupno utrošeno sredstava za navedeni program za 944 lica je 662.216,20 €	Budžet ZZZCG Planirano: 81.000,00 eur Utrošeno: 662.216,20 eur		
3.3.2 Kreditni za mlade u biznisu	Broj dodijeljenih kredita mladima	Vodeće institucije: RB CG AD	I 2025 - IV2025	REALIZOVANO Broj dodijeljenih kredita mladima u 2025. godini: 56	Sredstva međunarodnih finansijskih institucija i	-	Nastaviti realizaciju aktivnosti, uz dalji razvoj podrške.

	<u>Ostvarena vrijednost 2025:</u> <u>16.236.104,08 eur</u>				budžet RB CG AD Planirano: (odnosi se na ukupan obim podrške RB CG AD i ne određuje se posebno po kreditinim linijama, već isključivo na ukupnom nivou): 200.000.000,00 eur Utrošeno: 16.236.104,08 eur		
3.3.3 Osposobljavanje za samostalno obavljanje poslova u stečenoj kvalifikaciji nivoa obrazovanja NEET	Broj zaposlenih lica <u>Ostvarena vrijednost 2025:</u> Uključeno jedno lice	Vodeće institucije: ZZZCG	I 2025 - IV2025	DJELIMIČNO REALIZOVANO U cilju sprovođenja planiranih programskih aktivnosti, Zavod je raspisao javni konkurs za Program "Osposobljavanje za samostalan rad srednjoškolaca iz dualnog obrazovnog sistema"-Garancija za mlade, sproveo postupak izbora korisnika sredstava za realizaciju programa i zaključio ugovore sa dva izabrana izvođača programa iz Niksića i Bijelog Polja, za	Budžet ZZZCG Planirano: 588.000,00 eur Utrošeno: 2.707,56 eur		

visokoškolaca i diplomaca iz dualnog obrazovnog sistema iz tri pilot opštine utvrđene Planom implementacije Garancije za mlade				dva mlada NEET lica, ukupne ugovorne vrijednosti 8.122,68 €. Međutim, kako je ugovor za realizaciju programa u Bijelom Polju raskinut, tako je u toku realizacija ovog programa za jednog učesnika u Nikšiću, u trajanju od 12 mjeseci, uz finansijsku podršku Zavoda u iznosu od 4.061,34 €			
3.3.4 Oposobljavan je za rad kod poslodavca NEET lica iz tri pilot opštine utvrđene Planom implementacije Garancije za mlade	Broj samozaposlenih lica	Vodeće institucije: ZZZCG	I 2025 - IV 2025	REALIZOVANO	Budžet ZZZCG Planirano: 255.420,00 eur Utrošeno: /		
3.3.5 Podsticaji za zapošljavanje NEET lica iz tri pilot opštine utvrđene	Broj zaposlenih lica <u>22 lica</u>	Vodeće institucije: ZZZCG	I 2025 - IV 2025	REALIZOVANO Zaključeni je ugovor sa 21 mlada NEET licem iz tri pilot opštine implementacije Plana Garancije za mlade, i to: -šest mladih NEET lica iz Nikšića;	Budžet ZZZCG Planirano: 120.000,00 eur		

Planom implementacije Garancije za mlade				-14 mladih NEET lica iz Bijelog Polja i -jedno mlada NEET lica iz Ulcinja. Dodatno, jedno lice je zaposleno kod ugovarača.	Utrošeno: 165.847,37 eur		
3.3.6. Podsticaji za zapošljavanje NEET lica iz tri pilot opštine utvrđene Planom implementacije Garancije za mlade	Broj zaposlenih lica	Vodeće institucije: ZZZCG	I 2025 - IV 2025	DJELIMIČNO REALIZOVANO Zaključeni su ugovori o radu sa 14 mladih NEET lica na određeno vrijeme kod devet poslodavaca-izvođača programa u ukupnom iznosu od 56.858,08 € Sprovođenje programa za svih 14 učesnika je u toku i završiće se u trećem kvartalu 2026. godine	Budžet ZZZCG Planirano: 156.366,00 eur Utrošeno: 21.633,63 eur		
3.3.7. Pružanje usluga posredovanja pri zapošljavanju mladih	Broj nezaposlenih mladih kojima su pružane usluge posredovanja pri zapošljavanju	Vodeće institucije: ZZZCG	I 2025 - IV 2025	REALIZOVANO Ostvarena vrijednost u 2025. godini: Broj nezaposlenih mladih kojima su pružane usluge posredovanja pri zapošljavanju : 2.627	Redovne aktivnosti		
3.3.8. Unaprijeđenje poslovnog	Broj učesnika na	Vodeće institucije: PKCG	I 2025 - IV2025	REALIZOVANO Na poslovnim susretima, sajmovima, forumima koje je PKCG organizovala u	Budžet PKCG Jedan broj aktivnosti se kofinansiraju		

umrežavanja mladih preduzetnika kroz organizovanje poslovnih susreta, foruma, sajмова, B2B susreta i sl.	poslovnim susretima, sajmovima .			2025. godini učestvovalo je 200 crnogorskih kompanija.	iz EU projekta „Mreža Evropskih preduzetnika" (EEN) Planirano: Utrošeno:		
--	----------------------------------	--	--	--	--	--	--

Mjera 3.4. Sprovođenje usluga i mjera aktivne politike zapošljavanja u cilju unaprjeđenja položaja žena na tržištu rada

Aktivnost	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije Indikatora rezultata AAA	Planirana/utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
3.4.1 Krediti za žensko preduzetništvo	Broj dodijeljenih kredita <u>Ostvarena vrijednost 2025:</u> <u>18.940.88 1,32 eur</u>	Vodeće institucije: RB CG AD	I 2025 - IV2025	REALIZOVANO U 2025. godini: Broj dodijeljenih kredita iznosi: 106 kredita.	Sredstva međunarodnih finansijskih institucija i budžet RB CG AD Planirano (odnosi se na ukupan obim podrške RB CG AD i ne određuje se posebno po kreditnim linijama, već	-	Nastaviti realizaciju aktivnosti, uz dalji razvoj podrške.

					isključivo na ukupnom nivou): 200.000.000 ,00 eur Utrošeno: 18.940.881, 32eur		
3.4.2 Unapređenje položaja nezaposlenih žena na tržištu rada uključivanjem u programe aktivne politike zapošljavanja	Broj lica uključenih u programe aktivne politike zapošljava nja <u>Ostvarena vrijednost 2025:</u>	Vodeće institucij e: ZZZCG	I 2025 - IV2025	DJELIMIČNO REALIZOVANO Ostvarena vrijednost u 2025. godini: Uključeno 1514 nezaposlenih lica od kojih lica ženskog pola 1004 ili (66,31%)	Redovna aktivnost Planirano: 3.700.001,0 0 eur Utrošeno: 2.574.510,9 8 eur		
3.4.3 Pružanje usluga posredovanja pri zapošljavanju	Broj nezaposle nih žena kojima su pružane usluge posredova nja pri	Vodeće institucij e: ZZZCG	I 2025 - IV2025	REALIZOVANO Ostvarena vrijednost u 2025. godini: <i>Broj nezaposlenih žena kojima su pružane usluge posredovanja pri zapošljavanju: 7.528 žena</i>	Redovne aktivnosti		

	zapošljava nju <u>Ostvarena vrijednost 2025:</u>						
3.4.4 Promovisanje primjera dobre prakse žena preduzetnica u časopisu Glasnik PKCG	Broj Glasnika PKCG koji su objavljeni tokom 2024. godine. Broj članaka o ženama preduzetni cama u Glasniku PKCG.	Vodeće institucij e: PKCG	I 2025 - IV2025	REALIZOVANO Tokom 2025. godine objavljeno je 11 Glasnika, kao i specijalno izdanje sa PKCG godišnje konferencije o ekonomiji. U mjesečnim Glasnicima je objavljeno 14 intervjua sa preduzetnicima iz Crne Gore.	Budžet PKCG		

Mjera 3.5. Sprovođenje aktivnosti u cilju unaprjeđenja položaja lica sa invaliditetom na tržištu rada							
Aktivnost	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije Indikatora rezultata AAA	Planirana/utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
3.5.1 Unapređenje zakonodavnog okvira u oblasti profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja lica sa invaliditetom	Izmjene Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom	Vodeće institucije: MRZS	I 2025 - IV2025	REALIZOVANO Skupština Crne Gore je 22.10.2025. godine usvojila Zakon o dopunama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom. Glavni cilj ovih dopuna je usklađivanje sa novim Zakonom o jedinstvenom vještačenju invaliditeta.	Budžet MRZS		
3.5.2 Promovisanje zapošljavanja lica sa invaliditetom s posebnim osvrtnom na žene OSI, kroz javni poziv za dodjelu	Broj uključenih OSI tokom realizacije od 160 lica	Vodeće institucije: ZZZCG	III 2025 - IV2025	DJELIMIČNO REALIZOVANO Javnim pozivom iz 2024 godine br.07-117/24-4970, Odlukom UO Zavoda o dodjeli bespovratnih sredstava br.01-117/25-865 od 28.02.2025. godine, realizuje se 10 projekata za zapošljavanje LSI. Tokom realizacije projekata, uključeno je 81 LSI . Od ukupnog broja uključenih lica, 48 su žene, a 33 muškarci. Realizacija projekata započela 11.03.2025.	Budžet ZZZCG Planirano: 1.000.000,00 eur Utrošeno: -Za Javni poziv iz 2024-		Broj uključenih Tokom ralizacije 161 LSI

bespovratnih sredstava za zapošljavanje lica sa invaliditetom - grant šeme				godine. Projekti su različitog trajanja, realizacija najdužeg projekta završava se 11.02.2026. godine. Javnim pozivom iz 2025. godine, br. 07-117/25-1071, Odlukom UO Zavoda o dodjeli bespovratnih sredstava br. 01-117/25-2767 od 17.07.2025. godine, realizuje se 10 projekata za zapošljavanje LSI. Tokom realizacije projekata uključeno je 80 LSI. Od ukupnog broja uključenih lica, 48 su žene, a 32 muškarci. Realizacija projekata započela je 21.07.2025. godine, projekti su različitog trajanja, realizacija najdužeg projekta završava se 21.07.2026. godine.	486.861,61 eur -Za Javni poziv iz 2025- 496.316,57 eur Ukupno za finansiranje dva javna poziva utrošeno: 983.178,18 eur		
3.5.3 Stimulisanje poslodavaca za zapošljavanje OSI	Broj poslodavaca koji ostvaruju pravo na subvencije (zarade, opreme radnog mjesta i asistenta u radu) Očekuje se porast broja	Vodeće institucije: ZZZCG	I 2025 - IV2025	REALIZOVANO U 2025. godini 1774 poslodavca ostvarilo je pravo na subvencije zarade. U 2025. godini 28 poslodavaca ostvarilo je pravo na bespovratna sredstva za prilagođavanje radnog mjesta i uslova rada. U 2025. godini 33 poslodavca ostvarilo je pravo na subvenciju- učešće u finansiranju troškova asistenta.	Budžet ZZZCG Planirano: 23.000.000, 00eur Utrošeno: -Za subvenciju zarade- 40.076.412, 51 eur -Za subvencije		

	poslodavca za 600 <u>Ostvarena vrijednost 2025:</u> -1774 poslodavca -28 poslodavca -33 poslodavca				(prilagođavanje radnog mjesta i sulova rada) – 71.543,89 eur Za subvencije (učesće u finansiranju ličnih troškova asistenta u radu) – 838.301,99 eur		
3.5.4 Raspisan javni konkurs za izvođače programa- Socijalna uključenost	Broj uključenih OSI u program socijalne uključenosti	MRZS	IV 2024 - IV 2025	REALIZOVANO U 2025. godini broj uključenih OSI u program socijalne uključenosti: 45 lica	Budžet MRZS Planirano: 240.000,00 eur Utrošeno: 197.847,60 eur		
3.5.5 Prikupljanje podataka o	Analiza sa podacima	CSO, stručne škole, ZZZCG	III 2024 - IV 2025	REALIZOVANO U toku 2025. godine CSO je od srednjih škola dobio 39 urađenih ITP2	Redovne aktivnosti		

učenicima/učenicama sa posebnim obrazovnim potrebama iz stručnih škola koji su se u posljednje dvije godine 2022/23 i 2023/24 aktivirali na tržištu rada				obrazaca, za učenike sa posebnim obrazovnim potrebama koji su završili obrazovanje i spremni su za prijavu na tržište rada.			
--	--	--	--	---	--	--	--

Mjera 3.6. Sprovođenje usluga i mjera aktivne politike zapošljavanja u cilju unapređenja položaja RE populacije na tržištu rada

Aktivnost	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije indikatora rezultata AAA	Planirana/utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
3.6.1 Unapređenje položaja nezaposlenih pripadnika RE populacije na tržištu rada uključivanjem u programe aktivne	Broj lica uključenih u programe aktivne politike zapošljavanja	Vodeće institucije: ZZZCG	I 2025 - IV2025	REALIZOVANO Pripadnici RE su uključeni u sljedećim programima: - Obrazovanje i osposobljavanje odraslih šest lica; - Osposobljavanje za rad kod poslodavca -Garancija za mlade jedno lice; - Podsticaj za zapošljavanje-Garancija za mlade dva lica Podsticaj za samozapošljavanje jedno lice	Redovne aktivnosti		

politike zapošljavanja							
3.6.2 Pružanje usluga pripreme za zapošljavanje – profesionalna orijentacija pripadnicima RE populacije kojin se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica	Broj pripadnika RE populacije koji se nalaze na evidenciji nezaposle nih lica kojima su pružene usluge profesiona lne orijentacij e (struktura po polu)	Vodeće institucij e: ZZZCG	I 2025 - IV2025	REALIZOVANO U toku 2025. godine za 1.283 pripadnika RE populacije pružena je usluga individualnog savjetovanja i sačinjen inovirani individualni plan zapošljavanja u skladu sa unaprijeđenom tehnologijom rada (žene 706 ili 55%).	Redovne aktivnosti		
	<u>Ostvarena vrijednost 2025:</u>						

3.6.3 Pružanje usluga posredovanja pri zapošljavanju RE populacije	Broj nezaposlenih lica, RE populacije kojima su pružane usluge posredovanja pri zapošljavanju <u>Ostvarena vrijednost 2025:</u> 393 lica RE populacije je obuhvaćeno uslugama posredovanja	Vodeće institucije: ZZZCG	I 2025. - IV2025	REALIZOVANO U 2025. godini 393 lica RE populacije je obuhvaćeno uslugama posredovanja pri zapošljavanju	Redovne aktivnosti		
3.6.4 Unapređenje položaja	Broj lica uključenih u programe	Vodeće institucije: ZZZCG	I 2025. - IV2025	REALIZOVANO Od ukupnog broja nezaposlenih lica uključenih u programima aktivnih	Redovne aktivnosti	Opredijeljena sredstva ugovorima o realizaciji	

nezaposlenih pripadnika RE populacije na tržištu rada uključivanjem u programe aktivne politike zapošljavanja	aktivne politike zapošljavanja <u>Ostvarena vrijednost 2025:</u> <u>10 lica</u>			mjera zapošljavanja, 10 lica je pripadnika RE populacije. U programima – Obrazovanje i osposobljavanje 6 lica – od čega: Obuka vozača sticanje ključne vještine za C kategoriju – 3 lica Učenje engleskog jezika početni nivo – 1 lice Fotograf za digitalnu obradu fotografije – 1 lice Digitalni marketing – 1 lice U programu – Osposobljavanje za rad kod poslodavca, Garancija za mlade uključeno je 1 lice. U programu – Podsticaju za zapošljavanje, Garancija za mlade uključena su 2 lica i U programu – Podsticaji za samozapošljavanje uključeno je 1 lice.		programa za 10 lica iznosi 24.984,02 eur	
3.6.5 Organizacija okruglih stolova i fokus grupa sa poslodavcima u saradnji sa	Broj organizovanih aktivnosti	Vodeće institucije: MMP sa CSO	I 2025 - IV2025	REALIZOVANO	Nijesu potrebna sredstva za realizaciju aktivnosti		

PKCG u cilju veće zapošljivosti RE populacije							
3.6.6 Organizacija radionica na temu Borba protiv anticiganizma i svih oblika diskriminacije prema Romima i Egipćanima za poslodavce	Broj realizovanih radionica	Vodeće institucije: MMP sa CSO	I 2025 - IV2025	REALIZOVANO Realizovana 1 obuka.	Budžet CSO Planirano: 300,00 eur Utrošeno: 300,00 eur		

Mjera 3.7 Sprovođenje usluga i mjera aktivne politike zapošljavanja u cilju unaprjeđenja položaja stranaca koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica

Aktivnost	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije indikatora rezultata AAA	Planirana/utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
3.7.1 Pružanje usluga pripreme za zapošljavanje	Broj stranaca koji se nalaze na evidenciji nezaposle	Vodeća institucija: ZZZCG	I 2025 - IV2025	REALIZOVANO U 2025. godini je realizovano: Individualno savjetovanje – 104 lica (77 žena ili 74 %)	Redovne aktivnosti		

individualno savjetovanje/individualni plan zapošljavanja informisanja i savjetovanja strancima koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica	nih lica kojima su pružene usluge pripreme za zapošljavanje individualno savjetovanje/individualni plan zapošljavanja (struktura po vrsti dozvole i polu)			Broj utvrđenih individualnih planova zapošljavanja - 3.056 (2.172 žene ili 71,07%) Struktura po vrsti dozvole i polu: Stranac sa odobrenim stalnim boravkom Individualno savjetovanje – 73 lica (52 žene ili 71,23%) Broj utvrđenih individualnih planova zapošljavanja – 1.934 (1.184 žene ili 61,22%); Stranac sa priznatim statusom izbjeglice: Broj utvrđenih individualnih planova zapošljavanja – šest lica (pet žena); Raseljeno lice: Broj utvrđenih individualnih planova zapošljavanja-jedno lice ženskog pola; Stranac sa dozvolom za privremeni boravak za lica bez državljanstva: Individualno savjetovanje – četiri lica ženskog pola; Broj utvrđenih individualnih planova zapošljavanja-272 (239 žene ili 87,86 %) Stranac sa dozvolom za privremeni boravak do tri godine, u skladu sa			
--	---	--	--	--	--	--	--

				članom 220 Zakona o strancima („Sl.list CG", br. 12/18 i 3/19): Broj utvrđenih individualnih planova zapošljavanja – 179 (148 žena ili 82,68 %); Stranac sa dozvolom za privremeni boravak, rad i spajanje porodice sa crnogorskim državljaninom ili sa strancem koji ima dozvolu za stalni boravak: Individualno savjetovanje – 27 (21 žena ili 77,77 %); Broj utvrđenih individualnih planova zapošljavanja – 628 (575 žena ili 91,56%); Stranac sa dozvolom za privremeni boravak iz humanitarnih razloga: Broj utvrđenih individualnih planova zapošljavanja 15 (13 žene); Stranac sa odobrenim azilom: Broj utvrđenih individualnih planova zapošljavanja – 18 (sedam žena ili 38,38 %); Stranac sa odobrenom supsidijarnom zaštitom:			
--	--	--	--	---	--	--	--

				Broj utvrđenih individualnih planova zapošljavanja – 3 (za lica muškog pola)			
3.7.2 Pružanje usluga pripreme za zapošljavanje - profesionalna orijentacija strancima koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica	Broj stranaca koji se nalaze na evidenciji nezaposle nih lica kojima su pružene usluge profesiona lne orijentacije (struktura po vrsti dozvole i polu)	Vodeća institucij a: ZZZCG	I 2025 - IV2025	REALIZOVANO U 2025. godini: 174 lica (132 žene ili 75,86%) <i>Struktura po vrsti dozvole i polu):</i> Stranac sa odobrenim stalnim boravkom: 109 lica (73 žene ili 66,97%); Stranac sa dozvolom za privremeni boravak za lica bez državljanstva: 18 lica (16 žena ili 88,88%); Stranac sa dozvolom za privremeni boravak do tri godine, u skladu sa članom 220 Zakona o strancima („Sl.list CG", br. 12/18 i 3/19): 10 lica (devet žena). Stranac sa dozvolom za privremeni boravak, rad i spajanje porodice sa crnogorskim državljaninom ili sa strancem koji ima dozvolu za stalni boravak: 34 lica (32 žene).	Redovne aktivnosti		

				Stranac sa dozvolom za privremeni boravak iz humanitarnih razloga: Jedno lice ženskog pola. Stranac sa odobrenim azilom: dva lica (jedna žena).			
3.7.3 Pružanje usluga posredovanja pri zapošljavanju stranaca	Broj nezaposlenih stranaca kojima su pružane usluge posredovanja pri zapošljavanju	Vodeća institucija: ZZZCG	I 2025 - IV2025	REALIZOVANO U 2025. godini: Pružene su usluge posredovanja pri zapošljavanju za 628 nezaposlenih stranaca	Redovne aktivnosti		
Mjera 3.8. Socijalna inkluzija korisnika materijalnog obezbjeđenja							
Aktivnosti	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije Indikatora rezultata AAA	Planirana/utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka

3.8.1 Pružanje usluga pripreme za zapošljavanje - individualno savjetovanje/individualni plan zapošljavanja za korisnike MO-a koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica	Broj korisnika MO koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica kojima su pružene usluge pripreme za zapošljavanje - individualno savjetovanje/individualni plan zapošljavanja (struktura po polu) <u>Ostvarena vrijednost 2025:</u> Individualno savjetovanje – 397	Vodeća institucija: ZZZCG	I 2025 - IV2025	REALIZOVANO U 2025. godini: pružene su usluge Individualno savjetovanje – 397 lica (229 žena ili 57,68 %); Broj utvrđenih individualnih planova zapošljavanja – 11.160 (6.091 žena ili 54,57 %)	Redovne aktivnosti		
--	--	-------------------------------------	-----------------------	---	--------------------	--	--

	lica (229 žena ili 57,68 %); Broj utvrđenih individual nih planova zapošljava nja – 11.160 (6.091 žena ili 54,57 %)						
3.8.2 Pružanje usluga posredovanja pri zapošljavanju korisnicima MO	Broj nezaposle nih lica – korisnika MO kojima su pružane usluge posredova nja pri zapošljava nju	Vodeća institucij a: ZZZCG	I 2025 - IV 2025	REALIZOVANO U 2025. godini: 3.694 korisnika MO je obuvaćeno uslugama posredovanja pri zapošljavanju	Redovne aktivnosti		

	<u>Ostvarena vrijednost 2025:</u> 3.694 korisnika MO je obuhvaćeno no uslugama posredovanja pri zapošljavanju						
3.8.3 Uključivanje korisnika MOP-a koji se nalaze u evidenciji nezaposlenih lica Zavoda u programe aktivne politike zapošljavanja	Broj uključenih korisnika MO u programe aktivne politike zapošljavanja <u>Ostvarena vrijednost 2025:</u>	Vodeća institucija: ZZZCG	I 2025 - IV 2025	REALIZOVANO U 2025. godini: Pripadnici MOP-a su uključeni u sljedećim programima: - Obrazovanja i osposobljavanje odraslih 87 lica; - Osposobljavanje za rad kod poslodavca – Garancija za mlade jedno lice; - Osposobljavanje za samostalan rad jedno lice; - Podsticaji za zapošljavanje tri lica; - Podsticaji za zapošljavanje Garancije za mlade jedno lice;	Redovne aktivnosti		

	105			- Podsticaji za samozapošljavanje sedam lica; Javni rad socijalnog sadržaja pet lica.			
Mjera 3.9. Unaprjeđenje sprovođenja mjera profesionalne rehabilitacije							
Aktivnosti	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije Indikatora rezultata AAA	Planirana/utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
3.9.1 Osposobljavanje OSI za učešće na tržište rada	Broj uključenih OSI u mjere profesionalne rehabilitacije Očekuje se da će broj uključenih lica sa invaliditetom biti 500 <u>Ostvarena vrijednost 2025:</u> U mjere 1,2,3,4,5,6	Vodeća institucija: ZZZCG i izvodjači profesionalne rehabilitacije	I 2024 - IV 2024	REALIZOVANO U 2025 godini: - U mjeru 1 uključeno je 151 lice; - U mjeru 2 uključeno je 152 lica; - U mjere 3,4 i 5 uključeno 123 lica; - U mjeru 6 uključeno 30 lica.	Budžet ZZZCG Planirano: 927.000,00 eur Utrošeno: /		

	ukupno uključeno 456 lica.						
3.9.2 Uključivanje zaposlenih lica u mjere profesionalne rehabilitacije	Broj zaposlenih OSI uključenih u mjere profesionalne rehabilitacije Očekuje se da će broj uključenih zaposlenih lica sa invaliditetom biti 50 <u>Ostvarena vrijednost 2025:</u> U mjere 7,8,9,10,12,13 uključeno 257 lica	Vodeća institucija: ZZZCG i izvodjači profesionalne rehabilitacije	I 2025 - IV 2025	REALIZOVANO U 2025. godini: - U mjere 7,8 i 9 uključeno 221 lice; - U mjeru 10 uključeno 1 lice; - U mjeru 12 uključeno 17 lica; U mjeru 13 uključeno 18 lica.	Redovne aktivnosti Planirano: Utrošeno: Ukupno za mjere (3.9.1 i 3.9.2) 361.448,74 eur		

Mjera 3.10. Razvoj socijalnog preduzetništva							
3.10.1 Izrada i usvajanje Strategije socijalnog preduzetništva	Usvojena Strategija socijalnog preduzetni štva	Vodeća institucij a: MRZS	I 2025 - III 2025	REALIZOVANO Programom rada Vlade Crne Gore za 2025. godinu je pod brojem TD 224 planirana izrada i usvajanje dokumenta "Nacionalna strategija razvoja socijalnog preduzetništva za period 2025-2029 sa Akcionim planom za period 2025-2027", zaključno sa III kvartalom. Naziv dokumenta je promijenjen u "Strategija razvoja socijalne i solidarne ekonomije za period 2026-2027" kako bi se obuhvatio širi i inkluzivniji pristup koji reflektuje savremene trendove u razvoju socijalnih politika i ekonomskih alternativa. O izmjeni naziva dokumenta je obaviješten GSV. Dokument Strategija razvoja socijalne i solidarne ekonomije za period 2025–2029 s Akcionim planom za period 2026–2027 je usvojen na 109 sjednici Vlade 25. decembra 2025. godine i dostupan je sajtu Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga na linku: Strategija razvoja socijalne i solidarne ekonomije za period 2025-	EU Projekat "Unaprijeđe no kreiranje politika zasnovano na dokazima, implementa cija praksi i koordinacija sektorima zapošljavanj a i socijalne politke i ojačani kapaciteti za učešće u ESF" Planirano: 10.000,00 eur Utrošeno: 40.200,00 eur (iz projekta)		

				2025 s Akcionim planom za period 2026-2027. <u>Usaglašenost s principima rodne ravnopravnosti:</u> Radna grupa za izradu Strategije brojala je ukupno 22 člana, među kojima su bili predstavnici relevantnih državnih institucija, organizacija, socijalnih partnera, civilnog i privatnog sektora. Od tog broja, 15 članica su bile žene, dok je 7 bilo muškaraca, što znači da su žene činile približno 68% radne grupe. Ovakva struktura jasno pokazuje usaglašenost procesa izrade Strategije s principima rodne ravnopravnosti, jer se kroz značajnu zastupljenost žena u radu Radne grupe osigurava ravnoteža u donošenju odluka, uvažavanje različitih perspektiva i jačanje inkluzivnog pristupa u razvoju socijalne ekonomije.			
3.10.2 Izrada predloga zakona o socijalnom preduzetništvu	Utvrđen prijedlog Zakona o socijalnom preduzetništvu	Vodeća institucija: MRZS	I 2025 - IV 2025	NEREALIZOVANO Programom rada Vlade Crne Gore za 2025. godinu, pod brojem ND 166, planirana je izrada i usvajanje predloga Zakona o socijalnom preduzetništvu do kraja IV kvartala. Naziv dokumenta u međuvremenu je promijenjen u nacrt Zakona o socijalnoj ekonomiji, kako bi se terminološki i sadržajno uskladio sa	EU Projekat "Unaprijeđeno kreiranje politika zasnovano na dokazima, implementacija praksi i koordinacija	II kvartal 2026	

				širim pristupom koji reflektuje duh dokumenta, te pratio savremene tendencije u zakonodavnim praksama u ovoj oblasti. O promjeni naziva obaviješten GSV. Izrada nacрта Zakona o socijalnoj ekonomiji, koja je prema Programu rada Vlade Crne Gore bila planirana da se završi u IV kvartalu 2025. godine, nije realizovana u predviđenom roku. Zbog obimnosti procesa, potrebe za dodatnim usklađivanjem sa relevantnim zakonodavnim okvirima i uključivanjem šireg kruga aktera, odlučeno je da se <u>izrada zakona prebaci u PRV za 2026. godinu, kako bi se obezbijedila kvalitetna i sveobuhvatna finalizacija dokumenta.</u> Usaglašenost s principima rodne ravnopravnosti: Radna grupa za izradu predloga Zakona o socijalnoj ekonomiji ima ukupno 22 člana, među kojima su predstavnici relevantnih državnih institucija, organizacija, socijalnih partnera i nevladinog/civilnog sektora. Od tog broja, 14 članica su žene, dok su 4 člana muškarci, što znači da žene čine oko 64% radne grupe. Ovakva struktura jasno pokazuje usaglašenost	sektorima zapošljavanj a i socijalne politke i ojačani kapaciteti za učešće u ESF" Planirano: 10.000,00 eur Utrošeno: 40.200,00 eur (iz projekta) 3.000,00 eur (iz Budžeta)		
--	--	--	--	---	--	--	--

				procesa izrade ovog dokumenta s principima rodne ravnopravnosti, jer se kroz značajnu zastupljenost žena u radu Radne grupe osigurava ravnoteža u donošenju odluka, uvažavanje različitih perspektiva i jačanje inkluzivnog pristupa. Novi rok za donošenje Zakona u predlogu PRV za 2026. godinu predviđen je za II kvartal 2026. godine.			
3.10.3 Kampanja podizanja svijesti o socijalnom preduzetništvu	Održano najmanje 9 okruglih stolova/konferencija u sve tri regije Crne Gore Distribuirano najmanje 200 brošura "Socijalna i solidarna ekonomija za	Vodeća institucija: MRZS	I 2025 - IV 2025	REALIZOVANO Direktorat za socijalnu ekonomiju, volonterizam i saradnju s civilnim sektorom je realizovalo proljećnu <i>Kampanju podizanja svijesti o mogućnostima socijalne i solidarne ekonomije u smislu održivog zapošljavanja i socijalne inkluzije najugroženijih grupa na tržištu rada u tri crnogorske regije</i>, u saradnji s ekspertima angažovani na projektu finansiranom od strane Evropske unije. Kampanja je pripremljena u okviru aktivnosti 1.4.2 <i>Sprovođenje kampanje podizanja svijesti o mogućnostima socijalne ekonomije u</i>	EU Projekat "Unaprijeđeno kreiranje politika zasnovano na dokazima, implementacija praksi i koordinacija sektorima zapošljavanja i socijalne politike i ojačani kapaciteti za učešće u ESF" Planirano:		

	snažniju zajednicu i ljude" Distribuirano najmanje 200 flajera sa temom socijalnog preduzetništva Emitovanje storytelling filma O grant šemi Supporting Employment, Social Inclusion and Social Entrepreneurship		<i>smislu održivog zapošljavanja i socijalnog uključivanja najugroženijih grupa na tržište rada u sve tri crnogorske regije, projekta "Unaprijeđeno kreiranje politika zasnovano na dokazima, implementacija praksi i koordinacija u sektorima zapošljavanja i socijalne politike i ojačani kapaciteti za učešće u Evropskom socijalnom fondu".</i> Prolječna kampanja realizovana je od kraja marta do juna 2025, a aktivnosti su praćene promotivnim materijalima, koji su posebno dizajnirani kako bi podstakli kampanju i ukazali na mogućnosti koje pruža socijalna ekonomija. Kampanja je obuhvatila: 1. Događaje (panele) koji su održani na sledećim lokacijama i datumima: • U Baru, 25. marta 2025. godine, • U Nikšiću, 6. maja 2025. godine,	25.000,00 eur Utrošeno: 49.670,00 eura (iz projekta)		
--	---	--	--	--	--	--

				• U Podgorici, 27. maja 2025. godine, • U Bijelom Polju, 10. juna 2025. godine, 2. Gostovanja u medijima, dostupno na linku: (https://www.youtube.com/watch?v=5qpPCbaIcPI); 3. Promotivni materijal • video film u trajanju od 19 minuta – storytelling – dostupan na linku: https://drive.google.com/file/d/1vFoYQQDBfHGhidlFXc4QmJWuVzvZGNxV/view?usp=drive_link, • animirani film u trajanju od 3 minute – dostupan na linku: https://drive.google.com/file/d/1CIOTSP9RclpA0721dFrwH-14wvOBSJPf/view?usp=drive_link, • štampani materijal - brošura o socijalnoj i solidarnoj ekonomiji, dostupna na linku: https://drive.google.com/file/d/1vYfkXxlpA7augA3qbJGTUjxXfb2ytyl/view?usp=drive_link			
--	--	--	--	---	--	--	--

- štampani materijal – flajer o socijalnoj ekonomiji,
- notesi, hemijske olovke i slično, a koji su emitovani, odnosno distribuirani na događajima.

Takođe, dana **6. novembra 2025. godine**, u okviru jesenje kampanje kroz podršku istog projekta, predstavnice Direktorata su organizovale konferenciju pod nazivom "Socijalna ekonomija u Crnoj Gori: novi modeli društvenog razvoja", u Evropskoj kući u Podgorici. Konferencija je okupila veliki broj učesnik, te je otvorila prostor za dijalog između javnog, privatnog i civilnog sektora, uz zajednički cilj - izgradnju pravednijeg, solidarnijeg i otpornijeg društva.

Ukupan promotivni materijal u proljećnjem i jesenjem dijelu kampanje koja je planirana i finansirana u okviru gore pomenutog projekta, je obuhvatao: video film – storytelling, animirani film, štampani materijal koji čine: brošura o socijalnoj i solidarnoj ekonomiji (ukupno 1500 štampanih primjeraka), flajeri o socijalnoj ekonomiji (700

			štampanih primjeraka), notesi, hemijske olovke i slično, a koji su emitovani, odnosno distribuirani na događajima. Dana, 17. novembra 2025. godine Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga je objavilo je javni poziv organima, organizacijama, udruženjima i pojedincima da se uključe u javnu raspravu o nacrtu Strategije razvoja socijalne i solidarne ekonomije za period 2025-2029 s Akcionim planom za period 2026-2027. Javna rasprava se sprovodila dostavljanjem primjedbi, predloga i sugestija u pisanom ili elektronskom obliku, uz obavezno korišćenje Obrasca 4. Tokom rasprave održan je okrugli sto 1. decembra 2025. godine u Evropskoj kući u Podgorici. Rok za dostavljanje primjedbi je iznosio 20 dana od objavljivanja poziva, zaključno sa 7. decembrom 2025. godine. Nacrt Strategije i Program javne rasprave su bili dostupni na sajtu Ministarstva i portalu e-uprave, a Ministarstvo je bilo obavezno da sačini i objavi izvještaj o sprovedenoj			
--	--	--	---	--	--	--

				javnoj raspravi u roku od 15 dana od njenog završetka. Dana 9. decembra 2025. godine objavljen Izveštaj o sprovedenoj javnoj raspravi o nacrtu Strategije razvoja socijalne i solidarne ekonomije za period 2025-2029 s Akcionim planom za period 2026-2027. Na događajima u okviru prolječne i jesenje kampanje učestvovalo je 186 učesnika, od čega 312 žene i 54 muškarca, što podrzumijevalo učešće mladih, osoba s invaliditetom i predstavnike vulnerabilnih grupa. Podizanje svijesti o socijalnoj ekonomiji je ostvareno i putem aktivnog učešća predstavnika Direktorata za socijalnu ekonomiju, volonterizam i saradnju s civilnim sektorom, na događajima, konferencijama i panelima u okviru projekata koje su sprovodile različite nevladine organizacije: Dana 11. juna 2025 godine, u Podgorici, ZOPT d.o.o. je organizovao panel-diskusiju na temu "Trenutno stanje i budućnost socijalnog			
--	--	--	--	--	--	--	--

				preduzetništva u Crnoj Gori". Panel-diskusija je organizovana u okviru finalne konferencije projekta CFCU/MNE/258 "Novi modeli podrške socijalnom preduzetništvu za osobe sa invaliditetom". Dana 11. juna 2025 godine, u Nikšiću, NVO "Mozaik" je organizovao završnu konferenciju u okviru projekta "Kreativne socijalne preduzetnice", koji je realizovan u okviru programa "Jačanje civilnog društva za podršku održivom socio-ekonomskom razvoju Crne Gore", koji finansira EU, kofinansira Ministarstvo javne uprave, a realizuju Help i Juventas. Predstavnicima Direktorata za socijalnu ekonomiju, volonterizam i saradnju s civilnim sektorom imali su aktivno učešće. Dana 25. septembra 2025 godine, u Evropskoj kući u Podgorici, Regionalni inkubator za socijalne preduzetnike (RISE) predstavio nastavak projekta „WB6 Lab“, pokrenutog 2019. godine. Jedan od segmenata događaja je bila i panel diskusija na temu "Socijalno preduzetništvo u Crnoj Gori: mogućnosti i izazovi". Predstavnicima Direktorata za socijalnu			
--	--	--	--	---	--	--	--

				ekonomiju, volonterizam i saradnju s civilnim sektorom imali su aktivno učešće. Dana 18. novembra 2025. godine, u 12.00 časova, u Evropskoj kući u Podgorici, organizovan je događaj pod nazivom "Socijalna ekonomija u Crnoj Gori kroz YOUSEED projekat - Mapiranje našeg DNK socijalne ekonomije", u organizaciji NVO COSV, NVO Agencije za lokalnu demokratiju i NVO Mreža za ruralni razvoj Crne Gore. Predstavnici Direktorata za socijalnu ekonomiju, volonterizam i saradnju s civilnim sektorom imali su aktivno učešće. Dana 10. decembra 2025. godine, u prostorijama Upbeat Hub-a u Podgorici, organizovan je događaj pod nazivom "Događaj usmjeren na otkrivanje pravaca razvoja ekonomije uticaja u Crnoj Gori", u organizaciji NVO ADP ZIS i Imact Europe. Događaj je okupio ključne aktere iz javnog, privatnog i civilnog sektora kako bi zajednički istražili mogućnosti prelaska Zapadnog Balkana iz društvene ka ekonomiji uticaja. Predstavnici Direktorata za socijalnu ekonomiju, volonterizam i saradnju s			
--	--	--	--	--	--	--	--

				civilnim sektorom imali su aktivno učešće.			
3.10.4 Uspostavljanje i jačanje inicijativa socijalnog poslovanja koje promovišu socijalno preduzetništvo i poboljšavaju pristup poslu za grupe isključene sa tržišta rada	Broj uključenij socijalnih preduzeća projektom	Vodeća institucija: MRZS	III 2023 - III 2025	REALIZOVANO U okviru Lota 3-podrška razvoju socijalnog preduzetništva grant šeme „Podrška zapošljavanju, socijalnoj inkluziji i socijalnom preduzetništvu" (CAP 2020) podržana su 4 ugovora u nadležnosti MRZSD. Ukupna vrijednost ugovora je 436.594,20 eur. Svi ugovori su završeni. U okviru ovih ugovora, <u>osnovana su dva nova socijalna preduzeća</u> (preduzeće za štampanje proizvodnju traka za fiskalne račune u Bijelom Polju i turističko preduzeće u Podgorici koje će se baviti pružanjem turističkih usluga osobama sa invaliditetom. Kroz ugovore je kupljena oprema za socijalna preduzeća kao i vozila za prevoz OSI), a podržano je 30 socijalnih preduzeća (organizovane su obuke za preduzetništvo od strsne licenciranog organizatora obuka i kupljena oprema manje vrijednosti za socijalna preduzeća). Obuku za rad na radnom mjestu prošlo je 75 osoba, dok je zaposleno 30 osoba.	IPA AD 2020 Planirano: 300.000,00 eur Utrošeno: 436.594,20 eur		

				Od broja treniranih osoba muškaraca je najmanje 16, žena najmanje 30, mladih osoba 39, osoba sa invaliditetom 11, pripadnika RE populacije najmanje 3. Zaposlenih osoba: muškaraca najmanje 11, žena najmanje 11, OSI 16, mladih osoba 10.			
3.10.5 Pružanje stručne podrške relevantnim državnim institucijama (Ministarstvu ekonomije, Ministarstvu rada i socijalnog staranja) u stvaranju povoljnog okruženja za razvoj socijalne ekonomije Crne Gore	Pripremljene preporuke za novi pravni, institucionalni i finansijski okvir za socijalno preduzetništvo	MRZS/MER	I 2025 - IV 2025	DJELIMIČNO REALIZOVANO	AD IPA 2020 Planirano: 850.000,00 eur Utrošeno:		

OPERATIVNI CILJ 4 Efikasno funkcionisanje tržišta rada							
Indikator	Početna vrijednost 2020:	Ostvarena vrijednost 2021:	Ostvarena vrijednost u 2022:	Ostvarena vrijednost u 2023:	Ostvarena vrijednost u 2024:	Ciljna vrijednost 2025:	Ostvarena vrijednost u 2025:
Indikator učinka 1: Ocjena iz Izvještaja EK za poglavlje 19	Dobar napredak	Ograničen napredak	Određeni napredak	Značajan napredak	Određeni napredak	Zatvoreno poglavlje	Značajan napredak
Indikator učinka 2: Ocjena iz Izvještaja EK za poglavlje 2:	Određeni napredak	Ograničen napredak	Značajan napredak	Značajan napredak	Određeni napredak	Zatvoreno poglavlje	Značajan napredak
Mjera 4.1. Usklađivanje sa evropskim propisima iz oblasti politike zapošljavanja i socijalne politike, uključujući politike isplativosti rada i balansa porodice i rada							
Aktivnost	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije Indikator rezultata AAA	Planirana/utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
4.1.1 Predlog Zakona o izmjenama i	Utvrđen Predlog zakona o izmjenama i	Vodeća institucija: MRZS	I 2025 - II 2025	NEREALIZOVANO Navedena aktivnosti nije realizovana, Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu se trenutno nalazi na usaglašavanju kod Evropske komisije.	Redovne aktivnosti		

dopunama Zakona o radu	dopunama Zakona o radu						
4.1.2 Utvrđivanje Predloga Zakona o izmjenama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom	Utvrđen predlog Zakona o izmjenama Zakona	Vodeća institucija: MRZS	III 2025 - IV 2025	REALIZOVANO Skupština Crne Gore je 22.10.2025. godine usvojila Zakon o dopunama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom. Glavni cilj ovih dopuna je usklađivanje sa novim Zakonom o jedinstvenom vještačenju invaliditeta.	Redovne aktivnosti		
4.1.3 Donošenje Programa pristupanja Crne Gore EU (PPCG) 2025-2026	Program usvojen	Vodeća institucija: MEP/MRZS/MSSD	I 2024 - IV 2026	REALIZOVANO Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj 13. februara 2025. godine usvojila Program pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za period 2025-2026.	Redovne aktivnosti		
4.1.4 Priprema Odluke o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni	Utvrđena odluka	Vodeća institucija: MRZS	III 2025 - IV2025	REALIZOVANO Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj 18. decembra 2025. godine razmotrila i donijela Odluku o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2026. godinu.	-		

boravak i rad stranaca za 2026. godinu							
Mjera 4.2. Jačanje kapaciteta institucija na tržištu rada							
Aktivnosti	Indikator rezultata	Institucija	Rok	Status realizacije Indikatora rezultata AAA	Planirana/ utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
4.2.1 Unaprijeđeno kreiranje politike zasnovane na dokazima, praksi implementacijama i koordinacije u sektoru zapošljavanja, obrazovanja i socijalne politike i ojačani kapaciteti za učešće u Evropskom socijalnom fondu	Broj obučenih službenika <u>Ostvarena vrijednost 2025:</u> 65	Vodeća institucija: MSSD, MRZS, ZZZCG	I 2025 - IV 2025	REALIZOVANO Tokom 2025. godine ukupno 138 zaposlenih iz MRZSD i ZZZCG učestvovali su u obukama sa temama IPA; ESF; Socijalna Aktivacija; Mjere APZ	IPA Akcioni dokument „Podrška pametnom i inkluzivnom rastu i socijalna inkluzija“ Planirano: 850.000,00 eur Utrošeno: 60.000,00 eur		

4.2.2. Obuka zaposlenih u Zavodu za zapošljavanje u cilju jačanja administrativno tehničkih kapaciteta vezano za mobilnost radne snage na nivou EU	Obučeno najmanje 9 zaposlenih iz Zavoda za zapošljavanje Crne Go <u>Ostvarena vrijednost 2025:</u>	Vodeća institucija: ZZZCG, MRZS	I 2025 - IV 2025	REALIZOVANO U okviru twining projekta „Jačanja kapaciteta Zavoda za zapošljavanje Crne Gore u pogledu implementacije aktivnih mjera za zapošljavanje, budućeg učešća u Evropskom socijalnom fondu i olakšavanja kretanja radne snage", koji je trajao od 18. aprila 2023. godine do 1. januara 2025. godine, kroz komponentu koja se odnosi na EURES 21 službenik ZZZCG je učestvovalo na obukama za mobilnost radnika. Takođe, razvijen je priručnik za EURES koji pokriva teme koje regulišu slobodno kretanje radnika. Struktura priručnika prati zahtjeve EURES UREDBE. Osim toga, razvijen je Plan za implementaciju EURES-a, Referentni dokument za povezivanje sa EURES portalom uzimajući u obzir sve EURES poslovne i IT obaveze, kao i Plan za EURES-Praktični vodič za ZZZCG za uspješno pridruživanje EURES portalu.	IPA Planirano: 30.000,00 eur Utrošeno: 119.357,41 eur uz dodatni trošak za studijske posjete zemljama članicama u iznosu od 464.728,88 eur. Dakle, ukupan iznos sredstava za Komponentu 3-EURES je 584.086,29 eur. Napomena: Iznos se odnosi na cijelu		
---	---	--	-------------------------	--	---	--	--

					komponentu 3 twinning ugovora u okviru koje su sprovedene su sljedeće aktivnosti: Podrška ZZCG u razvoju kampanje za podizanje svijesti o slobodi kretanja radnika i budućoj ulozi ZZCG. Povećanje baze znanja u vezi sa učešćem u EURES mreži, izgradnja kapaciteta ZZCG, Ministarst		
--	--	--	--	--	---	--	--

					va rada i socijalnog staranja i drugih aktera za pridruživanje EURES mreži i Pružanje specifičnih mjera podrške za harmonizaciju i nadogradnju IT rješenja za pripremu za EURES.		
4.2.3 Realizacija predviđenih aktivnosti iz Akcionog plana za unapređenje interoperabilnosti izabranih informacionih sistema i registara	Broj realizovanih aktivnosti <u>Ostvarena vrijednost 2025:</u>	Vodeća institucija: MRZS, MOR, ZZZCG, MPNI, MJU	III 2023 - I 2025	REALIZOVANO Ugovor o nabavci računarske opreme i novog informacionog sistema za ZZZCG „Nadogradnja IT infrastrukture i novi informacioni sistem za ZZZCG" je podijeljen u dva lota: Lot 1-nabavka računarske opreme vrijedan 1.352.936,00 eur završen je u septembru 2024. godine. Finalni sertifikat o prihvatanju opreme je izdat 8.8.2025. godine i on se smatra u potpunosti završenim. Lot 2-novi informacioni sistem je završen u martu 2025. godine. Privremeni sertifikat o prihvatanju opreme je izdat 16.6.2025. godine. Do izdavanja Finalnog	AD IPA 2020 Planirano: 2.117.647,06 eur Utrošeno: 1.352.936,00 eur Sva sredstva koja su planirana		

				sertifikata o prihvatanju opreme koji se očekuje u Q2 2026. godine izvođač radova je obavezan da osposobi preostale funkcije koje su zavisile od usvajanja zakonskih i podzakonskih akata koji uređuju oblast posredovanja pri zapošljavanju i završetka nadogradnje informacionog sistema Vlade Crne Gore. Do sada je obezbijeđena interoperabilnost sa Ministarstvom rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga, Ministarstvom javne uprave i Poreskom upravom. U toku su pregovori sa Fondom za penzijsko-invalidsko osiguranje, te je izvjesno da će u narednom periodu biti uspostavljena i razmjena podataka sa ovom institucijom. Informacioni sistem je u svakodnevnoj produkciji od decembra 2024. godine i u potpunosti je zamijenio stare informacione sisteme, nakon u potpunosti obavljene migracije podataka. Svi službenici ZZZCG u područnim jedinicama koji u svakodnevnom poslu koriste informacioni sistem su obučeni za rad na istom kroz organizovane obuke na radnom mjestu.	ugovorom su u potpunost i utrošena na (Iznos na koji je zaključen je realizovan 100%)		
--	--	--	--	---	--	--	--

4. Nalaz i zaključci evaluacije

Evaluacija Nacionalne strategije zapošljavanja 2021-2025 izrađena je uz podršku **European Centre for Social Welfare Policy and Research**, kroz angažman dr Anette Scoppetta i tima Centra, a finalna verzija evaluacije dotsvljena je Ministarstvu rada, zapošljavanja i socijanog dijaloga u oktobru 2025. godine.

Na zahtjev Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga Crne Gore, Evropski centar je sproveo analizu zasnovanu na istraživanju Nacionalne strategije zapošljavanja 2021-2025: „Odgovor tržišta rada na globalne izazove” (u daljem tekstu: Strategija). Izvještaj je pripremljen radi procjene stanja implementacije Strategije u period 2021-2024 i pružanja smjernica zasnovanih na dokazima za razvoj Strategije zapošljavanja Crne Gore 2026-2030.

Evaluacija se fokusirala na pet ključnih kriterijuma: **mjerljivost, relevantnost, koherentnost, konzistentnost i efikasnost**. Analiza je obuhvatila pregled godišnjih akcionih planova i izvještaja o njihovoj realizaciji, uz primjenu pristupa matrice usklađenosti.

Za razliku od prethodnog strateškog ciklusa (2016-2020), Nacionalna strategija zapošljavanja 2021-2025 pripremljena je u kontekstu unaprijeđenog normativnog okvira strateškog planiranja i uz jasnije definisanu hijerarhiju ciljeva, operativnih ciljeva, mjera i indikatora. Međutim, evaluacija je pokazala da, i pored unaprijeđene structure, postoje određena ograničenja u pogledu kvaliteta sistema praćenja i evaluacije, naročito u segment mjerenja dugoročnih efekata na tržište rada.

4.1 Ključni nalazi Evaluacije

Mjerljivost

Strategija je uspostavila formalnu hijerarhiju ciljeva, mjera i indikatora, a većina aktivnosti u akcionim planovima imala je definisane pokazatelje realizacije. Time je obezbijeđen osnovni okvir za praćenje sprovođenja.

Međutim, indikatori su dominantno bili procesno orijentisani (broj obuka, broj učesnika, broj realizovanih aktivnosti), dok su indikatori ishoda i zapošljavanja nakon intervencije bili nedovoljno zastupljeni. Bazne i ciljne vrijednosti nijesu dosljedno praćene kroz sve godine, a pojedini indikatori su mijenjani, što je otežalo uporedivost i longitudinalnu analizu.

Podaci su uglavno, prikazivani u agregatnom obliku, bez detaljne razrade po polu, starosnoj strukturi ili region. Operativni cilj 4 oslanjao se u značajnoj mjeri na deskriptivne i kvalitativne pokazatelje, što je ograničilo mogućnost sistemskog mjerenja napretka.

Relevantnost

Mjere predviđjenje akcionim planovima bile su u velikoj mjeri usklađene sa operativnim ciljevima Nacionalne strategije zapošljavanja 2021-2025.

Operativni cilj 1 pokazao je najviši stepen relevantnosti, posebno kroz mjere grantova za samozapošljavanje, subvencija zarada i podrške preduzetništvu, koje sui male jasnu vezu sa rastom registrovane zaposlenosti.

Operativni cilj 2 i 3 bili su konceptualno relevantni u oblasti razvoja vještina i unapređenja zapošljivosti, ali je veza između sprovedenih obuka i konkretnih ishoda na tržištu rada ostala ograničeno dokumentovana.

Operativni cilj 4 pokazao je slabiju operativnu relevantnost, jer su normativne i institucionalne mjere često bile evidentirane kao sprovedene bez jasnih pokazatelja njihovog doprinosa efikasnosti tržišta rada.

Koherentnost

Na formalnom nivou postoji jasna povezanost između strateškog cilja, operativnih ciljeva i mjera.

Interna koherentnost bila je izraženija kod Operativnih ciljeva 1 i 3, gdje su mjere tematski povezane i ponavljale se kroz više godina. Kod Operativnog cilja 2 uočena je fragmentacija između institucija nadležnih za obrazovanje i zapošljavanje, bez zajedničkih indikatora i koordinisanih ciljeva.

Operativni cilj 4 pokazao je najslabiju internu koherentnost, jer normativne reforme nijesu bile operativno povezane sa mjerama iz drugih ciljeva.

Eksterna koherentnost sa prioritetima Evropske unije bila je u velikoj mjeri očuvana, naročito u segmentima digitalizacije, zelene tranzicije i usklađivanja sa obavezama iz Poglavlja 19 (Socijalna politika i zapošljavanje).

Konzistentnost

Konzistentnost sprovođenja mjera tokom perioda 2021-2024 bila je neujednačena. Programi samozapošljavanja i mjera aktivacije nezaposlenih pokazali su relativno stabilan kontinuitet kroz više uzastopnih godina.

S druge strane, dio aktivnosti koje nijesu realizovane u jednoj godini nije sistemski prenesen niti prilagođen u narednim akcionim planovima. U pojedinim slučajevima mjere su zamijenjen novim programima bez jasne analize prethodnih rezultata.

Efikasnost

Efikasnost je varirala po operativnim ciljevima.

Operativni cilj 1 pokazao je relativno visok stepen efikasnosti, naročito kod mjera samozapošljavanja i subvencija zapošljavanju, gdje su planirani ciljevi u velikoj mjeri ostvareni.

Kod Operativnih ciljeva 2 i 3 realizovan je značajan broj aktivnosti, ali nedostatak podataka o zapošljavanju korisnika nakon obuka ograničava procjenu stvarne efikasnosti intervencija.

Efikasnost je bila najniža kod Operativnog cilja 4, gdje su pojedine normativne i institucionalne reforme kasnile ili nijesu realizovane, uz ograničene podatke o odnosu uloženi sredstava i ostvarenih rezultata.

4.2. Zaključci evaluacije

Zaključak 1. Nacionalna strategija zapošljavanja 2021-2025 predstavlja unaprijeđen okvir strateškog planiranja u odnosu na prethodni ciklus, sa jasnijom hijerarhijom ciljeva, mjera i indikatora.

Zaključak 2. Mjerljivost Strategije je formalno uspostavljena, ali je system indikatora dominantno procesno orijntisan i edovoljno usmjeren na ishode i dugoročne rezultate na tržištu rada.

Zaključak 3. Relevantnost mjera je bila najizraženija u okviru Operativnog cilja 1, dok su mjere u oblasti razvoja vještina i institucionalnih reformi pokazale ograničenu dokumentovanost njihovih efekata.

Zaključak 4. Interna koherentnost Strategije postoji na formalnom nivou, ali su u implementaciji uočena preklapanja nadležnosti i nedovoljna koordinacija između institucija, naročito u oblasti obuka i aktivnih mjera zapošljavanja.

Zaključak 5. Konzistentnost sprovođenja mjera bila je neujednačena, uz izostanak sistemskog mehanizma za prenos i prilagođavanje neimplementiranih aktivnosti.

Zaključak 6. Efikasnost je bila visa kod mjera sa jasno definisanim kvantitativnim ciljevima i kraćim implementacionim ciklusima, dok su složenije normativne i institucionalne reforme pokazale niži nivo realizacije.

Zaključak 7. Za naredni strateški ciklus (2026-2030) neophodno je unaprijediti system indikatora, standardizovati metodologiju praćenja, ojačati međuinstitucionalnu koordinaciju, obezbijediti kontinuitet mjera i razviti pokazatelje troškovne efikasnosti.

5. Osvrt na planirana i utrošena finansijska sredstva

Za realizaciju aktivnosti definisanih Nacionalnom strategijom zapošljavanja 2021-2025, planirana su finansijska sredstva iz više izvora finansiranja, prvenstveno iz Budžeta Crne Gore, sredstava Instrumenta pretpriступne pomoći Evropske unije (IPA), kao i iz ostalih izvora finansiranja koji uključuju donatorske programe i druge oblike međunarodne podrške.

U skladu sa Akcionim planovima za sprovođenje Strategije, sredstva su bila usmjerena na realizaciju aktivnosti u okviru četiri operativna cilja:

- **OC1 – Povećanje rasta zaposlenosti, kvalitetnija radna mjesta i smanjenje nezaposlenosti, kroz mjere na unapređenje ponude i tražnje;**
- **OC2 - Kreiranje znanja i kompetencija znanja i kompetencija za tržište rada u digitalno doba**
- **OC3 - Unaprijeđenje položaja nezaposlenih lica na tržište rada kroz efikasnost usluga za tržište rada i mjera aktivne politike zapošljavanja i jačanje socijalne uključenosti i smanjenje siromaštva**
- **OC4 - Efikasno funkcionisanje tržišta rada**

Ukupno utrošena sredstva za sprovođenje Strategije u period 2021-2025, posmatrano po izvorima finansiranja, struktura utrošenih sredstava je sledeća:

- **Budžet Crne Gore:** 154.724.606,36 €
- **IPA fodnovi Evropske unije:** 31.286.306,46 €
- **Donatorska sredstva:** 732.538,95 €

Pored ovih izvora finansiranja podršku tržištu rada pružio je Investiciono razvojni fond/ Razvojna banka Crne Gore u iznosu oko: 176 mil. eura kroz aktivnosti ove institucije.

Posmatrano po godinama implementacije Strategije, realizacija finansijskih sredstava pokazuje određene varijacije u odnosu na planirane iznose, što je u najvećoj mjeri posljedica dinamike sprovođenja aktivnosti, dostupnosti međunarodnih fondova, kao i prilagođavanja politika zapošljavanja promjenama na tržištu rada.

Najveći dio sredstava bio je usmjeren na realizaciju aktivnosti koje doprinose povećanju zaposlenosti i unapređenju zapošljivosti radne snage, uključujući sprovođenje programa zapošljavanja, obuka i prekvalifikacija, kao i mjera podrške zapošljavanju mladih, dugoročno nezaposlenih i drugih ranjivih kategorija na tržištu rada.

Pregled utrošenih sredstava po operativnim ciljevima, izvorima finansiranja i godinama (2021-2025)

Operativni cilj	Izvori finansiranja	2021 (€)	2022 (€)	2023 (€)	2024 (€)	2025 (€)	Ukupno (€)
OC1 – Povećanje stope zaposlenosti, kvalitetnija radna mjesta i smanjenje nezaposlenosti	Budžet CG	1.543.239,00 €	3.404.317,98 €	3.853.558,55 €	3.732.593,75 €	5.435.993,53 €	17.969.702,82 €
	IPA	3.848.622,85 €	2.950.666,53 €	1.572.294,67 €	5.116.469,07 €	3.488.144,71 €	13.488.053,12 €
	MOR/Donacije	/	42.452,61 €	212.000 €	30.000,00 €	40.549,97 €	325.110,97 €
	Ostalo	42.561,00 € (Sredstva IRF-a i PKCG)	3.911.663,65 € (Sredstva IRF-a i PKCG)	18.958.339,00 € (Sredstva IRF-a i PKCG)	16.178.450,00 €	23.791.982,99 € (Sredstva IRF-a i PKCG)	62.882.996,64 €
OC2– Kreiranje znanja i kompetencij	Budžet CG	91.815,02 €	127.600,00 €	63.660,48 €	50.725.00 €	63.937,15 €	397.737,65 €
	IPA	/	/	/	/	/	/

a za tržište rada u digitalno doba	MOR/Do nacije	/	/	/	23.820,00 €	3.000,00 €	26.820,00 €
	Ostalo	/	/	/	3.000,00 €	/	3.000,00 €
OC3- Unapređenje položaja nezaposlenih lica na tržište rada kroz efikasnost usluga za	Budžet CG	11.820. 416,51 €	18.441.25 1,44 €	20.222.643, 03€	38.432.306,9 1€	47.419.168 ,87€	136.335.785, 89€
	IPA	4.111.5 03,15 €	3.686.710 ,88	778.814,74 €	579.316,67€	526.464,2€	9.682.809,64 €
	MOR/Do nacije	140.238 ,42 €	210.000,0 0 €	1.999,30 €	/	/	352.237,72 €

tržište rada i mjera aktivne politike zapošljanja i jačanje socijane uključenosti i smanjenje siromaštva	Ostalo	1.103.1 16,00 € (Sredstv a IRF-a)	267.072,7 4 €	48.478.030, 31 € (Sredstva IRF-a)	28.400.000,0 0€ (Sredstva IRF-a)	35.176.985 ,4€	113.425.204, 45 €
OC4-Efikasno funkcionisanj e tržišta rada	Budžet CG	11.620, 00 €	9.760,00 €	/	/	/	21.380,00 €
	IPA	407.320 ,00 €	823.000,0 0 €	2.711.636,0 0 €	2.176.465,41 €	1.997.022, 29 €	8.115.443,7 €
	MOR/Do nacije	/	14.185,13 €	14.185,13 €	/	/	28.370,26 €
	Ostalo	/	/	/	/	/	/

6. Preporuke za naredni ciklus planiranja politika 2026-2030

- ✓ **Uskadiati politiku zapošljavanja sa EU standardima**, posebno sa Evropskim stubom socijalnih prava i obavezama iz Poglavlja 19, uz sistemsku provjeru usklađenosti u fazi izrade akcionih planova;
- ✓ **Preći na sistem praćenja zasnovan na rezultatima**, sa jasno definisanim početnim i ciljnim vrijednostima i fokusom na ishode (zapošljavanje nakon obuke, zadržavanje zaposlenja), a ne samo realizovane aktivnosti.
- ✓ **Usmjeriti sredstva na mjere sa dokazanim efektima**, posebno u oblasti samozapošljavanja, podsticaja zapošljavanju i razvoja sektora digitalne i zelene ekonomije
- ✓ **Obezbijediti kontinuitet i koordinaciju mjera**, kroz jačanje međuresorne saradnje i sistemsko prenošenje ili reviziju neimplementiranih aktivnosti;
- ✓ **Jačati razvoj vještina u skladu sa potrebama tržišta rada**, uz veće uključivanje poslodavaca i praćenje zapošljivosti učesnika programa
- ✓ **Unaprijediti socijalnu inkluziju i smanjenje nejednakosti**, kroz ciljane mjere za dugoročno nezaposlene i druge ranjive grupe, uz praćenje kvaliteta zaposlenja i efekata na rizik od siromaštva.

7. Pregled skraćenica i akronima korišćenih u dokumentu

- **MRZS** – Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga
- **MSSD** – Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije
- **MF** – Ministarstvo finansija
- **MPNI** – Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija
- **MER** – Ministarstvo ekonomskog razvoja
- **MMP** – Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava
- **ZZZCG** – Zavod za zapošljavanje Crne Gore
- **SS** – Socijalni savjet
- **CSO** – Centar za stručno obrazovanje
- **PKCG** – Privredna komora Crne Gore
- **RB CG** – Razvojna banka Crne Gore
- **ZZŠ** – Zavod za školstvo Crne Gore
- **FZICG** – Fond za inovacije Crne Gore
- **LPZ** – Lokalna partnerstva za zapošljavanje
- **MO** – materijalno obebeđenje
- **RE** – pripadnici populacije Roma i Egipćana
- **OSI** – osobe sa invaliditetom

Crna Gora

Ministarstvo rada, zapošljavanja
i socijalnog dijaloga